

Dương Minh Tuấn

LẠC QUAN

GẶP NIỀM VUI

Ở QUÁN NỖI BUỒN

Và những chuyện chưa kể

(Tản văn)

"Tình cầu này không cần thêm nhiều những người thành đạt nữa. Thật tuyệt vọng, nơi này đang cần thêm những người kiến tạo hòa bình, những người biết chữa lành, những người biết gìn giữ, những người biết kể lại và những người biết yêu thương muôn loài."

- Dalai Lama

MỤC LỤC

CHUYỆN VU VƠ VỤNG VẶT

CHUYỆN Ở NHÀ

CHUYỆN TRÊN ĐỜI

CHUYỆN Ở BỆNH VIỆN

PHẦN 1

CHUYỆN VU VƠ VỤNG VẶT

Chuyện vu vơ số 1

Vừa rửa bát vừa đeo phone nghe nhạc, bỗng thấy một cái túi rơi từ tầng hai xuống, xong tiếng mẹ nói gì đó không rõ mà cũng hét lên cho mẹ vui: "Con biết rồi ạ!".

Rửa xong ra nhìn thấy túi đựng bánh mì thích quá, rót sữa ra ngồi chấm ăn ngon lành giữa mùa đông.

Ăn xong tung tẩy lên nhà, ngang qua phòng chào mẹ, mẹ hỏi: "Túi bánh mì mẹ bảo ném cho con chó ăn đã mang chưa?".

Nuốt nước bọt nhìn mẹ, mắt long lanh hết cỡ, mẹ vẫn chăm chú nhìn con trai kiểu khó hiểu. Cuối cùng thì con trai cũng thất được nên lời:

- Gâu! Gâu!

- Cái gì cơ?

- Gâu! Gâu! Gâu!

- Mà bị làm sao thế?

- Con ăn hết bánh rồi ạ.

Chuyện vu vơ số 2

Đi chạy về gặp hai em gái đi ngược chiều, chân dài miên man, dáng đẹp, mặc váy ngắn thời trang sành điệu thôi rồi, đang suy nghĩ linh tinh về các nàng thì "Bẹp!" - một em vút ngay cốc cà phê vừa uống xong xuống vỉa hè, hai em quay ra cười nói với nhau đi tiếp. Minh vội chạy ra nhặt cốc cà phê đuổi theo gọi lại:

- Em gì ơi, em để rơi đồ này.

Em vừa vút cốc cà phê nhìn mình khó hiểu, rồi nhìn thấy cốc cà phê mình đưa ra, hất miệng hỏi:

- Em uống xong rồi nên vút đi. Anh nhặt lại làm gì?

Nói xong hai em định cất gót đi tiếp, mình lại chạy theo chặn đầu, gí cốc cà phê vào tay em gái:

- Phía trước có thùng rác kia, em cầm ra đó vút đi.

Em í sừng cồ lên:

- Trời ơi! Anh có bị điên không thế?

Mình thần nhiên:

- Có! Em đi vút cái này vào thùng rác nhé?

Em í giật lấy cốc cà phê từ tay mình rồi mang vút vào thùng rác. Cả hai em sau đó cùng quay lại lườm nguýt rồi lăm bằm nói gì đó mình nghe không rõ. Mình chỉ nhe nhớn giơ tay ra hiệu chào tạm biệt rồi quay lưng đi tiếp, hí hửng tưởng tượng ra cảnh từ giờ mình như kiểu thẳng điên đường phố, thấy ai có hành động vô ý thức là mình giở trò “nhặt được của rơi, trả người đánh mất” như vừa nãy. Đang mơ mộng dờ dang thì “Toẹt!”- một ông già đi ngược chiều nhõ ngay một bãi nước bọt bắn cả vào chân mình. Chỉ biết nuốt cục tức nghĩ thầm: “Ờo! Rơi thế thì bố đưa nào dám nhặt lên trả?”

Chuyện vu vơ số 3

Đi coi bói.

- Thôi bà cứ nói thật cho con biết đi. Con sẽ không sốc đâu!

- Thật chứ?

- Thật! Con mà nói dối thì bà trả lại tiền cho con.

- Thôi được rồi. Đường chỉ tay của con cho thấy rằng con cực kỳ đẹp trai, vẻ đẹp không ai bì kịp, nhưng chính sự đẹp trai ấy khiến con gặp nhiều vất vả trong cuộc sống vì bị người đời ganh ghét.

- Trời ơi! Thật sao ạ? Thế giờ con phải làm gì hả bà?

- Con không cần phải làm gì. Tương lai tươi sáng đang mở ra trước mắt con rồi.

- Ủa? Con không hiểu.

- Tuy đẹp trai nhưng may là con lùn quá và không thể cao hơn được nữa, tương lại là có đi giữa trăm người cũng không ai nhìn thấy con vì ai cũng cao hơn con, nên con hãy yên tâm.

Chuyện vu vơ số 4

Nghe tiếng đã lâu, hôm bữa dẫn bạn đi coi đồ ở chợ Bến Thành mới được chứng kiến tận mắt. Bạn mình cầm hai cái áo lên ướm thử vào người, thấy không hợp nên đặt xuống định đi tiếp thì bị mụ chủ hàng lôi lại:

- Không được đi! Đã sờ vào áo của tôi rồi thì phải mua. Đây là luật ở khu này rồi.

Ban đầu thấy bạn mình cũng cứng, gân cổ cãi lại một hồi, xong từ đâu hai, ba mụ nữa cũng chạy đến ủng hộ mụ kia ép mua, nhìn mặt các mụ í kiểu dân giang hồ, lại trợn mắt đe dọa nên bạn mình cũng sợ, định rút ví ra mua. Mình thấy thế chạy lại can bạn ngay, rồi quay ra cầm tay mụ kia đặt lên người của mình hét lại:

- Đây chị sờ vào người em rồi giờ chị phải mua em đi. Mua ngay đi! Em không biết đâu!

Thấy mình bù lu bù loa còn hơn cả con mẹ hàng tôm hàng cá, rồi nhìn lại thân hình giò lụ của mình nữa, mấy mụ cũng nuốt nước bọt ngao ngán bỏ đi hết, con mụ chủ tiệm quay về lấy giấy đốt vía rồi lăm bằm chửi thề. Kinh khiếp cái dân bán hàng ở đây! Luật với chả lệ. Đến cái thân hai mươi lăm năm cũng chẳng ma nào thèm rước đi. Nghĩ mà tủi thân.

Chuyện vu ở số 5

Sáu năm trước sốt hết cả ruột vì bạn bè có điểm thi đại học hết rồi mà mình vẫn chưa có.

Sáu năm sau sốt hết cả ruột vì bạn bè ra trường có công ăn việc làm ổn định hết rồi mà mình vẫn chưa có.

Cùng thời điểm đó là sốt hết cả ruột vì bạn bè lần lượt cưới xin hết rồi mà mình chưa có người yêu.

Bao giờ có vợ rồi kiểu gì cũng lại sốt hết cả ruột vì bạn bè có con hết rồi mà mình vẫn chưa có.

Rồi còn bao nhiêu thứ sốt ruột của cuộc đời nữa.

Đến khi về già chắc chỉ còn biết sốt hết cả ruột vì bạn bè chết hết rồi mà mình vẫn chưa chết.

Nói chung là sốt hết cả ruột.

Chuyện vu vơ số 6

Tôi có một người mẹ vô cùng tuyệt vời.

Trong khi chúng bạn cặm cùi ôn thi chuẩn bị ba, bốn hôm nữa là thi tốt nghiệp lâm sàng thì mẹ tôi nhất quyết hoãn cái sự ôn thi của con trai lại để tôi đi đền chùa cầu khẩn với mẹ. Mẹ bảo học hành cả năm vẫn trượt thôi nếu không được các thần linh phù hộ. Thế là tôi cũng ngậm ngùi đi cho mẹ vui lòng.

Sau chặng đường đi lễ xa xôi thêm đôi phần mỏi mệt, chưa kịp đặt lưng xuống giường nghỉ, mẹ tôi đã lại reo lên:

- Không ổn rồi con trai ời! Mẹ quên mất một việc vô cùng quan trọng. Có khi mẹ con mình phải đi lại lần nữa.

Tôi thở dài nhìn mẹ:

- Dạ. Gì nữa ạ?

Mẹ tôi mắt sáng như vừa tìm ra chân lý (mà lúc nào mẹ cũng nhận ra chân lý hết á):

- Hôm nay mẹ chỉ toàn cầu cho con thi đỗ bác sĩ nội trú thôi mà quên không cầu cho con đỗ tốt nghiệp. May mà mẹ nhớ ra sớm nhé, chứ không mày mà trượt tốt nghiệp thì còn nội trú với cả ngoại trú gì nữa đúng không?

Nói rồi mẹ vỗ hai tay đánh tét một phát, ra điều hạnh phúc lắm, rồi mẹ vừa về phòng vừa ngâm nga hát, bỏ lại thằng con trai đứng đó với khuôn mặt không niềm vui nào tả hết.

Chuyện vu vơ số 7

Tôi ngồi tâm sự với em trai rất thật lòng:

- Hồi bằng tuổi em anh cũng từng trải qua những khoảng thời gian khó khăn như vậy đấy, ngón ngang lắm mà có lúc tưởng không thể hết. Nhưng anh tự nhủ phải quyết tâm, anh đeo tai nghe vào nghe nhạc để tâm hồn thanh thản hơn và quên đi những thử thách phía trước, thế rồi thoáng cái anh vượt qua được tất cả lúc nào không hay. Đến lúc em cũng phải vượt qua để trưởng thành rồi. Cố lên em!

Lúc sau lên tầng thấy mẹ gọi vào hỏi:

- Con vừa tâm sự với Bách chuyện học hành đấy hả? Con nói hay lắm. Thế em trả lời sao?

- Ôi! Không! Con vừa mới động viên em rửa đồng bát đĩa mốc meo, nhiều quá nên nó lười. Nghe con nói xong nó đang rửa rồi mẹ ạ.

Chẳng hiểu sao sau đó mẹ lại bạt tại mình.

Chuyện vụn vặt số 1

Vừa chân ướt chân ráo vô Sài Gòn được ngày thứ hai đã gặp ngay bác xe ôm xì tin.

- Bác ơi con mượn mũ bảo hiểm.

- Hôm nay bác mang mỗi cái của bác. Con không cần đội đâu! Chiều rồi để vậy đi cho mát!

Chạy xe thì bác lượn bên này, lách bên kia, đánh võng thì thôi rồi, đèn xanh đèn đỏ đi tuốt, thằng bé ngồi sau ôm đóng sách mới mua chỉ sợ rơi mất, y như đang mang lợn ở quê lên phố bán. Được đúng mười phút thì bác bị mấy chú cảnh sát giao thông vấy vào, hỏi sao người ngồi sau không có mũ bảo hiểm, mình còn chưa kịp hoàn hồn vì vụ đi xe của bác thì đã thấy bác nhanh miệng:

- Xin lỗi các anh! Em mới đón thằng cháu Việt kiều về nước. Nó không biết tiếng xong không tài nào giải thích được cho nó hiểu rồi nó nhất định không chịu đội mũ.

Tự dừng anh cảnh sát quay về phía mình:

- Ông í nói có đúng không?

Mình lắc lắc đầu. Thế là anh cảnh sát la lên:

- Đấy nó hiểu tiếng Việt đấy còn gì?

Thấy bác xe ôm quay về phía mình quắc mắt lên, như chợt hiểu ra điều gì, mình vội quay về phía anh cảnh sát phân bua:

- Anh ơi em nhầm! Chú ý nói đúng đấy anh ạ.

Anh cảnh sát mắt tròn xoe:

- Không những hiểu mà còn nói được nữa à?

Chuyện vụn vặt số 2

Mấy bữa trước về quê ăn giỗ, đang gặm dở miếng đùi gà thì bác gái chép miệng hỏi:

- Sao cứ giỗ cụ, giỗ ông bà thì thấy về hăng hái thế mà đám cưới các anh chị thì toàn mất hút.

Mình nhăn nhó:

- Đi đám cưới kiểu gì các bác cũng thi nhau tra hỏi con cùng một câu mệt lắm!

- Đi đám giỗ thì không ai hỏi câu đó à?

- Vâng ạ! Đám giỗ chẳng ai hỏi câu đó cả.

- Ủa mà câu gì thế? Mình giả giọng bác:

- Bao giờ thì đến lượt mày thế Tuấn?

Nói rồi mình lại ngon lành ngồi ăn tiếp. Bị bác gõ cho mấy phát vào đầu.

Chuyện vụn vặt số 3

Mình có điều trị cho chủ bệnh nhân nọ ra viện được mười ngày mà sáng nào cũng đúng bảy rưỡi là chú gọi điện cho mình với cùng một câu hỏi:

- Thưa bác sĩ! Sáng nay tôi khạc ra ít đàm vàng. Cả ngày không khạc, chỉ khạc ít đàm vàng vào buổi sáng. Có gì đáng lo không bác sĩ?

- Chú có khó thở hay mệt nhiều không ạ?

- Không! Chỉ có khạc đàm vàng thôi bác sĩ.

Mình rất kiên nhẫn trả lời chú rằng không có gì đáng lo, do chú đang uống thuốc long đàm nên vậy, rằng nếu chú thấy khạc đàm vàng nhiều lần trong ngày hơn hay đàm vàng chuyển xanh, thấy ho, mệt hay khó thở nhiều hơn thì hãy gọi cho con, còn không chú cứ yên tâm điều trị theo đúng thuốc rồi một tháng đến tái khám. Đúng mười ngày mình trả lời mười lần nguyên như vậy. Chú cười hà hà:

- Vâng tôi hiểu rồi! Phiền bác sĩ nhiều quá! Ngày thứ mười mình phải cố dặn thêm lần nữa:

- Chú nhớ là khi nào có gì bất thường lắm thì hãy gọi cho con chú nhé!

- Tôi nhớ rồi bác sĩ! Có phải trẻ con nữa đâu.

Hôm nay là ngày thứ mười một, hồi hộp chờ, bảy rưỡi rồi chưa thấy chủ gọi điện nên thở phào, lôi bánh mì ra gặm, vừa cắn được miếng đầu tiên thì điện thoại reo:

- A lô chào bác sĩ! Sáng nay tôi thấy có một điều bất thường nên lại gọi điện phiền bác sĩ.

- Dạ vâng không sao ạ. Chú thấy có gì bất thường thế chứ?

- Sáng nay tôi lại không khạc ra đàm vàng nữa. Người thấy dễ chịu lắm. Như vậy có ổn không bác sĩ?

Trời ơiiiiiiii...!!!

Chuyện vụn vặt số 4

Sáng mò xuống quầy dược mua thuốc, trong lúc chờ nhận thuốc, có chị dược sĩ lôi hẳn mình vào trong quầy giới thiệu:

- Đây là bác sĩ Tuấn trên Tế bào gốc. Trẻ, đẹp trai, dễ thương, cười phát là triệu trái tim tan vỡ. Bác Tuấn cười nào!

Nghe chị nói xong mình cũng toét miệng cười.

- Đấy đấy! Chị nói chuẩn không? Mấy em bên quầy dược đang thắc mắc về bác mấy bữa nay. Không biết bác Tuấn có người yêu chưa?

- Dạ chưa chị ơi! Các bạn có cần xin số điện thoại không để em đưa luôn?

- Kìa có bạn nào xin không? À mà thuốc của bác đây. Ủa thuốc này để điều trị trĩ đúng không bác?

- Vâng đúng rồi chị!

- Bác mua giúp cho bệnh nhân ạ?

- Không em mua để em uống đó.

Nói đoạn cả quầy dược đang tươi cười bỗng im lặng nhìn mình, mỗi người tản ra một nơi tiếp tục công việc, chẳng ai thềm xin số điện thoại của mình nữa.

Chuyện vụn vặt số 5

Trời đổ mưa rào, mình đang băn khoăn không biết về kiểu gì thì thấy có quán nước phía đối diện, liền ôm đồ chạy vội qua:

- Dì ơi, dù cho con xin một cái bao nhỏ được không gì?

- Đội mưa về hả? Đây cho hăn cái bao lớn!

- Con cảm ơn dì nhiều!

Mình nhận lấy cái bao từ dì, gói cẩn thận bịch bánh quế vào, chào dì rồi chạy vội ra ngoài trời mưa, Có tiếng dì gọi với theo:

- Ở kia tưởng xin bao để che đầu cho khỏi ướt mà?

Mua quá chẳng thấy hình bóng dì ra sao nữa, mình

chỉ biết quay lại hét thật to:

- Dạ không! Con dùng để gói bánh vào cho khỏi ướt. Người ướt còn tắm được! Đồ ướt còn giặt phơi được chứ bánh ướt rồi ăn sẽ không còn ngon nữa! Cảm ơn dì nhiềuuuuu!

Mình lại hí hửng chạy tiếp dưới mưa. Về nhà tắm rửa, lau khô người, bật nhạc nhẹ nhàng rồi mở bịch bánh quế vẫn còn khô nguyên ra ăn. Chao ôi cuộc đời sao mà sướng!

Chuyện vụn vặt số 6

Chuyện đi mua dưa.

- Chị ơi dưa bán thế nào ạ?

Mười nghìn một quả em ơi.

- Đắt thế! Hôm qua em mua có năm nghìn mà.

- Làm gì có giá đó em? Dưa cuối mùa mà. Năm nghìn em mua cái quả bé bằng ngón tay.

- Làm gì? Ba ngón đấy. Thế bảy nghìn nhé, cho em tám quả?

- Trời ơi! Thanh niên nhìn đẹp trai thế này mà mặc cả kinh thế, khéo sau này ế vợ đấy em.

- Không lấy được vợ thì lấy chồng. Lo gì! Thế bảy nghìn nhé. Lấy cho em đi.

- Ủ thôi được rồi! Chị sợ mày rồi.

Chuyện vụn vặt số 7

- A lô! Làm được bài không con?

- Trên cả tuyệt vời mẹ ạ!

- Trúng tủ à?

- Không ạ! Đề khó lắm. Nhiều câu con chưa nhìn thấy bao giờ. Con chỉ chắc chắn 50% thôi còn 50% thì không chắc với cả khoanh bừa.

- Thế sao lại nói là tuyệt vời?

- À con vừa so đáp án với mấy bạn Nội trú thì 50% mà con không chắc với cả khoanh bừa lại giống các bạn gần hết. Mà Nội trú thì toàn mấy đứa giỏi mẹ biết rồi đấy, thấy các bạn tự tin lắm nên con cũng yên tâm.

- Ôi! Tốt quá rồi! Do hôm nay rằm mẹ dậy sớm thắp hương xin các cụ phù hộ cho đấy. Mẹ phải lên khẩn cảm ơn ngay mới được.

- Vâng ạ! Nhưng mà mẹ ơi... Mẹ ơi! A lô? Tút...tút... tut...

Chưa kịp nói nốt thì mẹ đã cúp máy, gọi lại không được, chắc đi cảm ơn tổ tiên, dành ngời soạn tin nhắn gửi cho mẹ:

"50% mà con chắc chắn thì lệch hết sạch chả giống các bạn tí nào mẹ ạ. Hi hi."

Chuyện vụn vặt số 8

- Pu ời em có bông băng không?

- Dạ không ạ.

- The Urgo?

- Không ạ.

- Thuốc cảm, thuốc đau bụng, thuốc hạ sốt?

- Cũng không luôn ạ.

- Trời ời! Chị thấy em hay đeo túi. Tưởng em làm bác sĩ thì túi xách lúc nào cũng có mấy thứ đó nên ôm khư khư vậy. Thế em có gì trong túi mà không thể thiếu được?

Pu cúi xuống lục túi tìm, rồi giơ lên khoe với vẻ mặt hào hứng:

- Em có tăm để ăn xong xỉa răng.

Chị tròn mắt nhìn thẳng bé loay hoay tìm tiếp rồi lại hào hứng đưa ra:

- Em có cả kẹo cao su để chống hôi miệng sau khi ăn.

- Trời ời em tích trữ từ đâu mà nhiều vậy?

- Hi hi, em đi ăn nhiều quá xong mua, vừa để ủng hộ vừa để dùng cho các lần ăn sau.

Chị ngệt mặt ra:

- Thế em có đồ gì để cấp cứu bệnh nhân không?

- À có chứ ạ!

Chị tươi ngay:

- Gì thế em?

Pu lại loay hoay tìm rồi hí hửng lôi ra:

- Kẹo sô cô la dùng cho ai bị hạ đường huyết! Mà em buồn mồm toàn ăn hết. May quá vẫn còn một viên.

Chuyện vụn vặt số 9

Buổi gặp mặt hẹn hò đầu tiên sau cả một quãng thời gian dài, tưởng như ngọn lửa tình yêu lại đang được nhóm lên thì nhận được tin của con bạn sau khi mình nhờ nó hỏi dò ấn tượng của em gái kia về mình, nó nhả lại gọn lỏn:

“Anh ấy tuy béo nhưng phải công nhận là lùn thật.”

Ngọn lửa tình yêu tiếp tục tắt vô thời hạn.

Chuyện vụn vặt số 10

Sáng lâu lắm mới đi dạy lại, vừa bước vào phòng, cô học sinh lớp Sáu chìa ra một cái bánh mì Kebab và một cốc Milo thả thề: "Anh ăn sáng chưa? Ăn cùng em đi".

Sau một hồi từ chối kịch liệt, cuối cùng cũng không cưỡng lại được sự thèm ăn, đành ngồi ăn với nó. Khoảng mười phút sau, điện thoại bàn kêu, con bé chạy ra nghe máy. Từ đầu dây bên kia, mình nghe rõ giọng mẹ nó vang vang:

- Anh đến dạy chưa con?

Đầu dây bên này, con bé lại thả thề trong sự ngỡ ngàng đến ghen hòng của mình:

- Anh đến lâu rồi nhưng không dạy mẹ ạ. Anh chỉ ngồi ăn thôi.

Mình thề là mình rất thích bộ môn Nhi, hôm bốc thăm tốt nghiệp vào Nhi mình cũng không buồn mấy, nhưng mà hôm tới nếu bốc phải bệnh nhân như con bé học sinh của mình, chắc mình sẽ tự sát.

PHẦN 2

CHUYỆN Ở NHÀ

Thuở nhỏ, theo ông ngoại vào Huế trên những chuyến tàu Thống Nhất khởi hành từ chập choạng tối, ông thường dạy tôi phải thuộc hết các ga chính mà tàu sẽ đi qua. Thế là tôi học, chăm chú, thuộc như bảng cửu chương, để nhằm lại lỡ không may bị lạc, ít nhất tối sẽ thấy tự yên lòng khi biết mình đang ở đâu.

Từ bé đến lớn, bố mẹ không mua cho tôi nhiều quần áo đẹp, điện thoại, xe đạp, xe máy hiện đại,... Tôi hoặc mặc lại đồ của bố, hoặc dùng lại đồ của mẹ, và có ba, bốn năm mẹ sẽ cho tôi đi chợ mua vài đồ dùng mới, vừa đủ để dùng cho ba, bốn năm tiếp theo. Nhưng có hai thứ mà bố mẹ có thể dành hết tiền bạc và thời gian ra để cho tôi, đó là sách và những chuyến đi.

Bố tôi thường thích cho tôi đi xa bằng đường bộ hơn là những chuyến bay. Bố dạy tôi tên các quốc lộ, các địa danh, các con đường đất nước. Bố kể cho tôi nghe qua về lịch sử, danh nhân nổi tiếng của vùng đất đó (điều mà tôi đã từng biết qua một lần từ những cuốn sách). Bố cũng chỉ cho tôi tên của các loài cây dại ven đường, công dụng chữa bệnh hay làm thức ăn của chúng. Cũng như ông ngoại, bố dặn tôi phải nhớ, một cách sâu sắc nhất, thứ tự từng tỉnh thành chính của đất nước dọc theo quốc lộ, để lỡ không may có khi bị lạc, tôi sẽ không sợ hãi vì biết mình đang ở đâu và phải đi về đâu.

Năm ngoái, tôi không đi cùng bố mẹ, tôi và bạn đi tàu vào Huế rồi thuê xe máy phượt đèo Hải Vân để vào Đà Nẵng, còn bố mẹ và em trai tôi bay thẳng từ Hà Nội. Tôi giấu bố mẹ, nhưng bố mẹ vẫn biết, bố không trách mắng, chỉ hỏi tôi duy nhất một điều: “Con vẫn nhớ đường quay về chứ?”. Ngày quay lại Huế, tôi mãi chơi nên rẽ ngang qua con đường xuyên qua những cồn cát, phi lao của Lăng Cô, rẽ ngang sang cả một đường mòn đi ra phá Tam Giang, có lúc tưởng lạc mà lo sợ cái gập đầu chắc chắn với bố đêm trước, nhưng rồi vẫn về nhà bình an.

Hôm nay, cùng mẹ chạy xe về Thanh Hóa lo chút việc, tôi ngồi nhìn qua ô cửa những đồi ngô bát ngát xanh, nắng xuyên dài theo cột khói lừng lờ giữa mênh mông đồng lúa. Như một thói quen, tôi ngồi nhắm lại trong đầu nơi mình đang đi, nơi mình đã qua, nơi mình sẽ đến, cho tới khi ngủ thiếp đi, và tôi thấy bố đang ngồi cạnh, khoác vai tôi và hỏi: “Con vẫn nhớ đường quay về chứ?”

Có! Bố ơi! Dù ở nơi đâu! Con sẽ luôn nhớ đường để trở về nhà.

Câu chuyện thứ nhất

Ban sáng mẹ nhắc chuyện một người mà cứ nói đi nói lại, rồi mẹ lại quên. Đến tối, mẹ gọi tôi ngồi xuống nghe mẹ kể chuyện hay lắm, mẹ tiếp tục nhắc lại chuyện hồi sáng mới kể. Tôi kiên nhẫn lắng nghe, cười nói cùng mẹ rồi xin phép đi lên nhà. Người phụ nữ của tôi bắt đầu xuất hiện những dấu hiệu của tuổi già, nhiều mảng tóc bạc hết cả chân (dù phần ngọn đã được nhuộm màu khá bắt mắt), thỉnh thoảng tôi nhìn được mà thấy nhói lòng.

Tôi có cậu bạn đi du học đã ngót nghét năm năm. Hồi cậu còn ở Việt Nam, chúng tôi ít gặp, mà cứ gặp là y như rằng hai thằng ngồi giải tỏa bức xúc với nhau về bố mẹ. Chúng tôi cho rằng những thằng trẻ ở xã hội mới cần được đối xử một cách công bằng và bố mẹ cần phải lắng nghe và đáp ứng yêu cầu của chúng trong giới hạn cho phép. Ở nước ta, điều ấy không phải không có, nhưng cũng khó mà phổ biến. Cho nên chúng tôi cứ ngồi chuyện trò với nhau vậ thôi, cùng tưởng tượng ra cảnh sau này hai đứa sẽ nuôi dạy con cái ra sao, nhất quyết không được thế này, thế nọ, cái lọ, cái bu-lông, ốc vít,...

Suốt năm năm ở bên nước ngoài (cậu chưa về vì điều kiện kinh tế gia đình chưa cho phép), tôi dường như là người giúp cậu kết nối với gia đình. Mỗi dịp lễ tết, sinh nhật... của bố, mẹ, em gái, cậu đều nhờ tôi mua giúp hôm thì bó hoa, hôm thì hộp bánh, hôm lại là đưa bố mẹ cậu đi khám... Trong mắt thằng bạn tôi những năm tháng ấy chỉ có gia đình và một nỗi nhớ nhà thường trực đến da diết. Có vài lần tôi nghe nó nức nở với mẹ bên đầu dây điện thoại nhưng tôi vờ như không biết. Còn bây giờ cuộc sống của nó và tôi đã khác nhau, chúng tôi lớn lên và thay đổi, có khi chat với nhau mà chẳng biết nói gì. Điều duy nhất còn giữ tình bạn này bền chặt chính là cách chúng tôi coi gia đình của mình như những gì tuyệt vời và thiêng liêng nhất.

Không ít lần tôi gân cổ lên cãi lại bố mẹ. Tôi nhớ có lần còn dùng dùng đòi bỏ nhà đi, hét vào mặt họ như thể tôi với cái tôi của mình là một thứ gì đó to lớn lắm... Những chuyện mình thấy bất bình từng diễn ra trong suốt bao năm qua kể vài dòng không thể hết, nhưng tôi cũng không muốn kể nữa. Tôi chợt nhận ra mình đã khác xưa khi biết nhanh chóng lấy lại bình tĩnh và nói lời xin lỗi bố mẹ ngay khi cuộc tranh cãi trở nên căng thẳng chứ không để sự im lặng kéo dài sau mỗi cuộc cãi vã như ngày trước.

Lời xin lỗi khi ấy đáng quý gấp triệu lần cái cách chúng ta im lặng rồi để mọi chuyện lập lờ qua đi.

Cuộc sống có những mối nhân duyên được sắp xếp rất bất ngờ và kì lạ, trong những mối duyên ấy chắc chắn có những người tôi yêu quý như người trong gia đình. Mỗi chúng ta mang một cá tính khác nhau và mâu thuẫn là điều không tránh khỏi, anh em một nhà, bố mẹ và con cái không có nghĩa là phải hợp nhau cả về tính nết, sở thích... Thế nhưng bởi coi nhau là gia đình nên sau mỗi mâu thuẫn, mọi người có thể cùng ngồi lại và tha thứ cho nhau. Khi ta yêu thương ai đó đến mức yêu cả những điều đáng ghét ở họ, đó là lúc ta biết mình có thể hi sinh tất cả vì họ, vì gia đình của mình.

Dạo này tôi hay về muộn, mẹ không gọi điện thường xuyên nhắc nhở nữa, chính vì thế mà tôi cố gắng để về sớm hơn. Dạo này mỗi lần tôi trốn ra ngoài không xin phép, bố gọi điện không còn mắng té tát như xưa, ông chỉ nhẹ nhàng hỏi con đi đâu, đi đường nhìn trước ngó sau cho cẩn thận. Dạo này mỗi lần tôi bày tỏ ý kiến, bố mẹ đều kiên nhẫn lắng nghe và cùng tôi phân tích, chứ không còn áp đặt: “Con phải thế này, thế kia...”. Dạo này có những lúc bố mẹ nóng giận quá mà nói những lời không hay, tôi không còn nổi đóa lên, có khi còn cười khi con xin lỗi. Tôi chợt nhớ đã quá lâu, quá lâu, tôi không còn biết đến những câu: “Động tí là mặt sưng vù! Nói là cãi nhem nhem!”..., chắc mặt tôi giờ béo như con lợn rồi nên có sưng bố mẹ cũng không nhận ra. Nhưng thực tế là mỗi lần tranh cãi, tôi đặt mình vào vị trí của bố mẹ ngay mà lựa chọn cảm xúc cho đúng. Tôi không thể mong bố mẹ lắng nghe mình nếu như bản thân không biết lắng nghe bố mẹ.

Bố hay mẹ rồi cũng không tránh được những quy luật tự nhiên của cuộc đời: sinh, lão, bệnh, tử. Không ít lần tôi tự tưởng tượng ra cảnh một ngày không còn bố mẹ nữa, như thế thì khó khăn lắm. Không chỉ đơn giản là không còn có quỹ tài trợ vô điều kiện về tài chính, mà còn là cả một khoảng trống không thể lấp đầy, hụt hẫng và buồn thảm trong tâm hồn.

Một buổi sáng mùa thu có gió nhẹ và nắng rất trong, hôm nay em trai đi khai giảng năm học mới, tôi dậy thật sớm ra chợ hoa mua một xô hoa hồng về cắm, rủ cả nhà đi ăn sáng, mọi người trêu thằng em tôi cho nó tức lên rồi cùng cười, xong bố tôi sẽ xoa đầu nó an ủi: “Ăn nhanh bố đưa con đi khai giảng”. Khoảnh khắc ấy, tôi thấy tất cả từng thành viên trong gia đình mình đều hạnh phúc - thứ hạnh phúc chẳng thể đánh đổi bằng bất cứ điều gì.

Câu chuyện thứ hai

Sài Gòn mưa tầm tã suốt cả tối, lần đầu thấy Sài Gòn mưa lâu đến vậy. Bạn nhắn tin báo có kết quả sinh thiết khối u trong phổi của mẹ bạn rồi: Ung thư biểu mô tuyến. Định hỏi bạn có buồn không, nhưng rồi lại nhắn: “Thôi! Giờ phải vui!”.

Sáng hôm nọ qua Đại học Y Dược Hồ Chí Minh đúng ngày các em năm nhất nộp hồ sơ vào nhập học. Nhớ mình của sáu năm trước, bước qua cánh cổng Đại học Y Hà Nội, cầm theo giấy báo trúng tuyển và bộ hồ sơ, cũng háo hức và đầy tự hào như thế. Ngày ấy nộp hồ sơ xong còn nhất quyết xin bố mua cho bằng được cái áo blouse (chất áo thì mỏng tang), một ống nghe và một bộ đo huyết áp dù mấy thứ đó còn chưa dùng đến.

Bố ít cười nhưng lúc nào ở bên gia đình cũng cười sảng khoái. Mẹ kể ngày nhận được tin mình đỗ đại học, bố chạy đi khoe khắp công ty, gặp ai cũng cười hồn nhiên, vui như trẻ nhỏ. Đến sáng hôm đưa con đi nhập học, bố dậy từ rất sớm, bật nhạc vàng to ầm ĩ, giục con liên tục, đến mẹ cũng phải càu nhàu: “Anh cứ làm như hôm nay anh đi nhập học không bằng”, bố lại cười hiền.

Dắt xe ra đến cổng trường, thấy các bác phụ huynh đứng nói chuyện với nhau, kể rằng đang đưa con đi nhập học trường Y, giọng nghe tự hào lắm. Có bác còn mua sẵn cả áo blouse chờ con ra rồi tặng, thủ thỉ: “Nó mặc vào chắc là đẹp lắm!”. Chợt nhớ ra từ ngày đầu tiên được bố mua áo cho vẫn chưa mặc để bố xem lần nào. Cái áo blouse đầu tiên ấy giờ đã chật, cái ống nghe thì tặng cho một tổ chức khám chữa bệnh từ thiện vì sau này bố có mua cho mình một cái khác, chỉ giữ lại bộ đo huyết áp để theo dõi thường xuyên cho bố nhưng giờ thì cũng cất gọn vào một góc rất riêng. Đôi lần mẹ hỏi han nhưng chỉ nhất quyết cái máy đó không thể dùng cho ai khác.

Nghĩ miên man mãi rồi mà ngoài trời vẫn mưa, tầm tã như một cơn mê không vui cũng chẳng buồn. Lớn lên thì có gì chứ? Thì có nỗi lo to dùng khi nhìn ông bà, bố mẹ ngày một già đi, tóc ngày càng bạc, có cả nỗi bức mình khi thấy cảnh mọi người hay cáu bẳn những việc rất nhỏ nhặt và vô lý, hay soi xét và đánh giá bằng những quan điểm hết sức cổ hủ, hay lăm cẩm nhớ trước quên sau rồi vô tình rời xa mình lúc nào không biết.

Thương người lắm nên giờ mới phải vui bạn ạ. Vui rồi để còn san sẻ niềm vui ấy cho mọi người. Mình vẫn bảo với bệnh nhân rằng: bác sĩ bọn con có giỏi đến đâu cũng chỉ chữa cho cô chú được ba phần bệnh, ba phần nữa do cô chú tự biết kiêng khem, giữ gìn, chăm sóc cho sức khỏe bản thân, và bốn phần còn lại quan trọng nhất là do những suy nghĩ lạc quan, tích cực. Giữa cuộc đời nhiều lúc buồn ời là buồn này, biết sống vui cũng là một cách yêu thương rất đổi chân thành.

Câu chuyện thứ ba

Tối chạy qua nhà Vũ, nghe mẹ Vũ kể chuyện ngày xưa mà ghen ngào gì đâu. Cô bảo:

“Làm người Sài Gòn chi cực lắm con! Sống chỉ biết hôm nay, đâu có nghĩ ngợi xa xôi gì chuyện mai sau. Có bao nhiêu dùng hết bấy nhiêu, hết rồi lại đi kiếm, sống thế mà vẫn vui, vì mình được ăn, được ngủ, được hít thở, vậy là hạnh phúc rồi. Mà lo cho mình chưa đủ, tánh cô còn thích lo chuyện bao đồng. Có bữa nhà chẳng còn lấy một hạt gạo mà vẫn muốn đi phát gạo cho những người khó khăn hơn mình kia, thấy người ta vui là mình cũng vui, thành ra tưởng là thiếu mà hóa ra chẳng thiếu gì. Cô cũng có tuổi rồi, ước mơ chỉ mong các con thành đạt rồi cô theo đoàn người ta đi khắp nơi làm từ thiện, ngồi quây quần với nhau nấu cơm cho người nghèo coi vậy chứ thích lắm con. Con làm bác sĩ, cô cũng muốn chia sẻ với con một điều, ba cô dặn mà đến giờ cô vẫn nhớ hoài, rằng là những gì con có mà con tự giữ cho riêng mình dùng thì rồi cũng hết, nhưng con mang cho người khác dùng thì có khi lại còn mãi. Của cho là của nhận mà! Ráng ghen con!”

Ra về nghĩ ngợi nhiều, thấy lòng không vui, nghĩ sao lại bấm số gọi ngay cho mẹ. Nghe giọng mẹ nhẹ nhàng lại thương, nghĩ mẹ trăm thứ phải lo rồi sao nữa để mẹ gánh thêm một nỗi buồn không đâu. Thế là bắt đầu ngồi huyền thuyên với mẹ đủ chuyện trên trời dưới bể, toàn chuyện vui. Rồi hỏi thăm mẹ thế này, thế kia, mẹ vẫn nhẹ nhàng lắng nghe và trả lời từng điều một. Nói chán chê rồi chào mẹ đi tắm, chuẩn bị gác máy thì mẹ hỏi:

- Còn chuyện khiến con buồn phải gọi cho mẹ thì sao con chưa kể?

- Sao mẹ biết ạ? - Mình ngạc nhiên.

- Mẹ không biết, con có kể đâu sao mẹ biết được.

Nhưng mẹ cảm nhận được qua giọng nói của con.

Ngay lúc ấy chỉ muốn có cánh cửa thần kỳ của Doraemon, chạy về ngay mà ôm lấy mẹ. Đến bao giờ con mới tìm được người yêu thương và hiểu mình nhiều như thế?

- Sài Gòn đang mưa hả con?

- Vâng ạ.

- Hà Nội cũng mưa suốt từ sáng đến giờ.

Tôi ngồi tưởng tượng ra một ngày âm đạm trôi qua từng con phố nhỏ và hẹp của Hà Nội, dưới những chiếc bạt căng ẩm ướt, vài ba câu chuyện vu vơ rót đầy trong chén chè nóng đặc, thỉnh thoảng có tiếng cười của một lão xe ôm phá tan bầu không khí ủ rũ ấy. Mẹ vẫn đang tâm sự, chuyện công việc, chuyện cuộc sống ngoài ấy, chuyện trải gió trở trời. Tôi chỉ lặng yên lắng nghe và đôi lúc gật đầu, như thế mẹ cũng nhìn thấy vậy.

Bố thường đi công tác, nhưng không có đêm nào bố không gọi điện về tâm sự với mẹ. Có lần tò mò, tôi khẽ ngồi xuống lan can cầu thang cạnh phòng mẹ, để nghe xem bố mẹ tâm sự điều gì, vậy mà chỉ thấy mẹ yên lặng. Điện thoại mẹ để loa ngoài, thì thoảng bố lại hỏi từ đầu dây bên kia: “Em vẫn còn đó chứ?”, và mẹ gật đầu, như thế bố cũng nhìn thấy vậy. Bố mẹ cứ cùng

nhau im lặng một khoảng dài, rồi lại cùng chia sẻ câu chuyện gì đó, rất lâu, rất lâu. Tôi chưa bao giờ ngồi tâm sự với mẹ được lâu như vậy, hai mẹ con thường có bất đồng ngay từ khi mẹ bắt đầu đưa ra quan điểm, thành ra cuộc tâm sự rất chóng vánh. Thế mà bố có thể tâm sự với mẹ, mỗi ngày, không bao giờ chán.

Năm hai mươi hai tuổi, tôi mất đi thằng bạn thân nhất sau một tai nạn. Năm hai mươi tư tuổi, bố tôi ra đi sau một cơn nhồi máu cơ tim. Tôi nghĩ trong rất nhiều những điều bất hạnh thì mất đi những người mình yêu thương nhất, quan trọng với cuộc sống mình nhất, hẳn là điều bất hạnh không ai muốn trải qua nhất. Buồn chẳng ra buồn, đau chẳng ra đau. Nó chơ vơ và hụt hẫng. Tôi đối mặt với nó mỗi ngày, để nhắc mình về một tình thần lạc quan. Cuộc sống vẫn phải tiếp tục, chúng ta ai rồi cũng phải trải qua, chỉ là sớm hay muộn. Nghĩ vậy, tôi chia tay mẹ và em trai chỉ một tháng sau 100 ngày bố, để mặc Hà Nội, bỏ lại tất cả những khoảng trời băng khuâng đầy hoài niệm mà tôi đã ôm lấy suốt bao năm, đi tìm con đường cho riêng mình.

Từ ngày xa nhà, xa gia đình, xa một mảnh đất nhiều nỗi buồn mà chẳng nhớ xa, thỉnh thoảng tôi lại nhận được một cuộc gọi tâm sự của mẹ như vậy. Chỉ có điều ở đây, lần nào cũng vậy, tôi lắng nghe mẹ nói quên cả thời gian. Chuyện công việc, chuyện cuộc sống ngoài ấy, chuyện trái gió trở trời, qua giọng kể của mẹ lúc nào cũng thành lạc quan. Nhưng mỗi khi mẹ dừng lại, tôi chỉ muốn ngồi ngay ở đó để ôm lấy người phụ nữ tôi yêu thương hơn tất cả ấy, tôi muốn lau đi nước mắt từ sự lạc quan mẹ vẫn mang theo kể từ ngày bố mất. Tôi biết bà luôn có một góc nhỏ nào đó trong căn phòng giờ là quá rộng để chôn chặt từng nỗi đau, để tiếp tục mạnh mẽ đón mỗi ngày đang tới.

Đến giờ tôi không còn thắc mắc vì sao ngày xưa bố có thể gọi điện tâm sự với mẹ hàng giờ đồng hồ, mỗi ngày, không bao giờ chán. Mỗi mất mát và bất hạnh dường như luôn có cách để ươm mầm những bình yên và hạnh phúc mới trong cuộc đời nếu ta rộng lòng để cho chúng một vài khoảng trống. Thi thoảng thấy tôi yên lặng quá, mẹ lại dùng câu chuyện đáng kể dở để hỏi tôi: “Con vẫn còn đó chứ?”. Tôi mỉm cười gật đầu, lòng rất đổi an nhiên.

Câu chuyện thứ tư

Hà Nội đang ảm đạm hơn với thứ thời tiết ẩm ương thương nhớ và nồng đượm chán chường. Con đã mạnh mẽ rất nhiều suốt hơn một tuần qua, và chỉ cho phép mình rưng rức buồn trong một khoảng không gian rất nhỏ bé và lạnh lẽ của cuộc đời.

Buổi sáng con thức dậy và chờ đợi một giọng nói trầm trầm cất lên: “Tuấn ơi! Bách ơi! Có đứa nào dậy đi ăn sáng với bố không?”. Buổi trưa con tranh thủ về nhà nhanh hết mức có thể để chờ một món ăn ngon bố đem về sau chuyến công tác. Buổi tối con vội xuống nhà dọn cơm nước ngồi chờ bố đi tập thể dục về rồi cả nhà quây quần dùng bữa. Và mỗi đêm dài ngồi đọc sách đến kiệt sức, chỉ để chờ bóng ai lạnh lẽ bước lên từ dưới nhà, gõ vào cửa phòng nhắc nhở: “Ngủ thôi con ơi! Muộn quá rồi”.

Mẹ đã lên tiếp quản công ty. Mẹ đi đi về về giữa Thái Nguyên và Hà Nội, mang theo cả những mệt mỏi xót xa cửa vào lòng con. Sáng đi học, lòng con như lửa đốt, không biết mẹ thế nào. Có ngày con đứng chờ trước cửa phòng công tác học sinh - sinh viên ở trường, định vào xin bảo lưu kết quả để cùng lên Thái Nguyên với mẹ, không làm được công việc kinh doanh thì cũng có thể chăm sóc cho mẹ phần nào. Nhưng rồi còn em Bách ở Hà Nội một mình thì ai chăm? Em vẫn còn non trẻ, còn chưa vững vàng. Rồi cả ước mơ bác sĩ đang lớn dần trong con mà chính bố luôn động viên sẽ giúp đỡ con theo đến cùng. Nghĩ vậy nên con lại thôi, lại quay về viện học lâm sàng.

Những ngày bắt nhịp cuộc sống mới của ba mẹ con khó khăn quá bố ơi.

Bố bảo con ngừng hết việc dạy thêm, làm thêm, chú tâm học tập, kinh tế cứ để bố lo, thế mà bố chẳng giữ cho trọn lời hứa. Để con vừa phải tiếp tục quay lại ngay với việc học và làm để cương tốt nghiệp, vừa phải tìm thêm lớp dạy để tự lo cho cuộc sống của bản thân và cho em Bách phần nào. Nhiều đêm mẹ ngồi than thở: “Mẹ mệt quá rồi. Mẹ không biết còn giữ được công ty bao lâu nữa”. Rồi hai mẹ con lại ôm nhau khóc. Hơn một tuần mà mẹ tụt hẳn năm cân. Có mỗi bữa tối là ba mẹ con được ngồi quây quần với nhau, nhưng cái ghế bố hay ngồi thì trống hoác, vậy nên con có động viên mẹ ăn bao nhiêu cũng chẳng được. Lòng người cứ thế mà thăm thẳm lo âu.

Con vẫn nghĩ mình sẽ vững vàng lắm, mạnh mẽ lắm, rồi con có thể biến tất cả những mất mát và đau thương thành động lực để tiến xa hơn. Nhưng những ngày đầu, con như đứa trẻ chập chững tập đi, bị cuộc đời vùi dập ngã lên ngã xuống mà vẫn phải gượng cười đứng lên bước tiếp. Con tự dối lòng mình bằng vô vàn những an ủi hư vô, để đến khi nhìn lại thực tại chỉ thấy bơ vơ hiu quạnh.

Con đã không khóc khi nhận tin bố đã ra đi, nhưng con bật khóc khi đứng trước bàn thờ gia tiên ngày rằm hôm nay và nhận ra trong lời khẩn cầu an giờ có thêm tên của bố.

Con đã không khóc khi nhìn bố lần cuối trước khi đặt nắp quan, nhưng lại bật khóc khi ngồi viết bản khai xác minh lý lịch, mục tình hình cha từ sau năm 1954 đến nay phải kết thúc bằng gạch đầu dòng cuối cùng: - 2/2015: Đã mất.

Con đã không khóc khi xung quanh tất cả mọi người đều khóc than tên bố, nhưng lại bật khóc khi đêm về, ngồi giữa những bộn bề lo toan mà bố để lại, cảm giác bất lực đến cùng cực, tìm đến điện thoại định gọi cho bố để rồi chỉ biết ngồi nghe những tiếng thẩn thờ.

Ai cũng nói mọi chuyện rồi sẽ ổn thôi, ai cũng bảo con phải cố gắng lên vì chuyện này ai cũng phải trải qua trong đời, ai cũng kể họ từng mất bố, mất mẹ như con nên họ hiểu... Tất cả những điều đó bản thân con đều biết chứ. Con vẫn trân trọng từng lời động viên và tự mình đứng dậy mỗi ngày.

Nhưng bố ơi! Những ngày đầu này con lại như đứa trẻ tập đi, chỉ là lần này vấp ngã rồi sẽ không có bố đỡ dậy mà dìm dặt. Vì thế suốt những năm tháng sau này, giữa những khoảnh khắc vững vàng và mạnh mẽ, thỉnh thoảng, chỉ là thỉnh thoảng thôi và cũng không lâu đâu, cho con sau khi ngã được ngồi đó khóc òa lên một lúc, và gọi bố bằng tất cả yêu thương con đã không thể sẻ chia trong suốt cuộc đời này.

Câu chuyện thứ năm

Năm tám tuổi, tôi bám lấy tay ông ngoại lên tàu đi từ Hà Nội vào Huế. Ngày ấy, tôi luôn thích đi tàu, thích nghe tiếng động cơ chạy xình xịch, tiếng còi rú lên mỗi khi tàu chuẩn bị lặn bánh, và đặc biệt là tiếng có bán hàng rong đi khắp các toa bán đủ thứ bánh kẹo ngon lành. Tàu S1 ngày ấy là nhanh nhất rồi, vào đến Huế ít nhất cũng phải mười hai tiếng, tôi ngủ một giấc là đến nơi, thấy hành trình sao mà ngắn tũn.

Năm mười bảy tuổi, tôi lại theo ông ngoại từ Huế ra Hà Nội, lần này khởi hành vào buổi sáng. Ông ngoại khi ấy bị tai biến nằm thở oxy bình, tôi ngồi cạnh ông trên xe cứu thương chạy thẳng từ bệnh viện Đa khoa Trung ương Huế. Chuyển đi ngày ấy chắc dài hơn cả cuộc đời nên tôi chưa một lần dám quên. Tôi đã quyết tâm thi vào Đại học Y chỉ sau một tiếng nấc nghẹn.

Ông ơi! Đêm nay con mệt quá chẳng ngủ được, cho con gối đầu lên đùi ông, xong ông kể chuyện chiến khu ngày xưa ngày xưa, rồi ông hát hò Huế con nghe đi ông. Con sẽ ngủ rất ngoan, để sáng mai thức dậy chẳng còn mệt nữa.

Ông ơi! Hôm nay con mang thùng chè với hương trầm ra bến xe gửi vào Huế cho bà. Nhớ bà da cháy nắng, người đầy sẹo lồi lõm từ những ngày nằm ngục bị bọn Mỹ tra tấn. Giờ không có ông, bà vẫn sống một mình, con nhớ lưng bà đã cùng đi nhiều, chân đau mà lúc nào cũng vội, đặt bóng hình nơi cuối ngõ chờ ai. Nhớ bà rồi con lại nhớ ông, sống mũi cay sè.

Ông ơi! Sáng mai con đặt báo thức dậy thật sớm, rồi ông đèo con đi biển nhé. Con thích ngồi sau chiếc xe cúp 82 của ông lắm lắm. Con sẽ được ôm chặt lấy ông, đi qua những con đường đầy lá phượng quanh Thành Nội, hướng về Thuận An, Biển Thuận An ngày ấy bao la lắm. Mặt trời chỉ mới nhú lên qua những ngọn sóng nhấp nhô, con sẽ hít thật căng đầy lồng ngực mùi biển rồi lao vào sóng, sẽ vẫy ông từ xa rồi nghe ông mắng rất to: “Vào gần bờ ngay không ông đánh!”

Ông ơi! Tối qua con vì bực dọc mà lỡ to tiếng với mẹ. Mẹ buồn lắm. Sáng nay con xin lỗi mẹ rồi nhưng trông mẹ vẫn không vui. Có gì ông nói với mẹ giúp con nha. Cả đời này mẹ khổ nhiều vì con quá. Ông bảo mẹ đừng buồn nữa và hãy tin ở con. Con sẽ trở thành một bác sĩ thật giỏi và có tâm, giúp đỡ mọi người và báo hiếu với bố mẹ ông ơi. Con hứa đấy!

Ông ơi! Con thêm ăn mì tôm ông nấu. Ông úp mì là ngon nhất thế gian. Cả tuổi thơ con đã lớn lên cùng bát mì Miliket rất đậm hương và sâu vị. Con cũng không đói nhưng mà thèm quá. Sáng mai ông nấu cho con ăn nhé.

Ông ơi! Cuộc đời này còn nhiều người khổ quá ông nhỉ. Con chẳng biết phải làm sao để giúp đỡ được hết mọi người. Cả người giàu, cả người nghèo, ai cũng có những nỗi khổ riêng. Mà sức con còn nhỏ bé quá, chỉ mong giúp được chút nào hay chút đấy. Ông ở trên cao xin xỏ, nịnh Ngọc Hoàng giúp cho mọi người đỡ khổ hơn đi ông.

Ông ơi! Con nhớ cái trán hói lúc nào cũng bôi dầu bóng lộn của ông, nhớ cái mùi dầu chẳng lẫn đi đâu được những mùa đông lạnh nằm cạnh ông. Con nhớ cảnh ông ngồi khâu vá mấy cái quần rách cho con, cẩn thận, tỉ mỉ như đang khâu sửa cả cuộc đời. Con nhớ từng nét chữ đẹp như tranh của ông, giờ con vẫn giữ tờ lịch cũ ông xé đúng ngày con ra đời, ghi vào đó: “Dương Minh Tuấn, sinh 3 giờ 15 phút chiều ngày...”. Khéo sau này con chỉ cần lấy ra viết nốt vào đó: “Hưởng thọ ... tuổi” là xong ông nhỉ.

Ông ơi! Đêm nay con mệt quá chẳng ngủ được. Ông cho con gối đầu lên đùi ông một lúc thôi. Ông nhé!

Những dải nắng vẫn trải vàng trên đê, chỉ có con đường phía sau là đã già nua và cũ nát. Bao nhiêu vết lằn thẳng trâm của những chuyến xe cuộc đời đã ngang qua con đường này, giày xéo lên nhau những ngổn ngang sỏi đá. Đã quá chục năm trời, từ khi con đường chỉ là một dải đất kéo dài từ bờ sông. Hai bên dải đất ấy có những bụi cỏ dại mọc cao, lấp ló vài khóm hoa ngũ sắc lắc lư theo điệu múa, khi sông Hồng nổi gió và thổi vào con đường những bản tình ca.

Con về lại ngôi nhà số 5 trong ngõ nhỏ gần cuối phố Nghĩa Dũng, nơi mà tuổi thơ từng lớn lên với thịt kho tàu, với rau sống và nước xốt tóp mỡ cà chua, lớn lên trên căn gác xép bé nhỏ, chật chội nhưng lúc nào cũng đầy ánh sáng. Gác xép của con giờ bám bụi, quá lâu rồi chẳng ai chăm sóc, nó im lìm nằm làm bạn với mạng nhện và chuột nhắt, thỉnh thoảng có một hai tia nắng lạc qua, mang theo một dải bụi mờ. Con giờ đã quá lớn để chui vừa cái xó nệm xưa, chỗ mà mới đó thôi con còn bé nhỏ nằm ôm lấy con mèo tam thể, hai đùi ngáp ngáp dài, mùa đông trùm chăn dưới cái bóng đèn dây tóc chốc chốc lại lè rè kêu rét. Bỗng thấy mùi hương trầm dâng lên, không hiểu từ ngày xưa hay là trong ký ức.

Bà ngồi đó gõ từng nhịp mõ, mắt nhắm nghiền, miệng đọc kinh, thỉnh thoảng lại có tiếng chuông xen vào, nghe lòng rung lên. Con chăm chú nhìn, chăm chú nghe, chăm chú hít hà, cố để giữ lấy nốt những giọt điệu cuối cùng của một tà áo nâu đã cũ. Tối nọ ngồi dọn phòng, con tìm được cả một kho tàng: những cuốn kinh Phật, một chuỗi tràng hạt, một chiếc áo nâu. Chẳng ai nhớ để mà đưa những thứ đó đi cùng bà ngày bà về với đất. Giờ con cất cả vào bên cạnh ảnh bà, bên cạnh khối trầm hương, để mỗi lần nhìn thấy là con lại thấy mình đang ngồi đó, khoanh chân, mắt ngược lên nhìn người đang đưa tay bắt đầu gõ lên thứ âm thanh đẹp dễ nhất của tuổi thơ.

Ca trực đêm qua, con gặp một người nhà bệnh nhân cứ năm mười phút lại chạy ra gọi bác sĩ. Nhiều việc, bận rộn, con bực mình thốt lên: “Sao bác phiền thế? Bác cứ về phòng đi rồi bọn cháu ra.” Người đàn ông đó chẳng nói gì, lặng lẽ quay đi. Sáng nay, ông tìm gặp bác sĩ để xin cho bệnh nhân về. Giờ con mới có thời gian để lắng nghe, để biết. Con trai bác mới mười chín tuổi đã mắc ung thư dạ dày đang theo dõi di căn, thể trạng cậu bé giờ rất yếu, gia đình lại nghèo, không có điều kiện, người bố ấy ngay lúc đó như đã mất hết cả niềm tin. Con mới hiểu vì lo lắng cho con mà ông mới phải “phiền” bác sĩ nhiều như thế, mới hiểu thấy con mình đau đớn, người bố ấy chỉ còn biết chạy đến phòng trực mà nhặt nhanh lấy từng chút hi vọng cho con, cho mình. Nghĩ lại những gì mình đã nói, sống mũi con lại cay cay. Bác sĩ đã thuyết phục được ông bố tiếp tục để cậu bé ở lại điều trị, con đợi cho đến lúc thấy cậu không còn vật lộn với những cơn đau nữa, nằm ngủ êm đềm, mới dám đi về. Con về thật nhanh, thật nhanh, để còn chào bà một tiếng, để kịp nghe tiếng chuông rung, để thốn thức bà nghe, để được bà ôm vào lòng an ủi vỗ về: “Tũn của bà đừng suy nghĩ nhiều nữa, đừng để cảm xúc kiểm soát con, hãy mạnh mẽ lên, cố gắng lên, con đường của con còn dài, con phải bước tiếp để sau này còn giúp đỡ nhiều người khác nữa. Bài học hôm nay chắc con đã đủ trưởng thành để hiểu rồi. Chốc nữa đi chợ về bà mua cho Tũn bánh chín tầng mây nhé.”

Và năm nào con cũng ước lòng luôn được thanh thản vào ngày này, để khỏi phải bật khóc khi nghe đâu đó vang vang:

“Nhất thiết cung kính, nhất tâm kính lễ thập phương pháp giới thường trụ Tam Bảo.”

Chiều vào viện thăm bác, nhìn tấm thân gầy vằn nằm co quắp trong buồng cấp cứu. Nhìn thấy cháu vào thì

bác cười tươi rói, định bật dậy mà cháu phải ra cản ngay, bắt nằm xuống:

- Bác lại muốn đi thắt thêm mấy cái tĩnh mạch nữa à?

Hầm răng cái nhổ cái thụt ố hết cả lại nhe ra:

- Cảm ơn con! Hôm nọ không có mày chắc chết.

- Thế mà con cứ tưởng không có rượu bác mới chết chứ?

- Sư bố mày! Chỉ được cái mồm mép.

Ngồi bóp chân cho bác, nghe bác kể chuyện cuộc sống ở quê độ này khó khăn thế nào, nhà hết tiền ra sao, các con đều đã vào Nam kiếm sống cả, chưa thấy đứa nào ra. Chợt bác thở dài:

- Trông tao bây giờ chắc thảm hại lắm nhỉ?

- Dạ không! Đẹp là đằng khác! Da vàng, mắt vàng, răng cũng vàng, giờ đi nhuộm quả tóc vàng nữa thì đúng là hot boy nổi loạn.

- Mày cứ liệu hồn! Tao mà khỏe lại thì mày ăn đòn đủ.

- Thì bác cứ khỏe lại đi đã. Khỏe về bác con mình đi nhậu.

- Nhậu nhẹt gì nữa! Đến thế này rồi thì phải bỏ rượu thôi con.

- Sao bác uống nhiều thế? Vào viện mấy lần rồi mà vẫn uống.

- Mấy lần trước bệnh nhẹ, nào có nghĩ ngợi gì. Uống cho vui, số khổ thì nhìn con gà con chó chạy ở sân cũng thấy nó khổ, tao uống vào mới thấy khổ mà vui.

- Thế lần sau bác mang ra cho con chó, con gà nó uống, bác thấy chúng nó vui rồi bác sẽ vui. Phật dạy rồi, sướng khổ tự tâm. Bác cứ nghĩ mình khổ nên mới khổ.

- Mày chưa trải qua đủ khổ nên không hiểu được hết đâu con ạ. Phật chưa uống rượu nên mới bảo thế, chứ mà biết say như bác rồi thì chúng sinh đã chẳng ai phải khổ đâu con.

- Trời đất! Lần đầu tiên con thấy có người nói còn hay hơn cả Phật. Ha ha.

Bác run run đưa tay ra hiệu đồng ý rồi nhắm mắt dần, chắc bác cũng mệt rồi. Nhìn ra cả phòng bệnh toàn những bệnh nhân nặng, đa số là những người nghèo khó ở quê lên, lòng chợt chùng xuống. Những triết lý nhân sinh người ta vẫn thường hay bảo nhau về hạnh phúc hay khổ đau cũng chỉ là người ta bảo thế, còn trong thực tại nghiệt ngã này, đúng là người ta dám khao khát lắm những lúc được say để biết mình còn đang sống.

Câu chuyện thứ sáu

Đạo gần đây khắp các chùa chiền phố xá con qua, người ta treo những dòng tri ân công cha nghĩa mẹ, những lời không bao giờ là cũ, đủ bình yên để dậy sóng tâm hồn. Rồi những điều băn khoăn không biết làm sao để thăm thì một lời yêu chân thành, cho bố mẹ, những người “suốt đời chỉ muốn con mình sung sướng và giữ lấy muôn vàn thiệt thòi cho riêng mình”.

Có lần ngồi ăn cơm, con nghe mẹ kể bố hỏi mẹ sao những ngày bố xa nhà công tác, không thấy các con gọi điện hỏi thăm thường xuyên, không thấy các con viết thư kể bố nghe về cuộc sống của các con. Đêm ấy em Bách, tám tuổi, ngồi bàn học viết thư, rồi em nhờ con bỏ vào phong bì dán tem cẩn thận và mang ra bưu điện gửi cho bố. Con nhớ những tháng ngày bố lặn lội khắp nẻo đường có khi chỉ để mang về cho mấy mẹ con hai mươi ngàn đồng dùng cho cả tháng, những buổi bố hì hụi ngồi sửa từng cái quạt cũ cho nhà hàng xóm để kiếm vài trăm đồng, ngày bố dạy con đi xe đạp, dạy con học, dạy con sửa điện nước trong nhà, và cả lần con sốt cao, bố chân đất ôm con chạy gần ba cây số ra bệnh viện. Sau tất cả, bố chỉ mong nhận được một lá thư. Vậy mà con chỉ biết giữ cho mình một sự im lặng vô tình.

Có những đêm con đi chơi về muộn, căn nhà im lìm, rộng lớn, trong lòng trống trải và cô đơn, Con đã nghe thấy trong bóng đêm, mẹ khóc một mình, thao thức. Những nỗi đau thể xác sẽ chẳng bao giờ kịp thổ lộ khi mà những cơn đau tinh thần vẫn còn âm ỉ. Có người phụ nữ nào lại không muốn nhận được sự ân cần, quan tâm của chồng, của con, vậy mà mẹ con chẳng nhận được nhiều. Có sáng con đi học sớm, rồi đến tối mịt mới về, con nghe em kể rằng buổi sáng mẹ gọi anh suốt, chỉ để hỏi anh có muốn đi ăn sáng với mẹ không, rồi trưa về mẹ cũng hỏi anh có về ăn cơm không, buổi tối mẹ mua bánh mì ngon lắm, em định ăn hết nhưng mẹ bảo phần anh, sợ anh về đói bụng. Càng lớn con càng ít tâm sự với mẹ hơn, con giỏi giữ bí mật hơn, khoảng cách giữa hai mẹ con mình cũng xa dần. Mẹ luôn tỏ ra là một người phụ nữ mạnh mẽ, cứng rắn và bất cần, nhưng thật sự mẹ luôn mong một buổi tối có cả hai anh em xem ti vi cùng mẹ, kể cho mẹ nghe chuyện ở trường như ngày xưa, con đang thích bạn gái nào trong lớp hay hôm nay con được học những gì, mẹ cũng mong được nấu những món mà bố thích ăn và đợi bố về với một cái hôn nhẹ lên má, rồi nhìn cả nhà ngồi ăn cơm trong một tối êm đềm. Vậy mà con, chỉ biết giữ cho mình, một sự im lặng vô tình.

Nhớ những đêm vui đầu hè, con lang thang suốt các khu phố cô đơn của Hà Nội, mang theo cả nỗi cô đơn của chính mình gieo lên từng mái phố, như thể đang đi dưới những ngọn đèn hiu hắt phủ mờ sương giá mùa đông. Đi mãi mệt nhoài, mua vài lon bia rồi leo lên cầu Long Biên ngồi chờ bình minh. Sáng bắt đầu đẹp là trở về, không quên ghé chợ hoa mua về một bó sen trắng cắm cẩn thận vào lọ, đặt trước cửa phòng bố mẹ.

Chiều, cả nhà cùng nấu cơm. Mẹ biết nấu nhiều món ăn hơn nhưng bố thì bảo bố nấu ngon hơn dù bố ít khi vào bếp. Bữa cơm ngày gia đình thật ra rất giản dị, vui là mọi người sum họp. Câu chuyện nói trên bàn ăn quanh đi quẩn lại chẳng có gì mới mẻ, nhưng chưa lúc nào thấy chán, có chuyện bố mẹ kể đi kể lại cả trăm lần, thuộc nằm lòng cả rồi mà coi hai người nói cười vô tư ôn nhắc, con có nghe cả đời cũng được.

Con chưa bao giờ nghĩ thời điểm trở về chỉ để ngồi hàn gắp từng nỗi cô đơn ngày xưa lại đến với mình sớm như vậy trong cuộc đời. Một bức tranh ghép hình vốn đẹp và hạnh phúc sẽ luôn khiến ta nhức nhối, khó chịu khi ngắm nhìn nếu chợt một mảnh ghép ở đâu đó mất đi, cảm giác luôn thấy thiếu một thứ mình biết chắc là gì nhưng không biết là gì, không bao giờ còn biết.

Ngày xưa con cứ thích trốn qua nhà bạn ăn cơm chục vì mẹ bạn nấu toàn món ngon. Lâu lâu mới ghé, thấy cảnh cả gia đình bạn quây quần bên mâm cơm, vui, đẹp lắm, ai cũng đẹp. Con mới nghĩ bảo sao người ta cứ đẹp khi người ta được sống thật, mà thật thà nhất chỉ có những khoảnh khắc bên gia đình. Dù mỗi người

cũng có những bí mật riêng nhưng tất cả đều chẳng còn giới hạn trong bữa ăn hôm đó. Ngắm cả nhà bạn mà chảy nước mắt, mẹ bạn tinh tế nhận ra, ân cần quan tâm, con vội gạt nhanh đi: “Cơm bác nấu ngon! Con ăn không để ý, cần phải miếng ớt cay quá!”

Giờ mỗi lần về nhà, nhìn gian bếp lạnh tanh, tự nhiên thèm mùi lửa, thèm ánh điện sáng trưng, thèm nghe tiếng mẹ gào lên: “Rửa rau nhanh lên nước sôi rồi kia kìa! Đứng đó mà hát!”. Bỗng thấy mình là một thằng bé vừa béo vừa lùn, chắc còn học cấp hai, đi học về quàng nguyên khăn đỏ, chào bố mẹ rồi ngồi vào bàn ăn. Bữa đó mẹ quên nấu thịt kho tàu, thằng bé mặt buồn thiu lẩm bẩm: “Không có thịt kho tàu là bữa ăn mất ngon đi một nửa”. Nghĩ sao lại muốn ra xoa đầu và thì thầm bảo nó: “Bữa cơm hôm nay không có thịt kho tàu nhưng mà có bố, có mẹ, có em Bách, có cả ông bà ngoại qua ăn cùng kìa. Đó là bữa cơm ngon nhất trần đời rồi đó thằng béo! Còn đòi hỏi cái gì? Ăn đi!”

À thực ra là nếu có cả thịt kho tàu nữa thì đúng là tuyệt vời.

Câu chuyện thứ bảy

Gió ngoài trời lùa vào lạnh, giọng bố họ đặc sệt cái vị của một người cả đời không dứt ra được điều thuốc (bố bảo đó là niềm an ủi duy nhất của bố để vượt qua căng thẳng mỗi lúc không có ba mẹ con ở bên, nên tôi cũng không hoài than thở). Tôi vội ra đóng cửa sổ, sợ có cơn gió nào vô ý thức làm bố dậy. Thế mà bố đã tỉnh rồi:

- Con mở cửa sổ ra đi cho bố hút điều thuốc.

Tôi mở hé cửa, rồi chạy vào châm thuốc cho ông. Rút một hơi dài, ông thả vào tầng không những suy nghĩ vấn vương như màu khói:

- Con còn nhớ có lần bố từng dạy con rằng cuộc đời rất công bằng, nhưng công bằng không có nghĩa là bằng nhau không?

- Vâng! Con nhớ.

- Và cả việc con sẽ phải làm cả những thứ con không thích.

- Dạ! Con luôn nhớ.

- Được rồi, Ông lại im lặng trầm ngâm trong làn khói của mình.

Những bài học của cuộc đời, chỉ có mỗi ngày được tự mình trải qua, tôi mới càng thêm ghi nhớ.

Bố tôi dạy cuộc đời vốn rất công bằng, nhưng phải hiểu được rằng công bằng không có nghĩa là bằng nhau, thì con người mới bỏ đi được những tị hiềm, sân si mà sống với nhau trọn tình vẹn nghĩa.

Ngày bé, tôi thường chỉ chăm chú làm những gì mình thích, nhất định bỏ qua những gì khiến mình không hài lòng, khó chịu. Có lần, bố thấy tôi kể chuyện đi viện có những bác sĩ tính tình khó chịu quá, con không thích, có những người bạn khó chịu quá, con không thích, có những công việc không giúp ích gì cho con cả, con không thích. Bố chỉ ôn tồn nhắc nhở: Người được làm những gì mình thích thì họ mới chỉ có cảm giác tự do, còn khi con đủ kiên nhẫn để làm cả những gì con không thích, con sẽ đủ sâu sắc để hiểu được hạnh phúc của sự tự do ấy và thực sự sống với nó. Mọi thứ đến với con trong cuộc đời này đều không có gì là vô nghĩa cả.

Ngày bé, có lần cô giáo ra đề tập làm văn tả một nhân vật anh hùng mà em yêu thích, tôi đã bỏ giấy trắng vì với tôi, không có người hùng nào đủ khiến mình ngưỡng mộ. Giờ ước gì được trở lại ngày đó với tâm trí của một thằng trẻ hai mươi tư tuổi, tôi sẽ viết cho cô đọc một bài văn về bố mình - người hùng của cả đời tôi.

Bố thân yêu!

Hôm qua con đã được chứng kiến một ca nhồi máu cơ tim sau dưới mà biểu hiện lâm sàng của bệnh nhân hoàn toàn không có một triệu chứng điển hình nào của nhồi máu cơ tim, các triệu chứng đều rất mơ hồ. Chú bệnh nhân ấy cảm giác hoàn toàn bình thường (theo lời chú) và việc chẩn đoán may mắn sao có đầy đủ trên biến đổi điện tâm đồ và men tim. Con đã theo xe cứu thương đưa chú đến bệnh viện gần nhất có khả năng can thiệp động mạch vành. Sau khi đi khắp buồng cấp cứu với tốc độ nhanh nhất có thể để tìm bác sĩ trực, con thông báo tình trạng của chú cho các anh chị biết, thật may là mọi người đều rất nhanh chóng và nhiệt tình giúp chú. Trước khi rời đi để trở về làm việc tiếp, con chỉ biết nắm

tay và chúc chú bình an.

Bố cũng bỏ đi vì căn bệnh này, đột ngột và không báo trước. Các biểu hiện lâm sàng của bố khi ấy theo lời bác sĩ kể lại cũng rất mơ hồ, khó chẩn đoán, nếu có chẩn đoán ra cũng không chắc đưa bố kịp đến cơ sở có khả năng can thiệp mạch vành sớm nhất và với một bệnh viện tuyến tỉnh, con nghĩ các bác sĩ đã làm hết khả năng rồi.

Ngày hôm qua con chợt thấy vui lắm, vì một người cha đã không phải tạm biệt cuộc sống này quá sớm. Quá khứ chẳng thể thay đổi được nữa nhưng hiện tại còn bao việc phải làm và tương lai chắc chắn rồi sẽ tốt đẹp hơn phải không bố? Nếu có thời gian, bố hãy tranh thủ ghé qua và để lại chút phước lành cho chú ấy bố nhé!

Tái bút: Nhân tiện nếu được, bố để thêm cả chút phước lành vào tài khoản cho con để nó tăng mãi không giảm luôn thì tuyệt vời quá ạ.

Con yêu bố!

Câu chuyện thứ tám

"Con chào bố!

Con đang trên chuyến tàu đêm từ Nha Trang trở về Sài Gòn để kịp buổi đi làm sáng mai. Mấy ngày qua con đã kịp ghé những nơi ngày xưa bố từng đưa con đến, cảm giác đều rất bình yên.

Con chợt mong bố có thể có mặt trong buổi bảo vệ đề cương tốt nghiệp của con (dù con đã hủy từ sau khi bố đi), và đưa con đến dự lễ tốt nghiệp đại học.

Con mong có thể mua cho bố một món quà nhỏ bằng tháng lương đầu tiên của mình. Hoặc chỉ đơn giản là đi chợ nấu một bữa ăn rồi bố con mình cùng ngồi uống rượu.

Con mong bố có mặt trong lễ cưới của con, cười hiền mà hạnh phúc, một tay nắm tay mẹ, một tay cầm micro mà phát biểu đôi điều, kiểu như “Bố rất vui” chẳng hạn.

Con cũng mong được thấy bố nằm võng giữa sân vườn ở quê nhà, đeo kính nheo mắt đọc sách cho các con của con nghe. Mà con biết bố có nhìn thấy gì đâu mà đọc, vì bố kể cho bọn trẻ toàn những chuyện con nghe đến thuộc lòng từ thuở bé.

Con mong khi bố già đi, ít minh mẫn và vụng về hơn, con được ở bên chăm sóc bố, đi dạo cùng bố, ngồi cùng bố trong một quán cà phê nhìn ra Bờ Hồ và nghe bố kể về cuộc đời.

Và điều con mong nhất là có thể được gặp bố thêm một lần nữa thôi cũng được, để con có thể nói với bố rằng con yêu bố nhiều như thế nào."

...

“Chào con trai!

Một năm qua con trưởng thành lên nhiều lắm rồi. Hồi con còn nhỏ, nhà mình nghèo lắm, nhưng dù khó đến mấy bố cũng cố tìm cho con được hai thứ: sách và những chuyến đi. Giờ thấy con như vậy, bố hạnh phúc vô cùng.

Bố xin lỗi vì đã để lỡ mất buổi lễ tốt nghiệp của con. Bố đã rất mong được nhìn thấy con trong bộ lễ phục cử nhân và bố có thể nói bố tự hào về con đến nhường nào. Bố xin lỗi vì không thể uống mừng ngày con nhận tháng lương đầu tiên. Bố đã luôn mong một ngày có thể bí mật vào viện, nhìn con trong chiếc áo blouse trắng và xem con khám cho bệnh nhân.

Bố xin lỗi vì không thể có mặt trong lễ cưới của con. Con không thể biết được đã bao lần sau khi gác lại bọn bẽ công việc, bố ngồi một mình trong phòng và tưởng tượng ra con sẽ đẹp trai (giống bố) thế nào, và bố sẽ nói những gì trong ngày tuyệt vời ấy.

Bố vẫn mong có một ngôi nhà nhỏ với vườn tược, ao cá.., ở quê để về già bố cùng mẹ sống ở đó. Mỗi lần con đưa vợ cùng các cháu về, bố sẽ lôi bọn nhỏ ra sân và đọc sách cho chúng nghe. Nói là đọc sách thôi chứ bố có nhìn thấy chữ gì đâu con. Chắc sẽ ba hoa lại mấy chuyện đã kể cho con hồi bé, chắc con phát chán rồi.

Con đừng mong gặp lại bố thêm nữa, thời điểm đến rồi thì ai cũng phải hoàn thành nốt nhiệm vụ của cuộc đời. Bố vẫn biết con luôn yêu bố dù con chẳng nói ra bao giờ. Hãy bình an và sống trọn vẹn cho hiện tại như con vẫn đang làm. Hãy sống thật lạc quan, đầy tình yêu thương với mọi việc con trải qua, mỗi người con gặp. Dù có khó khăn, và con người không phải ai cũng tốt đẹp như con nghĩ, thì cũng

hãy lạc quan, và yêu thương.

Bằng tuổi con, bố cũng đang một mình lang thang trên chuyến xe đò vào làm công trình ở tận Kon Tum, cố gắng kiếm tiền nuôi con, mong đếm từng ngày để được về ôm hôn mẹ và con. Để bố kể cho con nghe một bí mật mà bố vẫn thì thầm bên tai con mỗi đêm làm việc khuya rồi xuống nhìn con ngủ, bí mật nhỏ thôi nhưng có ý nghĩa với bố vô cùng:

Bố yêu con! Mãi yêu con! Rất nhiều!

Câu chuyện thứ chín

Sân bay càng về đêm càng đông hơn, người buồn kẻ vui ngồi đan cả vào nhau. Chuyến bay của cả nhà bị hoãn đã năm tiếng, loa vừa phát thông báo hoãn thêm tiếng nữa. Con ngồi cau có nghĩ thầm sao hãng hàng không nọ làm việc cở tệ mãi như vậy. Ngó sang thấy bố vẫn ung dung đọc báo, con hỏi:

- Bố không thấy bức mình ạ?

- Vì điều gì con?

- Vì chuyến bay cứ liên tục hoãn như vậy! Con thấy mấy người đại cùng mình bắt đầu ra quầy chăm sóc khách hàng la ó rồi kìa.

- À chắc phải hoãn lại như vậy thì nhà mình bay mới được bình an nên là không sao đâu con.

Lâu lắm mới lại đi ăn sáng cùng bố ở quê. Bàn bên cạnh hôm đó có một nhóm mấy người nói chuyện rất ồn ào. Họ nói về bố nhưng toàn những điều rất xấu xí. Con nghe mà bức quá định qua nói lại thì bố kéo tay con.

- Bố có biết mấy người đó là ai không?

- Không! Bố không biết!

- Vậy bố cứ để họ nói xấu về mình như vậy sao?

- Con thấy những điều họ nói về bố có đúng không?

- Không ạ! Toàn là bịa đặt!

- Ủm vậy là vì họ chưa hiểu bố nên mới vậy. Con cứ kệ họ đi.

Mẹ đi công tác có mấy ngày là gian bếp buồn hơn hẳn. Bố nhìn rồi thở dài:

- Thôi bố con mình đi làm cốc bia nhé.

Quán bia lúc nào cũng nhộn nhịp, ồn ào. Có thằng bé nọ đẩy người bà tàn tật ra xin tiền, mình lắc đầu quầy quậy, bố thì rút tiền ra cho.

- Bố không nghĩ là hai người đó chỉ là lừa đảo ạ? Hoặc số tiền họ kiếm được rồi sẽ bị ông trùm lấy mất chẳng hạn.

Bố bật cười:

- Con khéo tưởng tượng quá! Đã cho đi rồi thì không nghĩ ngợi gì nhiều con ạ.

Con đi làng nắn đồ chơi vai, đường vào mộ bố cỏ may giăng đầy. Trên cây bạch đàn gần đó có tổ chim chào mào mới dựng riu ra riu rít. Con chào bố, quần găm đầy cỏ may. Ngồi nghe gió vi vu qua đồi, thấy có cậu bé nọ đang ngồi bức tức nhổ cỏ may, bố em lại gần xoa đầu hỏi:

- Sao con khó chịu vậy?

- Đám cỏ may này cứ găm đầy quần con.

...

Ông bố ngồi xuống nhẹ nhàng nhổ cùng cậu con trai.

- Cỏ may ở đây một mình cô đơn lắm. Cỏ yêu quý con nên mới bám. Không phải ai cũng được có yêu đâu con. Như bố này.

- Quần ông bố không một chút cỏ găm. Kể từ đó mỗi lần ngang qua những con đường cỏ may, cậu bé lại thấy hân hoan lắm.

Mãi sau này con mới biết bữa đó bố mặc quần chất có không bám được. Nhưng vì tin bố mà con cũng thương hoài một loài cỏ dại mọc hoang.

PHẦN 3

CHUYỆN TRÊN ĐỜI

Giữa những nỗi buồn già nua và cũ kĩ vẫn ngày ngày quanh quẩn ngoài kia, bỗng bật cười, thấy lòng nhẹ vui khi ngắm một cảnh mai trước sân nhà tưởng chiều nao đã chết đi rồi, một sớm hôm vẫn vươn ngọn dài xanh về phía nắng.

Chẳng ai biết trước được rồi ngày mai thức dậy, thấy ta còn lại gì trong cuộc đời. Một bản nhạc xưa cũ. Một mối tình dang dở. Một con đường vụn tan sỏi cát. Một tiếng rao đêm. Một bờ đê gió lộng. Một bữa cơm chiều. Một nỗi niềm không thể nào san sẻ. Ta có thể ngồi đếm từng nếp nhăn trên vầng trán của cha, trên đôi mắt của mẹ, trên đôi tay của bà, nhưng chẳng thể nào đếm được những nếp nhăn đang ngày một dày lên trong tâm hồn mình, trong tâm hồn mỗi người.

Một lúc nào đó, ta chẳng còn thiết tha với những kế hoạch tự viết ra cho mình. Mười năm. Hai mươi năm. Năm mươi năm. Chẳng còn quan trọng nữa. Cuộc đời luôn có những kế hoạch đã được định sẵn cho ta: người vui, kẻ buồn, người an nhiên, người thốn thức. Nên ta rút ngắn kế hoạch của mình lại, chỉ mong có thể sống cho trọn vẹn, tận hưởng hết từng giây phút của hiện tại này, còn được nhìn thấy ai đó mỉm cười, được nghe một bản nhạc xưa cũ, được viết nốt những mối tình dang dở, được sẻ chia nỗi niềm, được ngồi nghe gió thổi, mộng mị ngắm mây trời trên một bờ đê, được ăn một bữa cơm có đầy đủ thành viên trong gia đình, tối ngủ ngon bên những tiếng rao đêm, và sáng thức dậy ngó qua ô cửa sổ, trước sân nhà, cảnh mai tưởng chết rồi vẫn vươn ngọn dài xanh về phía nắng.

Câu chuyện thứ mười

Anh hai mươi tám tuổi, vừa lấy vợ chưa được một năm, hai người còn đang kế hoạch năm tới sẽ có em bé. Là người có khả năng kiếm tiền nhất trong nhà, anh gánh vác kinh tế cho cả gia đình, họ hàng. Ngày nọ, chị thấy anh mang về một chiếc xe phân khối lớn, ước mơ bao lâu của anh cuối cùng cũng thành hiện thực, chị cũng hạnh phúc cho anh dù lòng có chút ghen tị với chiếc xe chồng mình chăm hơn cả chăm vợ. Anh chạy xe chưa được một tuần thì xe hỏng, hỏng vì gặp tai nạn trên đường. Ngày chị qua nhận lại xe mà khóc ngất, từng vệt buồn lăn đều trên khuôn mặt người phụ nữ đã xác xơ mấy tháng trời. Xe đã đưa về đến nhà nhưng giờ còn ai chạy và chăm sóc nó nữa đâu?

Cậu là con một, vừa đỗ đại học, á khoa một trường danh tiếng, cùng lúc ấy hai trường đại học ở Mỹ cũng đồng ý trao học bổng toàn phần cho cậu. Bố mẹ cậu hạnh phúc và tự hào khôn xiết, chạy đi khoe khắp nơi. Mẹ bảo cậu thích gì mẹ cũng cho, cậu rúc vào lòng mẹ thủ thỉ: “Con muốn tự chạy xe đi xuyên Việt một tháng.” Mẹ cậu không an tâm nhưng vẫn gật đầu. Mỗi nơi đi qua, cậu đều chụp hình và gửi về cho bố mẹ. Hai ông bà già đến khổ sở vì lo lắng đếm ngược từng ngày qua những bức hình cậu con trai gửi về. Thế rồi cũng đến ngày cậu đặt chân đến Mũi Cà Mau. Cậu xin phép bố mẹ ở lại Sài Gòn chơi hai hôm rồi sẽ bay về, xe máy cậu gửi theo tàu ra trước. Đêm Sài Gòn vui lắm, cậu uống rượu say rồi mắc cảm, mẹ bảo vào viện nhưng cậu cười xòa không sao. Ngày xe gửi ra đến ga Hà Nội mà chẳng ai ra nhận, cả nhà cậu bay vào Sài Gòn hết cả. Đến giờ đã gần hai mươi năm, người ta vẫn thấy mẹ cậu thỉnh thoảng ngồi một mình trước hiên nhà, tự hào kể chuyện với ai chẳng biết, rằng con trai bà vừa đỗ á khoa một trường đại học danh tiếng và dành được hai suất học bổng của Mỹ ra sao.

Con ngõ nhỏ dẫn về nhà quanh co và hẹp, chưa mắc đèn nên tối om, bé vốn sợ bóng tối nhưng vì hôm nay ba đi công tác về nên bé vẫn mon men ra tận đầu ngõ đón. Ba làm công nhân theo công trình đi khắp nơi, nhưng ba thường xuyên viết thư gửi về cho bé. Bé thích đọc thư tay ba viết, rồi bé cũng viết thư lại cho ba. Bé kể ba nghe về má, về con mèo lười trên bếp, về đàn gà mới nở, về cây trái trong vườn. Ba viết cho bé không nhiều, nhưng kết thư lúc nào cũng có ba từ: “Ba thương con!”. Mỗi lần ba về bé đều ra đón ba như vậy, ba sẽ ôm bé vào lòng, hôn lên trán rồi đặt bé ngồi lên đôi vai lực lưỡng của ba. Hôm nay bé vừa đi vừa hồi tưởng lại hơi ấm của ba, vừa nghĩ về nụ hôn của ba, vừa tự thủ thỉ trong đầu câu: “Con cũng thương ba lắm!”, thế là bóng tối không còn đáng sợ. Nhưng bé chờ mãi, chờ mãi mà ba không về. Má từ đầu chạy đến cầm tay bé, mắt má đỏ hoe:

- Về ngủ thôi con! Mai còn đến trường. Hôm nay ba về muộn. Ba hứa sẽ hôn con khi ba về.

Bé khẽ dạ một tiếng rồi theo má về, ngang qua nhà chú Tư nghe cái đài rè rè đưa tin có chuyến xe khách từ công trường về huyện gặp nạn không còn ai sống sót.

Hóa ra cuộc sống của con người cũng không giản đơn như người ta thường nói, cũng không phải ai cũng đủ may mắn để trải qua câu chuyện "sinh, lão, bệnh, tử" như ai đó vẫn thường kể nhỏ vào tai nhau. Mọi chuyện đều có thể xảy ra và nhiều khi ta chỉ biết lặng nhìn những thương yêu ra đi mà bất lực không thể làm được gì.

Mẹ bảo con yêu ai thì con cứ nói, con quan tâm ai thì hãy thể hiện ra cho họ thấy, dù họ có đáp lại hay không, dù họ cảm động hay chỉ nhìn con như một sự phiền nhiễu, thì cũng đừng ngại bày tỏ yêu thương khi còn có thể, phiền nhiễu đến mấy cũng vẫn là yêu thương. Thế là con nói ngay rằng con yêu mẹ.

Cuộc đời chẳng có gì là mãi mãi, nhưng ta luôn có thể tạo ra những khoảnh khắc mãi mãi trong cuộc đời khi còn ở bên nhau.

Câu chuyện thứ mười một

Hoàng mười tám tuổi, em mắc động kinh suốt mười năm nay. Bố làm xa nên em ở với mẹ là nhiều mẹ em làm thợ may, điều kiện chẳng có nên không cho em theo điều trị ở đâu cả, chỉ đi khám rồi lấy thuốc về tự uống. Do những cơn co giật ngày một mau, mẹ cho Hoàng nghỉ học từ lớp Sáu. Minh mới gặp em thời gian gần đây, một cậu bé ngờ nghệch quá nhiều so với tuổi mười tám, có thể các cơn giật suốt bao năm qua đã ảnh hưởng nhiều đến não bộ của em.

Hôm ấy, Hoàng lại lên ba cơn giật trong một buổi chiều. Nhận được điện, mình chạy ngay đến nhà giúp mẹ em đưa em đến viện Bạch Mai. Trên đường đi, mình buồn bã nhìn cậu bé đang mệt lả nằm gối đầu lên đùi mình, lắng nghe mẹ em kể trong lo lắng, hoảng sợ, bối rối về những vất vả mà cô phải trải qua khi nuôi Hoàng. Cô chỉ mơ ước em có thể vui chơi bình thường như những đứa trẻ khác, không phải thấy con đang cười nói vui vẻ bỗng lả ra co giật. Người phụ nữ ấy khổ lắm rồi, người mẹ ấy khổ quá rồi. Mình chỉ im lặng lắng nghe và xoa đầu em, thằng bé ngờ nghệch chắc cũng không hiểu chuyện gì đâu.

Đưa em vào phòng cấp cứu của khoa Thần kinh, cũng thuộc kha khá thủ tục rồi đường đi trong viện, lại được các anh chị bác sĩ giúp đỡ, cuối cùng mình cũng hoàn thành xong sớm để em nhập viện. Trong lúc mẹ em vào khai hồ sơ, mình ngồi với Hoàng. Tưởng em đã ngủ, bỗng em nắm tay hỏi mình: "Anh ơi! Vì em mà mẹ mới khổ vậy hả anh?". Lúc đó mình mới thấy mắt em đã đỏ hoe tự bao giờ. Mình chẳng biết nói gì, chỉ biết ôm em, thằng bé ngờ nghệch chắc cũng không hiểu chuyện gì đâu, nó chẳng bao giờ hiểu được đâu. Một lúc sau bố Hoàng cũng vào, mình để chú đỡ em rồi xin phép về làm nốt vài việc.

Một năm qua tâm trí bị cuốn theo nhiều chuyện, nhiều mối quan hệ, mình cũng lãng quên đi nhiều. Bỗng sớm nay nhận được tin nhắn lạ trên Facebook, nhìn kĩ ảnh mình nhận ra Hoàng ngay.

"Anh Tuấn à! Dạo này anh có khỏe không? Công việc của anh thế nào? Anh tốt nên chắc làm gì cũng tốt cả thôi, em nghĩ vậy. Từ sau tối cấp cứu hôm ấy, em tiếp tục theo điều trị bằng thuốc mới nên giờ các cơn giật cũng ít hơn hẳn, mẹ cũng đỡ buồn vì em hơn. Mẹ đang dạy em đi xe máy để sắp tới em đi làm, chắc em sẽ đến chỗ bố làm. Khi nào về Hà Nội anh ghé qua chơi với em nhé! Em rất nhớ anh!"

Mình đọc tin mà vui đến nghẹn ngào. Hoàng lái xe máy sao? Đi làm sao? Mình chưa bao giờ dám tưởng tượng ra, vậy mà những điều như thế đang xảy ra. Hóa ra Hoàng hiểu, em hiểu tất cả.

Phải sống tốt và sống thật tử tế Hoàng nhé! Anh cảm ơn em, cảm ơn cuộc sống này vì những hi vọng vẫn ánh lên vào bất cứ lúc nào để biến một ngày bình thường trở nên đặc biệt như thế. Anh mong em luôn được bình an. Anh sẽ về Hà Nội sớm thôi, để em còn lấy xe máy đèo anh lang thang Hà Nội nữa chứ!

Câu chuyện thứ mười hai

Sáu năm không liên lạc, không còn những hờn giận dăm vút đi tất cả của một thời tuổi trẻ bông bột đầy thiếu thốn, tôi tình cờ biết tin bố bạn vừa qua đời cách đây vài tháng.

Những ngày tháng cũ, quanh căn gác xép nhỏ bám đầy mạng nhện, hai đứa trẻ chúng tôi thân thiết như anh em một nhà, tôi coi những ô cửa sổ kỳ dị với thứ ánh nắng đượm ngọt khi ấy giống như một mảnh ghép yêu thương không bao giờ thiếu trong cuộc đời mình.

Rồi thì cứ thế, trong sự yên tĩnh khó hiểu nhất mà chẳng ai còn buồn thấu hiểu, tôi và bạn không đi chung một con đường nữa, không cùng sẻ chia sở thích, không bẻ đôi cái bánh mì cứng đơ mà ngẫu nhiên ăn như những đứa trẻ đói khát nơi mảnh đất ven đê tưởng như đã bị Hà Nội bỏ rơi mất rồi.

Sáu năm không liên lạc, tình cờ gặp lại mẹ bạn đang tản bộ dưới bóng cây bàng già đang đổi màu để chuẩn bị cho những ngày cuối đông xác xơ, trơ trụi. Tôi nhẹ nhàng tiến lại gần chào bác, người phụ nữ người mảnh dẻ, gò má cao gầy ngày càng rõ hơn sau bao ngày tháng khóc ròng. Cô không đáp lời tôi, chỉ đưa bàn tay lạnh lạnh đặt lên má tôi rồi mỉm cười. Tôi bật khóc hỏi cô: “U không nhớ con hả u? Thăng Tuấn ngày xưa chơi thân với thằng Tùng lắm! Suốt ngày qua nhà u ăn chực đây mà”. Cô vẫn không trả lời, ánh mắt ơ hờ dần rồi lặng lẽ quay đi. Tôi gạt nhanh sống mũi, vội chạy theo khoác lấy tay cô, bước đi trước cả những cơn gió mùa lạnh buốt lòng. Người mẹ, người vợ ấy khổ quá rồi.

Tôi gặp lại Tùng, hai thằng hai mươi tư tuổi đầu ôm nhau khóc cười. Thăng Tùng giờ đã lên chức bố, vẫn chỉ biết nhặt nhòa giấu vội cho nhau những đòn đau bao lâu rồi không được một tiếng cười xoa dịu. Cả nhà Tùng vẫn sống trong khu tập thể đổ nát bên bờ đê ấy, cùng với bà nội mấy tháng qua chỉ biết lang thang cùng những thần thờ quanh đầu ngõ ngay phía dưới bóng cây bàng già nua bủn rủn.

- Mà sống ổn không?

- Còn sống là ổn rồi.

- Tao xin lỗi.

- Lỗi làm quái gì? Vào thấp cho ông già tạo nén nhang rồi lên ăn cơm. Nhà cũng chẳng có gì. Ăn tạm.

- Tao vừa gặp U.

- Ừ, ngày nào bà cũng đi loanh quanh ngoài đó chờ ông già về. Không ai khuyên được. May mà có cái áo khoác ông già giữ từ tận đời thuở nào. Ấm lắm. Bà mặc suốt. Tao cũng đỡ lo.

Tôi với nó cạ chén rượu, kể lể chuyện đời một hồi rồi cùng nhau im lặng. Tôi ngấm nhìn xung quanh, căn gác ngày nào chẳng có gì thay đổi, nếu có chắc là bụi hơn, nhiều mạng nhện hơn, và lắm nỗi buồn hơn. Bao nhiêu kí ức tuổi thơ gửi trọn thương yêu cho từng cái xó nhỏ ở đây, giờ chỉ còn là những hồi ức đẹp, mà hồi ức dù có mãnh liệt đến mấy cũng đâu đủ để kéo con người ta về sống lại trong những lối cũ ấy nữa đâu.

- Tao sẽ ghé thường xuyên hơn.

- Không cần! Mà còn bạn, ghé thường xuyên cũng không giải quyết được vấn đề gì. Cứ lo tốt nghiệp xong, thành đạt, kiếm cô vợ ngon nghề, sống hạnh phúc là tao vui rồi.

Tôi thở dài. Thăng Tùng cũng thở dài. Tôi biết có cố nài cũng vô ích, tôi hiểu tính Tùng. Ngoài phố mùa đông cũng thở dài. Phải cần bao nhiêu mùa giá sương đi qua nữa để con người ta có thể vui chôn đi những đau đớn, hờn tủi này? Mà chắc muôn đời, mảnh đất nghèo ven đê ấy của chúng tôi cũng bị Hà Nội bỏ rơi

mất thôi, hoặc nó sẽ gồng mình lên để trở thành một nơi xa lạ khác mà chưa bao giờ nó muốn trở thành.

Câu chuyện thứ mười ba

Hồi mình mới về căn hộ, chú bảo vệ rất niềm nở hỏi han, nghe nói mình làm bác sĩ, chú mừng rỡ khoe:

- Tao cả đời chưa bao giờ phải đi bệnh viện. Có bệnh gì toàn để vậy tự nó khắc hết, mà giờ vẫn khỏe re.

Mình bật cười:

- Ai mà cũng được như chú thì bác sĩ bọn con thất nghiệp hết.

- Thì thế! Khà khà...

Chú cười giọng cười đặc sệt mùi thuốc lá.

Căn hộ có mấy người bảo vệ thay nhau trông, nhưng có mỗi chủ là quý mình nhất. Lúc nào mình về chú cũng chạy ra dắt xe, tươi cười chào. Đêm nào mình về muộn chú cũng gọi điện hỏi thăm. Sáng ra xuống đến nơi đã thấy xe được để ngay phía ngoài vì mình hay đi sớm. Thi thoảng hai chú cháu cũng ngồi ăn cơm cùng nhau, bữa chú lại rủ mình ra đầu hẻm làm bát cháo lòng. Hôm nào trời mưa, chú lại hỏi mình rảnh thì ngồi nghe nhạc với chú, chú có cái đài cassette rất cũ, chuyên mở nhạc vàng. Hai chú cháu ngồi nghe mưa, nghe nhạc, nghe chú huýt sáo theo mấy điệu nhạc rất mênh mang.

Đêm trước mình có việc trên Mường Xén tận Nghệ An, đang chuẩn bị ngủ thì thấy chú gọi điện:

- Con đang ở đâu? Chú gặp chuyện lạ lắm! Đang ngồi đọc báo mà buồn nôn rồi nôn ra máu tươi, vừa đi tiêu cũng ra máu đỏ tươi luôn.

- Chú vào viện Chợ Rẫy khoa Cấp cứu kiểm tra luôn đi chứ!

-Ờ... ờ...

Ngày sau mình về, hỏi xem chú đi khám chưa. Chú bảo không có tiền, với lại không còn thấy nôn máu hay đi tiểu ra máu nữa nên yên tâm rồi, vẫn cái giọng khàn khàn. Mình chỉ biết thở dài.

Sáng nay đang ở viện thấy chú lại gọi điện:

- Chú đang ở viện con nè! Cái bụng tao hai bữa nay phình lên khó chịu quá! Chân cũng phù nữa. Con khám cho chú đi.

Mình thu xếp công việc xong chạy xuống ngay. Mới có mấy hôm mà da và mắt chú vàng khè, bụng cổ trướng như cái trống, hai chân phù, lại thêm vụ xuất huyết tiêu hóa bữa trước càng làm mình nghĩ ngay đến xơ gan.

- Giờ chú đi làm các xét nghiệm này kiểm tra giúp con nha!

- Trời ơi tao làm gì có tiền! Mày kê đại thuốc gì cho chú uống đi!

- Người nhà chú đâu ạ?

- Tao xưa là trẻ mồ côi mà! Làm gì có ai thân thích đâu. Có vợ con mà bữa tai nạn chết cả rồi. Kể từ đó sống một mình riết rồi quen.

- Bệnh của chú không chủ quan được đâu ạ! Nặng lắm, mà con cần biết mức độ để điều trị. Không chữa là xuất huyết tiêu hóa lúc nào không cứu kịp đâu chú!

- Kệ đi con! Tuổi chú đi được rồi! Sống được ngày nào hay ngày nấy. Tao có mỗi cái bụng trướng khó chịu thôi nên kê thuốc cho bớt đi. Còn lại thấy trong người vẫn khỏe re à, ăn uống ngon miệng lắm!

Mình cố thuyết phục thêm mà không được, chú nắm tay mình thật thà:

- Cuộc sống của chủ để chú tự quyết!

Mình khẽ gật đầu. Lúc tiễn chú về, bỗng chú níu áo mình hỏi:

- Con có biết làm thủ tục hiến xác thế nào không?

- Sao ạ? Chú muốn hiến xác sao?

- Ủ! Cả đời tao sống ý nghĩa cho mình thấy vui lắm rồi, giờ sắp chết thì mang ý nghĩa đó chia cho người khác với.

- Dạ vậy để hôm nào con đưa chú đi.

- Cảm ơn con trai! Khà... khà...

Chú xoa đầu mình, điệu cười sặc mùi thuốc lá, rồi hăm hở đi trước, miệng vẫn huýt sáo mấy điệu nhạc vàng rất mênh mang.

Câu chuyện thứ mười bốn

Bạn lâu lắm rồi mới gọi điện:

- A lô mà? Hôm trước tạo ngủ với một em, giờ em ấy mang que thử thai hai vạch đến cho tao mà tao không tin lắm. Mai mà nhờ bác sĩ nào bên sản kiểm tra giúp tạo cho chắc được không?
- Ok mà!
- Kết quả siêu âm thai năm tuần rồi mà ạ. Chúc mừng mà nhé!
- Mừng mừng quái gì? Tao đang lo sốt vó lên đây! Tao và em ấy đều chưa sẵn sàng.
- Chưa sẵn sàng thì sao không có ý thức tránh thai từ trước?
- Bữa đó tao say quá! Giờ mà có biết chỗ nào phá thai an toàn không?
- Tao không giúp mà được vụ đó đâu! Tao rất mong tụi mà suy nghĩ lại! Cháu bé chẳng có tội tình gì!
- Trừ việc xuất hiện nhầm thời điểm mà ạ.

Một người bạn không hề quen biết nhắn tin:

"Chào em! Chị theo dõi Facebook của em một thời gian và thấy thực sự rất tin tưởng nên gửi em tin nhắn này. Vợ chồng chị đi chữa vô sinh suốt mười lăm năm nay, thử hết các phương pháp rồi mà không thành. Giờ cả hai quyết định sẽ nhận con nuôi. Liệu em có biết trường hợp nào bé mới đẻ bị bỏ rơi không ai nhận thì liên lạc với chị được không? Số điện thoại của chị là: * * * * *. Rất mong tin của em!"

“Nếu bé ấy đang chuẩn bị ra đời thì có được không chị?"

“Trời ơi tốt quá! Chị sẽ lo hết chi phí chăm sóc trong quá trình mang thai cho bé!"

Bỗng nhiên mình mừng quá.

- A lô mà? Tao bảo này! Bây giờ tao biết có hai vợ chồng anh chị nọ đang tìm con nuôi. Họ đồng ý chi trả tiền chăm sóc cho người yêu mà cho đến khi em bé ra đời. Mà thử bàn với em ấy xem, tao thấy đó cũng là một tin tốt lành nếu tụi mà chưa sẵn sàng.
- Ừm xin lỗi mà nhiều nhé! Tạo mới đưa người yêu tao đi phá thai hai hôm trước rồi.

...

Mình vẫn luôn nghĩ những năm tháng an lành nhất của một đời người là khi mỗi chúng ta còn được nằm trong bụng mẹ. Ra khỏi nơi ấm áp ấy rồi là ta bắt đầu bước vào bao bấp bênh phía trước nhưng sẽ rất hạnh phúc khi có vòng tay cha mẹ luôn che chở, bảo ban. Sinh linh kia còn chưa kịp tận hưởng bất cứ điều gì... Dù sao cũng là quyết định của mỗi người và mình không thể làm gì hơn. Mọi thứ vẫn được sắp đặt như nó

vốn cần xảy ra như vậy, có những nghịch cảnh cay đắng tồn tại song song chỉ biết đứng nhìn mà không thể với tay chạm tới, và có những xót xa sẽ chẳng bao giờ kịp mong ai thấu tỏ.

Câu chuyện thứ mười lăm

Hôm nay đi khám bệnh thiện nguyện cho trẻ em mồ côi và người dân ở xã Giao Hòa, Bến Tre, tụi trẻ con dễ thương và đáng yêu vô cùng. Ban đầu còn e dè, nhát nhát, mà được có một lúc là cả đám quần lấy mình như thân quen từ lâu lắm.

Lúc nghỉ giải lao, mình đi bộ quanh chùa, thấy có cậu bé chừng mười tuổi tách biệt với các bạn, ngồi chơi một mình. Mình tò mò hỏi sư thầy thì được biết ba má em đều đã qua đời sau một tai nạn khi em mới được vài tháng tuổi, ông bà đem vào chùa gửi rồi cũng bỏ đi hết. Mình tiến về phía cậu bé rồi bắt chuyện:

- Sao em không chơi cùng các bạn?
- Các bạn nói rằng em không có ba má. Mà sư thầy bảo ba má chỉ đi làm việc ở xa thôi.
- Sư thầy nói đúng mà. Ba anh cũng đi công tác xa thật xa nên anh biết.
- Thiệt hả anh?
- Thiệt! Đây anh cho em coi ảnh anh chụp cùng ba nè.

Cậu bé coi xong lại cúi đầu nghich nghich đất:

- Em còn không biết ba má em trông như thế nào...

Mình im lặng hồi lâu, rồi lúi cái ống nghe ra:

- Lại đây anh nghe tim cho nè!

Cậu bé ngược lên nhìn tò mò, dè chừng một lúc rồi cũng rón rén lại gần.

- Ồ hay quá!
- Sao vậy anh? Anh nghe thấy gì hay thế?
- Anh nghe thấy có ba tiếng tim cùng đập một nhịp trong ngực em. Tiếng tim của ba em nè, của má em nè, của em nữa!
- Thiệt hả anh? Đâu đâu anh cho em nghe với!

Mình cặp ống nghe vào tai cho bé.

- Sao em không nghe thấy gì cả?
- Chắc chỉ có bác sĩ mới nghe thấy được thôi. Vậy em có thích làm bác sĩ không?
- Có ạ!
- Thế thì phải cố gắng ngoan, học cho giỏi, sau này làm bác sĩ rồi thử nghe lại coi ha.
- Dạ.

- Ba má em hay ba anh không đi đâu xa cả, lúc nào cũng ở đây này! - Đoạn mình chỉ vào ngực mình rồi lại chỉ vào ngực bé. - Giờ anh tin là ba má rất muốn em ra kia chơi cùng các bạn đó. Và mặc kệ các bạn nói gì đi ha! Nhất định một ngày nào đó ba má đi công tác về, em sẽ được thấy cả hai người. Khi đó thấy em làm bác sĩ rồi hẳn ba má sẽ mừng lắm đấy!

- Dạ!

Cậu bé gật đầu rồi vui vẻ chạy ra chơi cùng các bạn tiếp, hào hứng và hồn nhiên khoe lớn: “Tui vừa được nghe thử cái ống nghe của bác sĩ đó! Bác sĩ bảo còn nghe thấy tiếng tim của ba má tui nè!”

Mình đứng nhìn theo, nghĩ gì cũng đeo ống nghe rồi đặt cái loa lên ngực để nghe. Hay thật!

Câu chuyện thứ mười sáu

Bạn mới có người yêu chưa bao lâu, gọi điện kể có chuyện quan trọng:

- Tao có bầu rồi.

Mình điềm nhiên:

- Được bao lâu rồi?

Bạn ngạc nhiên:

- Mà không thấy bất ngờ gì sao?

Mình bình thản:

- Không! Tao thấy mừng cho mày! Lão kia biết chưa? Mày nói cho bố mẹ chưa? Định cưới trước hay sau sinh? Có gì tao giúp được thì cứ nói nha!

- Trời ơi! Mày khác quá Tuấn à!

...

Em gọi điện để có chuyện quan trọng, giọng buồn thiu:

- Ba em được chẩn đoán ung thư giai đoạn cuối, đã được truyền hóa chất hai đợt rồi, còn một đợt nữa thôi.

Mình giọng trầm trầm:

- Anh rất tiếc! Em cũng phải mạnh mẽ lên nhé!

- Có một bài báo giới thiệu về phương pháp chữa ung thư của vị bác sĩ này! Anh đọc rồi cho em ý kiến với!

Lại là một bài báo không có cơ sở khoa học gì, chỉ là thuần túy chia sẻ kinh nghiệm đại loại “Tôi đã vượt qua ung thư giai đoạn cuối như thế nào”.

- Em nghĩ có truyền hóa chất thêm đợt nữa cũng không có tác dụng gì. Bố em lại mệt thêm. Còn nước còn tát nên em định cho bố theo điều trị bác sĩ có phương pháp này!

- Vậy thì tiến hành thôi em!

- Anh không có gì phản đối về bài báo này ạ?

- Anh không! Chỉ cần còn một chút hi vọng để bác cùng cả nhà mình tin vào thì cũng đáng để thử. Nhưng anh có một lời khuyên là em cùng cả nhà nên lắng nghe và ủng hộ ý kiến của bố trước, cái mọi người nghĩ là tốt hay không tốt cho bác chưa chắc đã là cái bác nghĩ, hãy để bác tự quyết định và làm những gì bác thấy thoải mái em nhé!

- Vâng ạ! Em cảm ơn anh! Lâu không nói chuyện với anh thấy khác quá!

- Anh vẫn vậy mà! Mong bố em và cả nhà mình luôn bình an!

...

- Mày có đó không? Anh tâm sự chút!

- Vâng anh!

- Con bồ anh có thai năm tuần rồi,
- Ôi! Vui quá! Chúc mừng anh!
- Vấn đề là trước quan hệ với anh năm hôm nó cũng có quan hệ với một thằng khác nữa!
- Ồ! Thật ạ?
- Ủa vấn đề là...
- Thôi được rồi anh! Anh có yêu chị ấy không?
- Tất nhiên! Yêu nhiều lắm! Kể cả đó không phải là con tao thì nếu được tao sẽ vẫn nuôi đứa bé như con mình.
- Vậy thì bây giờ việc lo cho sức khỏe của chị và đứa bé trong bụng mới là quan trọng. Em cho anh số điện thoại liên lạc với một bác sĩ sản rất giỏi và nhiệt tình. Anh đưa chị ấy qua đó khám nhé!
- Ờ! Mà dạo này mày lạ thế! Không có đánh giá hay khuyên nhủ gì anh à? Tao kể với mấy đứa bạn thân mà chúng nó chửi tao quá trời!
- Dạ không ạ! Em nhắn số bác sĩ liền cho anh đây!
- Mày khác quá! Anh cảm ơn nhiều! Về rồi anh em ngồi với nhau làm chén rượu nhé!
- Dạ!

...

Mọi thứ đều diễn ra đúng như nó cần phải xảy ra, và chẳng hiểu sao mình đã không còn thấy bất ngờ trước những biến chuyển trong cuộc sống vẫn ngày đêm xoay vần này nữa. Mình không có ý nghĩ cần phải nhận xét và cũng rất ngại khi đưa ra lời khuyên cho một người vì mình biết mình không sống cuộc đời của họ, và chỉ có bản thân họ mới biết họ cần gì mà thôi. Tất cả những gì mình mong muốn là dù có lựa chọn hay quyết định điều gì trong cuộc sống thì mọi người đều cảm thấy thoải mái và sống thật bình yên. Nếu bạn bè cần thì cứ nhớ có một con lợn béo ục ịch vẫn ở đó, chỉ cần cho nó ăn thì muốn giúp gì nó cũng làm (trong khả năng cho phép).

Câu chuyện thứ mười bảy

Mình có một cậu bạn hay lắm! Đang học dở đại học năm thứ hai thì cậu bảo lưu kết quả rồi xin bố mẹ cho đi du lịch bụi khắp Việt Nam để tìm kiếm một nơi cậu thực sự muốn sống trên đất nước của cậu. Bố mẹ cậu nghe vậy cũng buồn vì tương lai tốt nghiệp đại học ra cũng xán lạn mà. Nhưng quyết rồi nên cậu cứ đi, chẳng có tiền thì đi đến đâu cậu làm thêm đến đó, ăn uống ngủ nghỉ đúng nghĩa là dân bụi. Hai năm sắp hết, một ngày nắng đẹp, mình nhận được điện thoại của cậu:

“Mày ơi cuối cùng thì tao cũng tìm được nơi tao muốn sống và gắn bó rồi! Lần đầu tiên đặt chân đến đây tao đã thấy mình thuộc về nơi này. Gần như mọi giác quan đều hướng tao đến đây vậy. Vui quá!”

Sau đó thì hai năm nữa trôi qua, cậu bạn mình giờ có một hostel nho nhỏ chuyên cho thuê phòng giá rẻ ở Phú Quốc, một quán bar nhỏ nhìn ra biển, cuộc sống cứ túc tắc trôi trên cái vũng cậu tự mắc năm ngăm biển mỗi bình minh và hoàng hôn, đón những vị khách mới mỗi ngày và chào đón họ như những người thân lâu ngày không gặp, đưa họ đi thăm đảo, tối về mở tiệc bên quán bar mà cậu làm bartender luôn.

“Chẳng có nhiều tiền đâu nhưng mà vui thì khỏi bàn. Hai năm rồi mà mỗi ngày mở mắt ra tao vẫn thấy mình đang được sống! Đúng nghĩa!”

Mình có một cô bạn hay lắm! Tốt nghiệp bằng giỏi ngành quản trị kinh doanh tại một trường đại học danh tiếng, học lên tiến sĩ về kinh tế tại Anh rồi về nước. Vừa thấy cô khoe được nhận vào làm trong một tập đoàn với mức lương ngút trời dù công việc hơi áp lực, làm được mấy hôm đã thấy cô nghỉ việc. “Tớ sẽ đi học tiếp một văn bằng hai về làm phim cậu ạ!”. Mình hơi bất ngờ, nhưng ủng hộ bạn. Gia đình bạn thì khỏi nói, cấm cản đủ cách. Bạn mặc kệ, cứ đi, quay lại Anh học về làm phim, tiền học rồi sinh hoạt tự làm thêm tự kiếm. Có dịp mình hỏi lại thì bạn tâm sự: “Hồi học bên này có kỳ nghỉ lễ, tớ cùng mấy đứa bạn rủ nhau đi bụi khắp châu Âu. Tớ lấy điện thoại ra quay lại những cảnh đẹp, những con người đẹp, những kỷ niệm đẹp gặp trên đường rồi về tự mày mò ngồi dựng thành phim. Đam mê cứ nhen nhóm dần từ đó mà không biết. Đến khi về Việt Nam, ngày nào tớ cũng coi lại bộ phim đó và tự tưởng tượng ra rất nhiều ý tưởng khác mình có thể làm, rồi một ngày thấy cái phòng làm việc không còn đủ chỗ cho đam mê của mình nên tớ đi thôi.”

Giờ đây cô đang bắt đầu làm những bộ phim ngắn của riêng mình, về những mảnh đời tưởng như bất hạnh nhưng họ vẫn luôn hạnh phúc với những gì họ đang có.

“So với lương đi làm ngày xưa chắc giờ tớ còn phải mượn thêm tiền cậu để mua cái bánh mì ăn cho đỡ đói. Nhưng mỗi lần ngồi coi lại từng thước phim mình đã quay là bao mệt mỏi đói khát quên bằng sạch cậu ạ. Giống như kiểu tớ được sống thêm một lần nữa trong những giấc mơ của mình vậy. Điều ấy chẳng phải rất tuyệt sao?”

Đời người chỉ sống có một lần, được sống hết mình với đam mê thì chẳng phải rất tuyệt ư? Một ngày mùa thu mát rượi, bạn nằm dài trên cỏ, ngắm mây trôi rồi bỗng nhiên cảm thấy thiết tha với một điều gì đó, hay một ai đó, thì hãy đứng dậy ngay mà kiếm tìm, theo đuổi rồi nắm lấy. Chúng mình không thể biết trước sớm mai thức giấc trước mặt ta còn lại những gì. Chúng mình không sống cuộc đời của người khác hay theo mong muốn của người khác, không cần so sánh cuộc đời mình với ai cả vì hạnh phúc của mỗi người vốn đâu có giống nhau? Chúng mình vui cho mỗi ngày hôm nay, dù lựa chọn bất cứ công việc gì, thái độ sống

ra sao, dù mọi thứ thuận lợi hay còn nhiều khó khăn vất vả, dù người có đến rồi đi, mình không giữ được thì cũng thầm biết ơn tất cả.

Câu chuyện thứ mười tám

Những ngày không có cậu quả thật khó khăn.

Hà Nội bắt đầu hưng hửng cái vị đầu hè, bên bờ đê nhà cậu nắng đã vàng ươm gió và mấy bụi cây ven đường chuẩn bị lên xanh đậm hoàng hôn. Tớ ngồi cà phê Thọ một chiều, một mình, và gọi hai cốc cappuccino, một cốc chờ cậu đến uống. Quán quen của hai thằng vẫn đông khách và ồn ào như xưa, nhưng cậu cứ thích qua vì thích món cappuccino vừa ngon vừa rẻ, và vì đời vốn rất ồn ào nên cậu thích nói những chuyện lặng yên ở cái nơi rồi sẽ chẳng ai thèm để ý đến.

Cậu rất ít khi đi xa, mà lần này đi thì đi mãi, chẳng bao giờ trở lại. Chẳng ai chuẩn bị trước tinh thần cho chuyến đi này của cậu, ngay chính cậu chắc cũng không bao giờ có thể biết mình có một hành trình bất ngờ và vô duyên như thế.

Những lần tâm sự với cậu, tớ cứ tưởng mất đi một mối quan hệ, chia tay một cuộc tình, hẳn đã là điều buồn nhất. Giờ thì tớ mới hiểu việc mất đi một người tri kỉ còn tồi tệ, đau đớn và tuyệt vọng hơn rất nhiều. Dù đó là những cảm xúc đứt quãng, nhưng mỗi lần nó trở lại, con người ta chỉ thật sự yếu mềm và hèn hạ một cách vô thức. Nếu cậu ở ngay đó, những lúc tớ như thế, hẳn cậu đã nắm chặt vào mặt tớ và cảnh cáo như thể một ông bố già dạy con.

Hôm qua tớ đi làm giám khảo bất đắc dĩ cho một cuộc thi tài năng ở trường, các em đều rất giỏi, rất tuyệt vời, có một thằng bé còn thích tự sáng tác các ca khúc sến sẩm về tình yêu và tự thể hiện rất hồn nhiên. Trong phút chốc, tớ thấy chính cậu, ngồi ôm đàn ghi-ta và tra tấn lỗ tai tớ bằng những sáng tác mới của cậu, đại loại kiểu em mơ về anh, anh mơ về em... Mà theo cậu, đó là sự lãng mạn, còn tớ chỉ thấy sến và buồn cười. May mà tớ kịp tỉnh táo để nhận ra thằng cu này sáng tác không hay bằng cậu, hát cũng chẳng hay bằng, cũng không hề có ghita, không sáng tác được nhiều như cậu. Loại! Loại luôn không đả đo. Tớ không quan tâm đến việc nếu là cậu ngồi ở vị trí giám khảo thì cậu sẽ lại khen thằng nhóc hết lời và phản bác mọi ý kiến của tớ, vì cậu lúc nào cũng nhìn ra và trân trọng những gì tốt đẹp nhất của mọi người, cậu luôn tốt như thế.

Những ngày không có cậu quả thật khó khăn.

Facebook cậu đã đóng hết ảnh lại rồi, gửi tin nhắn, gọi điện thấy chuông vẫn đổ hoài mà chẳng ai thưa máy. Tất cả những gì tớ còn nhìn thấy chỉ là tấm bia đá đen ngòm có tên cậu dát vàng rất đẹp và hai dòng thời gian ngay phía dưới. Tớ cố gắng lao đầu vào công việc, đọc sách, chơi tennis, chỉ cố để không có nhiều thời gian mà ngồi buồn bã. Thế mà mọi góc phố tớ đi qua, đều có cậu đứng chờ để nhớ.

Cậu có nhớ những ngày hai thằng ngồi mòn đít mấy quán trà đá vỉa hè Bách Khoa, nhìn trời nhìn đất như dờ hơi và mơ mộng về tương lai không? Cậu bảo tớ sẽ là bố đỡ đầu cho những đứa con của cậu, và cậu cũng thế. Hai gia đình bọn mình sẽ mua nhà ở gần nhau, sẽ tổ chức ăn uống vào cuối tuần, sẽ cùng nhau đi du lịch... Và cậu sẽ phải lắp camera theo dõi để đề phòng tớ có ý đồ gì với vợ cậu.

Cậu bảo tớ học Y bận rộn thế, anh em thân nhau quá rồi, lúc nào gặp mà chẳng được.

Sinh nhật, tớ hỏi cậu thích gì tớ mua, cậu bảo thích tớ suy nghĩ được rằng đó là một ngày bình thường như bao ngày khác.

“Những hẹn hò từ nay khép lại...”

Tớ không mạnh mẽ được như cậu, cậu bảo tớ làm bác sĩ phải giữ được cái đầu thật lạnh, không được để

cảm xúc chi phối, nên trở về với công việc, chỉ vì không đủ can đảm để đứng đó nhìn mặt cậu lần cuối. Cuộc đời luôn có thể bỗng dừng tàn nhẫn, và những nghiệt ngã chỉ chực chờ để được kéo mọi thứ trở về hư vô.

Cậu lúc nào cũng tự hào về tớ, gặp bạn bè, kiểu gì cậu cũng lôi tớ ra khoe thế này thế kia, còn tớ chưa một lần làm được điều tương tự. Tớ mãi mê với những câu chuyện của mình, xây đắp những mối quan hệ của mình, và mặc kệ cậu đấy khi nào rảnh thì sẽ hỏi thăm. Tớ chưa kịp mời cậu một bữa ăn ngon kể từ hồi đi dạy có lương, chưa từng mua cho cậu một món quà gì cho những ngày sinh nhật. Trước cái đêm cậu lên đường, anh Dương có bảo tớ gọi điện rủ cậu tối hôm sau rảnh thì anh em mình qua trường anh Dương xem nữ sinh thanh lịch. Tớ ậm ừ rồi để đó, chẳng gọi, cho đến sáng hôm sau, có muốn gọi cũng muộn màng.

Tớ hứa đây sẽ là những lời buồn bã cuối cùng tớ muốn chia sẻ với cậu. Cậu nói rằng cậu chẳng sợ gì cả, chỉ sợ cô đơn, giờ để cậu trải qua một lần thật sợ cho biết. Tìm được một người bạn tri kỉ thật chẳng dễ dàng gì, cuối cùng cuộc sống mà cậu lúc nào cũng tự tin nói rằng rất công bằng ấy lại lấy đi người bạn của tớ một cách quá nhanh. Tớ sẽ sống cùng ước mơ của anh em mình, đó là giúp đỡ những người khó khăn hơn mình. Tớ sẽ sống và thực hiện ước mơ của tớ đến cùng, đó là trở thành một bác sĩ có tâm có tài. Và tớ sẽ sống cùng ước mơ của cậu: Có một chiếc máy ảnh bán chuyên, đi khắp nơi và chụp lại những khoảnh khắc tuyệt vời trong cuộc sống này.

Sau này tớ sẽ kể lại với các con của tớ, rằng đáng nhẽ chúng đã có một ông bố đỡ đầu, và tớ đã có một người bạn tuyệt vời đến nhường nào.

Lên đường bình an nhé bạn hiền.

Hôm nay là tròn ba năm ngày Đạt đi.

Tôi còn nhớ buổi sáng hôm ấy khi nhận được điện của Ngọc, tôi chạy xe bạt mạng qua cầu Vĩnh Tuy về phía làng Nha, lòng tự nhủ mình chỉ đang đi trong một cơn mơ không tốt lành mà thôi. Kể cả khi đưa Đạt về với đất, tôi vẫn tự nhủ như vậy. Nhưng rồi sáng hôm sau thức dậy, gọi điện cho Đạt và biết rằng không bao giờ còn được nghe giọng của thằng bạn thân ngái ngủ trả lời ở đầu dây bên kia nữa, tôi ngồi khóc như một đứa trẻ vừa mãi mãi mất đi một mảnh trời trong lành.

Tôi nhớ những ngày này Hà Nội vẫn còn chút ẩm ương, hoa sữa đã nở trắng trời và trên nhiều con phố nhỏ cổ kính bắt đầu xuất hiện những chiếc xe đạp mang đầy hoa loa kèn. Tôi và Đạt thường rủ nhau ra Thọ trên phố Triệu Việt Vương ngồi, nó gọi đen đá không đường còn tôi thì cứ phải thật là nhiều sữa. Chúng tôi ngồi trên lan can tầng hai rất cũ ấy, có khi cả một ngày, chỉ để ngắm người trôi qua và cùng nhau ba hoa về cuộc đời mà hai thằng trẻ còn chưa biết hình dáng nó sẽ ra làm sao.

Mặc cho ngày ấy, tôi luôn than thở thấy chán việc học trường Y và đang nuôi mơ mộng để không bao giờ phải trở thành bác sĩ, thằng bạn thân nhất vẫn luôn nhe nhớn đi khoe và kể với bất kỳ ai nó định giới thiệu: "Đây là Tuấn! Tuấn đang học Y! Tuấn rất yêu nghề và sẽ sớm trở thành bác sĩ có tâm, có tầm", rồi quay ra đặt tay lên vai, nháy mắt với tôi. Nó cứ nhai đi nhai lại cái điệp khúc ấy ngày này qua tháng khác, cho đến khi bất ngờ ra đi vì tai nạn xe máy, để lại tôi với màn điệp khúc không biết đã nằm lòng tự bao giờ.

Hằng năm cứ đến ngày này, tôi sẽ chạy qua thăm Đạt, ngồi nói chuyện và tâm sự vu vơ với nó trên đồng cỏ nhỏ nhỏ biếc xanh. Năm nay không kịp về, tôi cũng không thấy bận lòng, chưa bao giờ tôi thấy những người đã khuất ở xa mình, hình ảnh họ luôn đầy chặt trong từng hơi thở, từng nơi tôi đặt chân đến, từng người tôi

gặp. Họ chưa bao giờ thực sự rời xa mỗi khi tôi còn nhớ về.

Tôi nghĩ với một người sống cảm xúc như mình, những mất mát chẳng thể lấy lại mà cuộc đời đã mang đến cho tôi quả thực có phần nghiệt ngã. Hình dáng cuộc đời bạn tôi còn chưa kịp thấy hết, nhưng tôi cũng đã nhìn ra được phần nào.

Bạn biết đấy, mỗi người chúng ta gặp gỡ trong cuộc đời đều đúng là người mà ta cần gặp. Nếu một ngày họ bỏ ta mà đi, hoặc bản thân ta không còn thấy thiết tha nữa, thì cũng đừng quá buồn phiền, hãy nghĩ rằng cuối cùng chúng ta đã hoàn thành được sứ mệnh nào đó khi đến trong đời nhau và ra đi cũng là một niềm an ủi. Không trách móc, tủi hờn, chẳng đón đau hay phiền muộn, chỉ nhẹ nhàng mà nghĩ về nhau bằng tất cả ký ức và kỷ niệm đẹp đẽ nhất. Bởi bạn sẽ chẳng bao giờ biết một sớm mai tình giãc, liệu chúng ta còn được thấy nhau trong cuộc sống hiện hữu này.

Những lúc ngồi ở Thọ, Đạt thường hỏi tôi: “Mày nghĩ cuộc đời tròn hay méo?”

Tôi mong rằng kể từ đó cho đến mãi sau này, tôi vẫn luôn có thể trả lời Đạt mà không cần suy nghĩ:

“Tròn chứ? Tao thấy cuộc đời tròn giống cái bánh Chocopie, Mà tao thì chưa bao giờ ngừng yêu bánh Chocopie cả.”

Câu chuyện thứ mười chín

Sài Gòn đang mùa nóng, bữa trước bắt xe buýt 06 từ Thủ Đức về, cả chuyến hết sáu ngàn mà lên đến xe lục túi trong túi ngoài còn được có hai ngàn đồng. Tiền trong thẻ quên chưa rút, anh phụ xe cau có nhìn mình, mặc dù mình đã tìm mọi cách giải thích mà anh vẫn quyết định sẽ đá đít mình xuống ở trạm dừng tiếp theo. Đang đứng buồn thiu ở cửa thì có một cô tầm tuổi mẹ mình tiến lại gần:

- Con ra ngồi đi. Có sáu ngàn để cô gửi cho. Trời nắng to thế kia, trên đường này làm gì có cây ATM mà rút tiền.

Số tiền nhỏ thôi nhưng hành động của cô ở thời điểm ấy, với một người hoàn toàn xa lạ, khiến mình cảm động vô cùng. Mình có nghĩ mãi xem có cách nào để trả ơn cô, cuối cùng quyết định viết số điện thoại và tên rồi đưa cô:

- Con không biết trả ơn cô thế nào. Con giờ đang làm bác sĩ, đây là số điện thoại và tên của con. Nếu có việc gì liên quan đến sức khỏe con có thể giúp, cô gọi cho con cô nhé!

Cô không vội nhận tờ giấy mình đưa:

- Thôi không có gì đâu con! Không phải lo nghĩ những chuyện như vậy. À hay giờ thế này! Hiện cô đang chăm cho một bà cụ già yếu, nằm liệt giường nhưng vẫn còn minh mẫn lắm. Cụ rất thích nghe giọng Hà Nội nên liệu con có thể xuống xe, cùng cô qua đó nói chuyện với cụ một lúc được không?

Mình nghe lời đề nghị hơi kỳ lạ nhưng cũng gật đầu đồng ý, nghĩ đó là mẹ cô, theo cô xuống ở bên xe ngay đầu viện dưỡng lão trên đường Xô Viết Nghệ Tĩnh rồi đi bộ thêm một đoạn băng qua những cây điệp còn vàng hoa và nắng. Căn nhà cô đưa mình đến rất to và đẹp, kiến trúc và đồ đạc trong nhà đều theo kiểu Pháp ngày xưa, hẳn gia đình này phải giàu có lắm. Hóa ra công việc của cô là chuyên chăm sóc những người già bị tai biến hoặc sa sút trí tuệ, cô được thuê bởi chính những người con của họ, công việc làm theo ca. Nghe mình chào rồi nói chuyện, bà cụ nằm đó chỉ cười và gật đầu, miệng méo xệch không nói được gì. Lát sau, cô bê chậu nước ấm có mùi sả vào lau người cho bà, vừa làm vừa thủ thỉ nói chuyện với bà, có lúc quay ra cười với mình:

- Má cô đi xa cũng được cả chục năm nay rồi. Cô thương má nhiều nên buồn lắm. Sau nghĩ cũng không buồn mãi được, cô quyết định đăng ký làm công việc này cũng được bảy năm nay. Công cũng chẳng được là bao mà quan trọng là được chăm sóc những người này như ba má mình vậy.

Rồi cô lại chăm chú làm tiếp công việc của mình. Cả căn phòng thoảng hương sả vô cùng dễ chịu.

Tạm biệt cô rồi lên xe buýt đi tiếp, cứ nghĩ hoài, nghĩ hoài: Trong cuộc sống bẽ bộn này, người tốt vẫn còn nhiều lắm, những điều tốt vẫn còn nhiều lắm. Chỉ là hoặc vì họ cố tránh đi trên một chuyến xe đồ đông đúc, nép mình trong một căn gác nhỏ, hoặc vì ta quá vội vã với những vô tình quanh quẩn cuộc đời mà không kịp nán lại để ý. Miên man đến bến, xuống xe rồi thấy tay vẫn cầm tờ giấy ghi tên và số điện thoại quên chưa gửi cho cô.

“Này này con ơi! Tui từ Cà Mau lên đây chạy Grab được hơn một năm nay chỉ để dành đủ tiền ra thăm Hà Nội một lần đó con. Bữa giờ tính ra mấy lần mà rồi nhà hết việc này đến việc kia cuối cùng là hết tiền, giờ con cái lớn cả rồi nên mới có thời gian kiếm tiền cho mình, chúng nó cũng bận lo cho gia đình giống mình

ngày xưa nên tui không có phiền. Cả đời tui sống ở trên sông, nghe người ta kể về thủ đô mà thích lắm. Cứ ao ước được ra ngoài đó một lần để đi xe điện quanh Bờ Hồ đó con, nghe bảo tiếng chuông leng keng vui vui heng mà giờ thì làm gì còn mà đi. Cả ăn phở Hà Nội nữa, hể nhắc đến là thèm chảy nước miếng à mà đã được ăn bao giờ đâu."

Chú lái Grabbike giọng Đất Mũi dễ thương vô cùng cứ nói một lèo cho mình nghe về giấc mơ Hà Nội của chú. Trời Sài Gòn sớm nay đẹp dịu dàng, lòng người cũng dịu dàng, số mình chắc cũng sướng sao toàn gặp người dễ thương không.

"Con nói gì đi! Nói gì cũng được! Tui thích nghe giọng Hà Nội lắm à!"

"Dạ! Nhưng mà đến bệnh viện mất rồi chú ơi. Tiếc quá! Để dịp khác con nói chú nghe nha!"

"Cảm ơn con! Chúc con làm việc thật tốt nghen!"

"Dạ! Con cũng chúc chủ sớm đạt được ước mơ của cuộc đời nha chú!"

Mà thật tâm mình cũng mong vậy. Người ta luôn có thể yêu một mảnh đất mà người ta còn chưa từng đặt chân tới, cũng như dành cả đời để thiết tha hoài về một giấc mơ giản dị nhưng rất thiêng liêng.

Sài Gòn gần như chiều tối nào cũng lộng gió, gió quanh năm, gió thổi từ cửa sau ra cửa trước, luồn qua từng hẻm nhỏ, vui buồn cứ thế mà cũng lồng lộng lên theo gió, hoặc thi thoảng chỉ phất phơ bay như lá điệp mỏng manh, nho nhỏ thôi mà cũng nhiều nhận phủ kín cả vỉa hè.

Chiều nay đi chạy về lại ngang qua hàng dì bán nước có hai con chó nhỏ. Mọi lần đi qua chúng nó sủa dữ lắm, mình ngày bé bị chó cắn hai lần đâm ra cũng sợ, vậy mà bữa nay cả hai đứa chạy ra vẫy đuôi mừng tíu tít, quấn lấy chân mình. Ghé vào ngồi uống nước, mình mua túi bánh tráng trộn của xe bánh tráng hàng rong bên cạnh cho chúng nó ăn cùng. Bọn chết đói, bánh khô với chán như thế mà hai đứa nó ăn bằng sạch, để lại mỗi xoài cho mình.

- Hai đứa nó theo dì được hơn chục năm rồi đó! Dễ nuôi lắm! Cho gì cũng ăn à!

- Dì bán hàng ở đây thôi còn chắc tối lại cho chúng nó về nhà ạ?

- Dì ở đây luôn! Tắm giặt vệ sinh thì đi công cộng. Ngủ nghỉ ở đây này. - Nói đoạn, dì chỉ tay vào cái xe kéo giống như xe đẩy cát ở công trường xây dựng. - Dì trải chiếu ra rồi nằm với hai đứa kia ở dưới gầm xe vậy hơn chục năm nay rồi.

- Gia đình đi đâu cả rồi ạ? Chồng con? Anh chị em dì đâu?

- Dì ở vậy chứ có lấy chồng đâu. Ba má già yếu cả rồi, ở với bà chị mà nhà bả thì cũng nát bươm. Trước dì cũng có căn gác nhỏ ven sông Sài Gòn đó mà rồi ba má ốm một trận, thiếu quá lại phải bán đi, từ đó thì ở vậy, may có hai con chó nhỏ làm bạn. Mà chúng nó thương dì lắm, biết lúc nào dì vui, lúc nào dì buồn, thương lắm.

Nói rồi dì lại loay hoay ngồi đan tiếp, cái cuộn len bẩn thối rồi, hình thù trông qua giống như đang may cho hai con chó nhỏ. Nhìn mặt dì đầy gió bụi, nét nào cũng thấy khó khăn mà đôi mắt thì đẹp lắm, sáng long lanh, rồi quay sang nhìn hai đứa kia đang nằm ườn ra ngắm người đi lại, rồi lại nhìn cái gầm xe kéo mà dì bảo ngủ ở đó cùng chúng nó dù ngày nắng hay mưa.

Sài Gòn từ đó về đến nhà thấy cũng dịu dàng hơn, mà lòng người thì đầy gió lộng.

Sáng nay đi dự hội thảo về cập nhật điều trị hen ở bên bệnh viện Chợ Rẫy, trong lúc nghỉ giữa giờ có tình cờ nói chuyện với một chị bác sĩ đang làm ở Chợ Rẫy cũng hay đi khám bệnh tình nguyện ở các huyện, xã nghèo. Hai chị em nói một hồi thấy quan điểm mỗi lần đi khám như vậy rất giống nhau. Bệnh nhân họ nghèo quá, tầm hiểu biết chưa cao, có khi đến khám chỉ mong nhanh nhanh rồi ai cũng muốn có thuốc mang về uống, có người chẳng bệnh tật gì mà nghe có đoàn bác sĩ đến khám bệnh là kéo cả nhà cùng đi chỉ để được nhận thuốc cho nhiều. Thế nhưng dù là khám từ thiện, mình vẫn coi họ như những bệnh nhân đến với mình mỗi ngày, có bệnh thì chữa, không có bệnh thì tư vấn cẩn thận, nhiều khi bệnh chưa đến mức cần dùng thuốc thì nhất định không kê dù thuốc mang theo phát thì cũng nhiều.

Mình kể với chị đợt vừa rồi đi khám ở Đồng Nai, có một cô khám ở bàn mình vì đau bụng, đang mang thai con thứ tư, đến bảy tháng rồi chưa từng đi khám thai ở đâu, mấy lần trước cũng thế, và chỉ nhất nhất đòi xin thuốc chữa đau bụng rồi về. Mình rất kiên nhẫn ngồi giải thích và khuyên cô nên thu xếp thời gian lên tỉnh để siêu âm và khám bác sĩ chuyên khoa, ban đầu cô có vẻ còn lưỡng lự lắm mà đến khi mình nịnh: “Thôi thì cô làm vậy vì đứa bé trong bụng đi. Có khi lần này được đi khám, con lại khỏe và thông minh hơn rồi sau này giúp cả nhà ta thoát cảnh khó khăn thì sao?”. Thế là cô gật đầu cái rụp.

Chị bác sĩ nghe xong cười lớn, vỗ vai mình: "Chị thấy cậu hơi bị thảo mai đấy! Ha ha."

Kết thúc hội thảo, mỗi người nhận được một phần cơm mang về. Ra đến bãi gửi xe nắng chang chang, thấy chú bảo vệ đội nắng đi lấy xe ra cho từng người, ra dấu kêu mình đợi. Lúc sau mình nhận xe, gửi tiền, cảm ơn chú và biểu chú luôn phần cơm kia. Vừa chuẩn bị đi thì lại thấy chị bác sĩ khi nãy đang đưa phần cơm của chị cho một cậu bé khuyết tật ngồi bán vé số ở cổng viện. Định gọi chị mà thấy chị lại nghe điện thoại rồi vội đi vào viện nên thôi.

Mình chạy xe về viện làm tiếp, lòng cứ lâng lâng.

Câu chuyện thứ hai mươi

Anh họ năm nay đã tròn hai mươi tám. Anh bị bại não, liệt tứ chi, hai mươi tám năm sống trong hình hài một đứa trẻ ngờ nghệch, đôi mắt lúc nào cũng sáng trong. Nhà bác tôi nghèo, chẳng đủ nuôi hết miệng ăn, vậy mà hai mươi tám năm qua, bao cố gắng, vất vả, tàn tảo, bác đều dành để chăm sóc đứa con xấu số của mình. Mỗi lần qua thăm, tôi đều thấy bác đang ngồi trò chuyện, tâm sự với anh. Bác bảo anh hiểu hết đấy, ngữ nghĩa thì chắc là không đủ nhưng từng yêu thương bác gửi gắm chẳng thể sót một điều nào. Tôi nhìn anh, một đứa trẻ tuổi hai mươi tám, cố gắng tưởng tượng ra điều bác tôi hi vọng, nhưng khó quá, nên tôi chỉ bật cười. Bỗng tôi thấy anh cười lại, rất hiền và vui, đôi mắt sáng trong như bưng tỉnh cả căn phòng ẩm mốc, đơn sơ tưởng mãi chỉ mang một màu u tối.

Tôi nhớ cái ngày chú nhập viện, sáu mươi lăm tuổi, người gầy tong teo như một xác cây khô, đôi mắt đầy mệt mỏi thì thoảng lại hiện lên sau những cái nhăn mặt muộn phiền. Vợ chú người nhỏ thó, nhanh nhẹn, đến nói chuyện cũng nhanh, đôi lúc tôi phải bật cười xin cô bình tĩnh lại. Chú không tự ngồi dậy được, không tự xoay mình, không tự xúc ăn, vệ sinh phải đóng bím, vợ chú làm cho hết. Một người vợ hết mình chăm chút, lo lắng cho một ông chồng bệnh tật, chẳng bao giờ hết hi vọng dù đã buông vào buồng bệnh không biết bao nhiêu tiếng thở dài. Một buổi sáng sau những ngày dài, tôi qua buồng bệnh, thấy chú khá hơn nhiều, đang định quay đi thì cô chạy ra níu tay tôi: "Đêm qua tôi ngủ quên. Sáng mở mắt ra thấy ông ngồi dậy nhìn mình cười. Bím ông ấy tự thay mới. Giờ còn kêu đói, đòi tự xúc ăn. Tôi cứ tưởng mình vẫn đang mơ."

Trên ngọn đồi bạch đàn vi vút gió, phủ xuống mặt đất đã bao nhiêu mùa lá, thi thoảng nhấp nhô đôi ba năm mộ. Mộ của bạn chú tôi nằm bên sườn đồi phía tây nam, hướng ra phía cánh đồng đang mùa gặt. Hai chú ngày xưa thân thiết lắm, chơi với nhau từ bé. Nhà nghèo, đến khi lấy vợ đẻ con, nhà vẫn nghèo, tình cảm gắn kết như ruột thịt. Ngày nọ, bạn chú lên thành phố, tìm được hũ rượu thơm, đường về gió to, rượu vỡ, thấm vào mặt đất những băng khuâng chẳng bao giờ kịp san sẻ. Kể từ đó, đêm nào đi bắt ếch về, chú tôi cũng leo lên ngọn đồi, ngồi trước mộ bạn, đem theo hai chén rượu và một chai rượu quê. Chú ngồi tâm sự chuyện hôm nay, chuyện ngày xưa, chuyện bây giờ, kể hết rồi chú rải rượu quanh năm đất. Lúc chú tôi đứng lên chào bạn ra về, những tia sáng đầu tiên bắt đầu chạm vào phía bên kia sườn đồi, tiếng gà thay nhau gáy xung quanh, ngọn đồi bạch đàn vi vút gió, dáng chú tôi gầy đeo theo giỏ ếch, chậm rãi đi về phía ngày đang tiến tới.

Trong tình yêu, hình như mọi điều đúng sai chẳng còn quan trọng nữa. Mỗi người chúng ta sẽ chẳng bao giờ có thể hiểu được tại sao một người có thể yêu thương một người như thế. "Sến sẩm quá! Bi lụy quá! Ngu ngốc quá! Trẻ con quá! Mệt mỏi quá!"... đều là câu chuyện qua cách nhìn của mọi người. Còn trong câu chuyện của họ, yêu nhau, đơn giản chỉ vì yêu nhau.

Một câu chuyện thứ hai mươi bảy năm

Tôi viết bài thơ này tặng một cô gái Hà Nội đẹp lắm, cái đẹp ít người thích nhưng đã thích là mê một luôn. Hẳn trong một căn nhà gỗ giản dị và đơn sơ trong thế giới của tôi, cô cũng là người quan trọng. Còn tôi, có nhận mình là một người không quá xa xôi cũng chẳng gần gũi như cô nói, thì cũng thấy mình cười khi gặp lại những người bạn thật như đời.

Và liệu cô có thể cho tôi xin một nhan đề?

“Em lại thấy anh trên phố đông người
Vẫn giữ trong em cả bình yên đẹp nhất
Hạnh phúc có khi nhân từ như dấu lặng
Chấm hững hờ.

Tháng Tư của em chắc buồn anh nhỉ,
Góc trời thanh gió trút nghẹn lòng
Mãi hôn anh em quên chiều Hà Nội
Hà Nội bao đường không biết lối nào đi.
Anh hỏi mua em: ‘Ngày hôm qua.’
Em treo tim mình một dòng: ‘Hàng không bán.’
Tim em anh gọi: ‘Còn cho mượn?’
Em không hiểu lòng em khi lặng lẽ gặt đầu.
Hai tháng trôi qua mềm như một nửa dòng sông
Có anh, em, một tâm hồn.
Em hỏi mình có tham quá không anh?
Khi cần tình yêu phải được nhiều như thế
Em tham em xót loài cỏ dại
Ngơ ngác bên này, chống chọi bên kia.
Ngày mai anh đi,
Ngày mai anh đi,
Ngày mai anh đi,
Ngày mai em đi.
Em không thấy anh trên phố đông người
Không thấy bình yên trên con đường đẹp nhất

Hạnh phúc có khi mệt hoài như dầu lửng

Tưởng chỉ cần ba chấm đã là xong...”

Hà Nội, 28/4/2011

Câu chuyện thứ hai mươi mốt

Tôi có một người anh chơi cũng đã lâu. Sáu năm trước, anh và vợ ly dị, chị để lại cho anh cậu con trai vừa cai sữa, mang hết sạch tài sản rồi khăn gói lên đường theo người tình. Ngày ấy ai nghe kể cũng vừa thương anh lại vừa giận anh làm đàn ông gì mà nhu nhược quá, lúc nào anh cũng chỉ im lặng cười trừ.

Sáu năm sau, có dịp ngồi cà phê với anh, anh giờ đã đi bước nữa và có thêm hai đứa con kháu khỉnh, còn tôi khi tuổi trẻ không để bỏ hoang cũng đã phần nào định hình nên trong bản thân những suy nghĩ trưởng thành hơn, vậy mà vẫn bất ngờ khi nghe anh nói về người vợ bạc tình xưa với những hình ảnh và câu chuyện hết sức dịu dàng.

Tôi chợt hiểu trong cuộc đời, ai cũng sẽ gặp một người vô cùng gắn bó và rồi có lúc mọi thứ đổ vỡ hoàn toàn, để lại trong mỗi người những tổn thương khó lành và sâu sắc. Nhưng phía sau những tổn thương đó đã từng là cả một mảng ký ức tươi đẹp hai người cùng xây dựng, và phía trước là một tương lai. Tôi thấy anh thanh thản, sáu năm trước hay đến tận bây giờ, bởi bức tường ấy không ngăn được anh lựa chọn và giữ lại bên mình những hồi ức trong sáng.

Hôm nay, gặp lại hội bạn cũ, có một người bạn kể về một mối quan hệ như vậy, nhưng với những ngôn từ chất chứa xót xa. Mọi người nghe xong đều thông cảm, và cũng lên tiếng trách người mà chỉ có một người biết là ai kia. Thương bạn mình nên tôi cũng định bước vào cái vòng xoay vô tình ấy, nhưng chợt khựng lại rồi chọn ngồi im lặng, khi nhớ lời anh:

“Anh tin vào ba điều: vào con người tốt đẹp mà họ từng là, rằng tổn thương gây ra chỉ là câu chuyện của thời điểm, và tương lai biết đâu họ vẫn là người tốt đẹp anh từng biết, chỉ là không còn đứng trong thế giới của anh, không có nghĩa nó phải trở nên sai trong thế giới của mọi người.”

Câu chuyện thứ hai mươi hai

4 giờ sáng thứ Sáu.

“Có khi bước trên đường hun hút, em tự hỏi mình ta đang đi về đâu? Nếu ngày ấy, em không đi về phía anh, không gặp nhau, giờ này ta thế nào?”

iPod đang chạy đến bài *Bức thư tình thứ hai*, còn Nam đang loay hoay đi dạo vòng quanh sân bay. Anh chờ đặt chuyến bay sớm nhất từ Sài Gòn đến Đồng Hới (dù mười một giờ máy bay mới cất cánh nhưng lòng anh đã rạo rực không ngủ được), để gặp Hương - người con gái anh quen đã lâu mà đem lòng cảm mến từ một nơi cách anh cả ngàn cây số. Hôm nay là sinh nhật cô, anh muốn ra không báo trước để gây bất ngờ cho Hương, để được nói với cô tình cảm anh dành cho cô chân thành như thế nào.

1 giờ chiều thứ Sáu.

Xe khách vừa dừng lại ở chợ Minh Hóa, Nam lấy điện thoại gọi Hương:

- A lô em nghe đây anh!

- Em ra chợ nhận quà sinh nhật giúp anh được không? Anh gửi ra để kịp sinh nhật em đó!

- Ôi sao anh phải mất công vậy? Em đang ở chợ đây! Đi mua chút đồ về cho o nấu. Để em qua lấy quà luôn.

Khi thấy Nam đứng đó, ngay cổng chợ, mướt mái mồ hôi, lòng Hương rộn ràng như nường rẫy vừa được tưới mát sau bao ngày nắng hạn. Cô thật sự bất ngờ vì món quà sinh nhật anh dành cho cô. Thực sự cô chỉ muốn chạy đến ôm chặt lấy anh, mà có điều gì đó vô hình níu cô lại.

8 giờ sáng thứ Bảy.

Nam chạy xe máy đèo Hương dọc theo con đường quanh co của vùng núi phía tây Quảng Bình, dẫn từ Minh Hóa lên cao nữa. Gió lùa quanh những dải đồi xanh mướt. Bất giác lạnh, Hương vòng tay ôm lấy Nam, khoảnh khắc được ngồi sau xe máy, ôm lấy người mình yêu, cùng nhau đi phượt luôn là khoảnh khắc mà Hương mong đợi trong những giấc mơ đẹp để về tình yêu cô thường nghĩ tới, và giờ cô đang thực sự được sống với niềm ao ước ấy.

14 chiều thứ Bảy.

Hương bảo Nam dừng lại dưới chân một ngọn đồi. Cô dẫn anh đi theo lối mòn quanh có hướng về phía mà anh cũng không biết sẽ đi về đâu. Người con gái ấy cứ bước đi như đang dạo chơi trong ngôi nhà của mình. Anh từ thành phố lên, chưa quen đường núi, có lúc chững lại, cô chạy về phía anh, đưa tay ra, anh đón lấy tay cô, hơi ngại ngùng vì đáng ra anh nên là người ở vị trí của cô lúc ấy. Nhưng bàn tay cô ấm lắm, khi nắm lại cảm giác như anh sẵn sàng cùng cô đi hết mọi nẻo đường trên thế gian này. Khi hai người lên đến đỉnh đồi, mặt trời đã khuất sau những đám mây của mùa mưa. Anh cùng cô ngồi chờ mưa tạnh dưới lều tranh người ta dựng lên để trú tạm mỗi ngày lên rẫy. Cô tựa đầu vào vai anh, tay vẫn nắm chặt, cả hai đều cảm thấy bình yên như có thể quên đi cả thế gian này. Cô vẫn luôn mơ ước một lần được ngồi cạnh người mình yêu, dưới túp lều này, ngắm mưa rơi và cùng nhau nghe những bản tình ca.

- Anh biết không? Người ta đồn rằng nếu yêu nhau mà cùng nhau lên Cha Lo, rồi để lạc mất nhau là sẽ phải xa nhau mãi đấy.

Anh lặng lẽ nhìn quanh, mưa ngớt trời, những đám mây phủ mờ thung lũng phía dưới, thi thoảng hiện ra vài đôi bò già ung dung nằm nghỉ, quả thật rất đẹp.

Nếu em đồng ý yêu anh. Anh sẽ chứng minh cho em thấy điều mà người ta đồn đại ấy chẳng phải là tuyệt đối.

Cô vẫn tựa đầu vào vai anh, không nói thêm gì. Anh lấy iPod ra, gài một tai để cô nghe cùng. Vừa bật lên, iPod đã chạy đến những giai điệu đầu tiên của “*Bức thư tình thứ hai*”.

0 giờ sáng Chủ nhật.

Nam và Hương cùng nhau trở về sau bữa tiệc vui cùng mọi người. Họ nằm cạnh nhau, không ai nói câu gì, bất chợt Hương vòng tay qua ôm lấy Nam, rồi cô hôn anh.

Cả sáng hôm sau trời mưa rả rích, hai người nằm ôm nhau như vậy, Hương không muốn ra khỏi giường vì chỉ vài giờ nữa thôi Nam sẽ lên chuyến xe chiều về Đồng Hới để kịp giờ bay quay lại Sài Gòn. Thời gian bên anh chẳng đủ dài nhưng cảm giác như cô đang có tất cả yêu thương bên cạnh mình. Còn Nam nằm vậy, suy nghĩ hoài xem nên ngỏ lời yêu với cô như thế nào cho đủ hết tình cảm anh dành cho cô, mà tiếng mưa rơi làm anh sao nhãng, có cô bên cạnh thi thoảng rúc đầu vào lòng làm anh sao nhãng, rồi anh quên mất mình nên nói điều gì.

Trở về Sài Gòn đã hai ngày, nhưng những tin nhắn Nam gửi đều không thấy Hương hồi âm. Anh sốt ruột vì nhớ cô, nhớ những khoảnh khắc của hai ngày ít ỏi nhưng đầy ý nghĩa khi ở bên cô. Đến ngày thứ ba, anh quyết định nhắc máy gọi cho cô:

- Hương à! Anh yêu em! Làm người yêu anh nhé?

Anh biết những lời này đáng ra anh phải nói ra từ mấy hôm trước, khi còn ở cạnh cô, nhưng hiện giờ cảm xúc trong anh đang hỗn loạn, và đó là điều duy nhất mà anh nghĩ tới khi gọi cho cô.

- Xin lỗi anh mấy ngày vừa rồi em bận quá không kịp trả lời tin nhắn của anh. Giờ em cũng đang làm nốt mấy việc. lát em sẽ nhắn lại cho anh nhé!

Nam chờ tin nhắn của cô suốt gần nửa ngày trời, anh không làm được gì nên hôn, cứ vài phút lại lôi điện thoại ra nhìn. Cuối cùng thì tin nhắn của cô cũng tới:

“Cảm ơn anh vì tình cảm anh dành cho em. Thực sự em cũng có tình cảm với anh nhưng có lẽ nó chưa đủ để bắt đầu một mối tình xa xôi như vậy. Em xin lỗi anh! Xin lỗi anh vì tất cả!”.

Anh bấm máy gọi ngay cho cô nhưng cô không trả lời, anh lại soạn tin nhắn gửi cô nói rằng anh có thể chuyển công tác lên Minh Hóa để được ở cạnh cô, mong cô cho anh, cho tình yêu này một cơ hội, nhưng tất cả những gì anh nhận lại chỉ là một sự im lặng kéo dài. Giây phút anh cảm giác như đã tìm thấy một người mà anh dám tha thiết đánh đổi tất cả để ở bên, lại là giây phút người ấy lặng yên mà rời xa anh. Anh đã phá vỡ biết bao quy tắc của bản thân để đến bên cô, để rồi cuối cùng văng vẳng bên tai chỉ còn lời đồn mà cô nói về việc người ta lạc mất nhau trên ngọn đồi ở Cha Lo, để rồi xa nhau mãi mãi. Dẫu biết mọi cuộc gặp gỡ vốn đều đã mang theo mầm mống của sự chia ly, vậy mà tim anh vẫn đau nhói khôn nguôi.

Mười năm sau.

Hương cùng Việt ngồi nghỉ trong túp lều người ta dựng tạm lên không biết bao năm rồi ở ngọn đồi trên Cha Lo. Cô nắm tay rồi tựa đầu vào vai anh, cảm giác rất yên bình dù không hề giống sự yên bình cô từng thấy khi ở cạnh Nam mười năm trước, mà có lẽ cũng chẳng bao giờ cô còn có lại được cảm giác ấy. Chợt Việt chỉ về phía xa:

- Hai người kia cũng tình cảm quá em nhỉ!

Hương nhìn xuống chân đồi, thấy bóng một chàng trai đang nắm tay một cô gái băng qua đường mòn hướng lên phía trên này, Cô chợt nhớ cảnh cô bật cười khi thấy chàng trai Sài Gòn cô đem lòng yêu thương ngày nào cứ lóng ngóng trên con đường ấy. Cô vẫn luôn tiếc nuối vô cùng ngày ấy khi không đủ can đảm để chấp nhận tình yêu của Nam.

- Trời cũng sắp mưa rồi! Thôi chúng mình đi về anh nhỉ. Để hai người họ lên đây còn có chỗ trú mưa.

..

Nam nắm tay Lan qua lối mòn nhỏ đi lên đỉnh ngọn đồi ở Cha Lo. Trời đổ mưa, hai người vừa kịp lên đến túp lều nhỏ người ta dựng lên để trú mưa.

- Trời ơi! Anh cả đời sống ở thành phố mà sao biết cả đường lên những nơi như này vậy?

Nam mỉm cười không nói gì, chỉ kéo Lan ngồi xuống rồi choàng tay qua ôm cô vào lòng. Mưa bắt đầu nặng hạt dần, sương mù phủ trắng lối mòn hai người vừa đi qua.

- Em có muốn nghe nhạc không?

- Được ạ!

Nam gắn một bên tai nghe cho Lan, một bên cho mình.

- Em muốn nghe bài gì?

- Cứ để máy chạy chế độ ngẫu nhiên đi anh.

iPod bắt đầu phát những giai điệu chẳng xưa mà đã cũ:

“Có khi bước trên đường hun hút, em tự hỏi mình ta đang đi về đâu? Nếu ngày ấy em không đi về phía anh, không gặp nhau, giờ này ta thế nào?”

Nam không quan tâm người ta có thể yêu nhau một năm, hai năm, mười năm, năm mươi năm... hay chỉ có hai ngày ít ỏi. Ngày ấy gặp Hương, ngỡ như anh đã gặp được một nửa cuộc đời mà anh luôn kiếm tìm, gặp được một tri âm mà anh sẽ nắm tay đi hết cuộc đời. Hai ngày bên nhau mà ngỡ như cả trăm năm, chỉ có điều Hương đã vô tình trước mọi nỗ lực mà Nam dành cho cô, bản thân anh cũng không thể nghĩ ngày ấy mình có thể dốc hết lòng vì một người con gái bên anh chỉ có hai ngày. Anh không còn gì để tiếc nuối, chỉ luôn quanh quẩn trong đầu một câu thơ: “Có bao nhiêu người đã đi qua thương nhớ mà quên được nhau?”. Anh không biết câu trả lời là bao nhiêu nhưng có một điều chắc chắn rằng: anh chưa bao giờ là một người trong số đó.

Câu chuyện thứ hai mươi ba

Hồi mới vào Sài Gòn, chưa kịp mạng Atlas Giải phẫu người vào, cậu bèn mượn Tùng một cuốn để tra cứu. Sau ra Hà Nội tìm cuốn Atlas của mình mãi không thấy đâu, tưởng là mất rồi, cậu bèn mua cuốn mới, sau mới biết em trai mượn cầm về phòng, thế là thừa ra một cuốn Atlas mới tinh.

Sau đấy, cậu có liên lạc với Hùng, hiện là chủ tịch Hội Sinh viên Đại học Y Hà Nội, nhờ Hùng liên hệ giúp xem có em sinh viên nào năm nhất mới vào trường, đang thực sự cần sách, để mình tặng. Mà chắc Hùng bận quá, hoặc do không tìm được ai, nên không thấy em liên lạc lại. Cậu nhiều việc cũng cất sách vào một góc rồi chẳng bao giờ hỏi giục Hùng luôn.

Chiều nay về lại Sài Gòn, cậu thấy có mấy em mặc áo có chữ Đại học Y Dược Thành Phố Hồ Chí Minh đứng bên vỉa hè góc ngã tư đèn giao thông, cầm tấm biển “Bán bơ Đắc Lắc” với một bao tải bày bơ ở dưới, cúi đầu chào mỗi lượt người qua lại. Thế là cậu dừng xe mua mấy quả ủng hộ các em. Đừng hỏi mấy đứa hùn tiền vào tập kinh doanh làm thêm đấy à? Chúng nó chỉ về phía con bé nhỏ con nhất đang lượm bơ cho cậu: “Tụi em giúp mẹ con bạn ấy bán hàng thôi! Bơ nhà bạn ấy trồng luôn đấy anh! Bạn ấy đang cố bán hết chỗ bơ này để đủ tiền mua sách học. Mẹ bạn ấy thì đang bán bên đường kia.”

Cậu tò mò: “Sách gì vậy tụi em?”

“Dạ! Cuốn Atlas Giải phẫu người anh ạ! Tụi em học Y mà! Sắp năm cuối rồi mà bạn ấy cứ phải mượn sách thư viện hoài.” Nói rồi chúng nó chào cậu để ra đứng mời khách mua tiếp.

Nhớ ra cuốn sách, cậu chạy về nhà tìm ngay, sách còn để dưới đáy thùng đồ, lau bụi đi chút là lại mới nguyên. Chạy xe quay về chỗ mấy đứa mà không thấy đâu cả, thấy mỗi một dì tuổi trung niên, dáng gầy gầy, là mẹ của cô bé mấy đứa kể khi nãy, đang ngồi xếp lại chỗ bơ. Cậu hỏi, dì cười tươi trả lời: “À mấy đứa chúng nó kéo nhau đi trực ở viện rồi con ơi! Dì bán nốt chỗ này rồi về thôi”. Cậu mang sách ra gửi lại cho dì: “Con trước cũng học Y, ở nhà vẫn còn dư một cuốn sách này. Khi nãy con nghe các em kể hình như con gái dì đang cần nên con muốn tặng lại cho em. Dì cầm về cho em giúp con nha dì!”. Dì nhận sách, cảm ơn cậu, dì kể em nó đòi mua hoài mà mấy vụ bơ trước bán được tiền còn dùng vào việc khác, đến giờ mới tới lượt cuốn sách của nó. Nói rồi dì kêu cậu đợi, để dì lượm nốt chỗ bơ còn lại cho cậu, mà cậu cười toe: “Khi nãy con mua rồi mà dì, dì để đó bán nốt đi ạ. Con xin phép đi trước đây” Nói rồi cậu phóng xe đi luôn.

Vậy là cuốn sách mua thừa ngày trước cứ bần khoản mãi muốn tặng cho ai đó thực sự cần cuối cùng cũng đã được rước đi. Về nhà nhìn cái đồng lộn xộn cậu vừa lục ra để tìm sách mà ngao ngán. Thôi kệ đó mai dọn, đi mua sữa đặc về hầm bơ ăn cái đã.

Sáng nay đi Grabbike đến viện tình cờ gặp người quen, chú lái xe nhận ra mình trước rồi chào, mình lễ phép chào lại. Trước chú cùng cậu con trai học lớp Năm hay đi chạy cùng giờ với mình ở công viên Tao Đàn, mình vẫn ấn tượng mãi cậu bé múp míp cứ chạy được hai phút là quay ra nhìn bố hỏi con nghỉ được chưa, còn chú chạy ngay sau, kiên nhẫn động viên con: “Cố lên nào! Thêm một chút nữa!”. Cậu bé lại thở dài một cái rất đáng yêu rồi tiếp tục.

Đi đường, nghe chú kể chuyện sắp tới con trai vào cấp hai, chú đang lo không biết có xin được vào trường tốt cho con không, cậu bé thông minh và học rất giỏi. Hoàn cảnh khó khăn, vợ chú thì ốm bệnh không làm

được nhiều, ban ngày đưa con đi học rồi chú chạy xe ôm, chiều nhận giao hàng cho một tiệm đồ ăn, chiều tối đón con về đi chạy một lúc rồi lại qua bên bến cảng bê vác chuyển hàng đêm. Kể đến đây chú chợt chạy xe chậm lại, dừng trước một ông lão mù bán vé số ở ngã tư, quay lại xin lỗi rồi hỏi mình liệu chú có thể xin ít thời gian mua hai tấm vé số cho ông? Minh đồng ý. Và cũng mua cho ông lão một tấm. Chú cảm ơn rồi rít, kể rằng ông cụ vất vả lắm, nắng hay mưa cũng ngồi đây bán, chỉ có cái ô, đến giờ có người tới đưa về, hàng ngày bận mấy chú cũng ghé qua mua cho ông, chưa trúng bao giờ mà thấy lòng vẫn vui hơn trúng số độc đắc.

Đến viện, mình gửi dư tiền, chú trả lại hết và nhất định không nhận. Minh cảm ơn chú rồi lên khoa. Đang lên thì thấy bạn gọi điện tâm sự giải tỏa ức chế chuyện bạn hết lòng giúp đỡ một người không biết bao nhiêu lần mà họ chỉ thấy như việc bạn giúp là chuyện đương nhiên, và đến khi bạn cần giúp thì họ lại chối từ. Minh chợt nhớ lại mấy năm trước có lần mình nhiệt tình giúp đỡ một người bạn của bạn, chẳng quen biết gì nhưng cũng không nhận được dù chỉ là một lời cảm ơn, khi ấy cũng buồn lắm. Thế mà giờ chẳng còn thấy vậy nữa. Nói với bạn:

"Tao thấy cuộc đời vốn bạc vậy rồi, nên mày cứ cho đi được cái gì thì cho, mà đã cho rồi là không mong nhận lại. Có lẽ khi mày còn bận nhiệt tình giúp đỡ nhiều người khác nữa thì sẽ không có thời gian để suy nghĩ đến những người như vậy. Mà chốt lại cũng có gì để buồn bực đâu? Mày giúp người, làm được một việc tốt thì cứ tận hưởng niềm hạnh phúc khi làm được thôi. Cứ tin là một ngày nào đó rồi sẽ có người tặng mày một giỏ hoa thật đẹp ở văn phòng, chẳng nhân dịp gì, chỉ là muốn cảm ơn cho những điều tốt đẹp mày đã làm cho cuộc sống này."

Bạn cười to: "Người tặng hoa đó là mày hả?"

Minh cũng bật cười, chúc bạn một ngày tốt lành rồi mặc áo blouse đi khám bệnh, đầu vẫn miên man nghĩ về chú lái xe Grabbike và ông lão mù bán vé số ở góc ngã tư đường.

Hôm qua gọi thử Grabbike, bác tài vừa đến nơi mặt đỏ gay, loạng choạng kêu chóng mặt. Hỏi ra mới biết bác năm mươi bảy tuổi, tiền sử cao huyết áp ba năm, hôm nay vội đi làm nên quên đem theo thuốc, may mà bác cũng nhớ tên thuốc nên mình đèo bác ra hiệu thuốc gần đó mua để uống luôn. Minh là khách đầu tiên nên bác cũng không có tiền mua thuốc, mình lại nhiệt tình mua giúp. Chờ bác về đến nhà mình, mình gửi tiền cẩn thận và dặn bác thôi nghỉ một hôm về nghỉ ngơi. Bác cảm ơn rồi xin số điện thoại của mình bảo để sáng nay qua trả tiền thuốc. Minh cũng vô tư, nói bác tiền thuốc không đáng bao nhiêu, sức khỏe mới quan trọng, mình cho bác số, chỉ dặn là để sức khỏe có vấn đề gì thì cứ gọi con.

Sáng nay, vừa sớm ra đến cổng nhà đã thấy có người gọi kêu trả tiền thuốc, nhận là hàng xóm khu bác. Ông này kể sáng sớm bác phải ra còng làm cừu vụn nên nhờ gửi tiền cho mình giúp.

"Cha nội ấy ốm vậy mà ngày làm ba, bốn việc làm thêm đấy con! Khu nhà chú toàn dân nghèo lao động thôi à. Tưởng bỏ quê lên thành phố thì sướng hơn cơ."

Nhận lại tiền mà cũng thấy nao nao, vừa vui vừa buồn. Tình người ở cái đất này còn nhiều sự chân thành đến lạ.

Câu chuyện thứ hai mươi tư

Bạn hẳn tin kể biết bao chuyện khiến bạn buồn, mình chưa kịp an ủi gì thì bạn đã nhắn tiếp: “Khoa tớ mới nhận một bệnh nhân nữ bằng tuổi chúng mình. Bạn í mới lấy chồng năm ngoái, vừa nhận quyết định đi làm, đang mang thai hai mươi tám tuần thì phát hiện ung thư phổi giai đoạn cuối. Vậy mà lúc nào bạn cũng vui vẻ, yêu đời, lạc quan và cứng rắn lắm. Nhìn bạn í thấy mình còn quá may mắn cậu ạ, mấy nỗi buồn của mình chẳng thấm vào đâu”.

Nghĩ thương bạn, thương cả bạn gái kia. Mà chẳng biết nói thêm điều gì, chỉ ước giá mà ở đó để ôm bạn một cái thật chặt vậy thôi. Vào Facebook đã thấy bạn viết ra mấy dòng:

Trâm à! Cuộc đời đi làm đầy miễn cưỡng ở bệnh viện của tớ chắc chắn là có lý do. Và cậu hẳn phải là một trong những lý do ấy mà giờ đây tớ mới có cơ hội được biết. Tớ đi làm ở bệnh viện, ngoài việc để có được một công việc biến tớ trở thành người có ích cho xã hội, cho gia đình thì với bản thân mình, có lẽ đi làm là để tớ có cơ hội được gặp cậu, gặp những con người như cậu, để tớ học được một điều cực kỳ quan trọng, rằng CUỘC SỐNG NÀY THỰC SỰ RẤT ĐÁNG SỐNG. Sống lười biếng, chơi nhiệt tình, làm khiến cưỡng như tớ cũng là sống. Sống dật sống dờ, sống bơ vơ bờ bụi, ghẻ lạnh với gia đình và xã hội cũng là một thể loại sống. Nhưng sống có niềm tin, sống có hi vọng, sống bằng đức hi sinh như cậu thì không chỉ là sống có ý nghĩa mà còn là động lực khiến ai đó nhìn vào mà thay đổi, mà sống khác.

Hai mươi lăm tuổi, cậu mới lấy chồng năm ngoái, cậu mới nhận quyết định đi làm đầu năm nay, cậu mang thai hai mươi tám tuần, và giờ đây khi cậu phát hiện ra bản thân đang bị ung thư phổi thì bệnh đã đến giai đoạn di căn rồi. Cậu đứng lên ngồi xuống thôi cũng không tự làm nổi, thậm chí không thể nằm được vì khó thở. Nhưng mang bầu nên ngày ngày cứ phải ra vô cái bộ đi tiểu đến cả mười mấy lần chưa chắc đủ, chân tay phù, phổi và tim đều ứ dịch, mình mấy đau đớn. Nhưng cậu rất chịu khó ăn, ngoài những lúc đau thì nhìn cậu vẫn vui tươi, phấn chấn.

Hôm nay tớ trực, đến chiều thì cậu ngồi thở nhanh nông, mặt tái nhợt, nhiều hạch lớn vùng cổ đang chèn ép khiến cậu nghẹn cứng và gần như không thể gắng gượng thêm. Một cuộc hội chẩn cấp với các bác sĩ bệnh viện Phụ sản. Ngay sau đó thì đội ngũ y bác sĩ gần mười người được điều động gấp sang mổ cho cậu để lấy đứa con. Lúc bác sĩ sản giải thích vì tuổi thai còn khá nhỏ nên khả năng cứu được bé chỉ là 10%, nghe cậu nói mà thực sự là tớ không cầm được nước mắt:

“Nếu không mổ ra thì mất cả mẹ lẫn con. Đến giờ phút này là em đã rất cố gắng nên chỉ mong sao các bác sĩ bằng mọi cách cứu lấy cháu. Còn sinh ra có sống được hay không là tùy vào số phận của cháu...”

Tâm sự với các chị, cậu luôn nói: "Em phải cố chị ạ! Mẹ cứng rắn thì con cũng phải cứng rắn như vậy..."

Cậu biết không? Lúc nghe thấy cháu khóc tiếng đầu tiên, một bé trai mạnh mẽ, tớ vừa mừng, vừa thương, rồi lại thấy tội cho cả hai mẹ con cậu quá. Ca mổ xong, ra hậu phẫu là cậu thiếp đi ngay. Có lẽ đây sẽ là ca mổ hi hữu ở viện tớ, cậu sẽ là bệnh nhân mà tớ nhớ nhất, và cũng sẽ là một người xa lạ mà tớ thương và thầm cảm phục nhất.

“Bé con à, mẹ con đã rất cố gắng vì con đấy có biết không, giờ mẹ con mệt rồi nên con cũng phải cố gắng cho cả phần của mẹ con sau này nữa. Không chỉ có bố mẹ ông bà con đâu mà còn nhiều người là các cô các bác ở viện đang hi vọng vào con lắm. Phải sống và thật kiên cường đấy nhé!”

Chợt nhìn phố xá nghĩ mông lung. Nghĩ về ông anh bác sĩ trên mình ba khóa, thấy kể học giỏi lắm, hễ cứ rảnh rang là lên xe đi chỗ này chỗ nọ để khám bệnh từ thiện cho người nghèo. Tuần trước anh đi tắm biển, rồi người ta kể biển vô tư mang anh đi xa mãi, để lại bao ngơ ngác cho người.

Cuộc đời chẳng ai biết trước được ngày mai sẽ ra sao. Ngồi quanh bạn bè đông vui, cười nói rộn ràng mà nhiều khi thấy mình chỉ im lặng cười theo. Bạn để ý cứ gặng hỏi sao mình buồn thế. Thực ra mình đang vui lắm đấy, ngồi nhìn từng khuôn mặt, nghe từng giọng nói, ghi nhớ từng nụ cười trong khoảnh khắc ấy - khoảnh khắc chúng mình vẫn còn được bên nhau với tất cả chân thành, còn được sống rất thiết tha với hiện tại này, là mình thấy vui rồi.

Chúng ta hơn thua nhau gì đâu trong cõi đời nhiều khi buồn ơ là buồn này. Đứa đi đông đi tây ngồi cười người cứ cố bám chặt quê hương. Đứa bằng này cấp kia ngồi cười người vô công rồi nghề. Đứa của ăn không hết ngồi cười người tần tiện đến cái tắm rửa răng. Rồi tất cả cũng trở về hư vô thôi mà.

Vậy thì cứ sao mình không yêu thương nhiều hơn, nhìn nhận nhẹ nhàng hơn với tất cả mọi điều? Như chú Lưu Quang Vũ từng bảo đấy thôi:

“Đừng buồn nữa nhé

Bác thợ mộc nói sai rồi

Nếu cuộc đời này toàn chuyện xấu xa

Tại sao cây táo lại nở hoa?

Sao rãnh nước trong veo đến thế?

Con chim sẻ tóc xù ơ

Bác thợ mộc nói sai rồi.”

Câu chuyện thứ hai mươi lăm

Toàn bộ số tiền ủng hộ trong đêm nhạc này sẽ được quyên góp trực tiếp cho các em nhỏ có hoàn cảnh gia đình đặc biệt khó khăn đang điều trị tại Bệnh viện Đa khoa thành phố Hà Tĩnh cũng như trong tỉnh Hà Tĩnh. Sau vụ Formosa vừa qua thì người dân ở đây cũng phải gánh thêm rất nhiều cơ cực, vất vả.

Đời người ai cũng chỉ sống có một lần, vì mỗi chúng ta không thể sống và làm hài lòng tất cả, nên hãy sống và giúp đỡ nhiều người nhất có thể. Không phải vì tình thần “lá lành đùm lá rách” hay những câu chuyện đại loại như vậy. Giúp đỡ mọi người đơn giản là vì chúng ta đều giống nhau, dù sinh ra hay lớn lên trong hoàn cảnh thế nào thì cũng cần được sống và cần sống một cuộc đời ý nghĩa nhất.

Đang ngồi làm thuốc dở cho bệnh nhân thì thấy thằng bạn chơi với nhau từ hồi cời trường tắm mưa gọi điện:

- A lô mày à? Đang làm việc à? Tao nói nhanh thôi! Tao có đọc trên Facebook mày chia sẻ về đêm nhạc từ thiện gì đó cho trẻ em khó khăn ở Hà Tĩnh. Về kể với ông bà già, sáng sớm nay thấy bà bắt hai con gà bảo tao mang ra chợ bán rồi chuyển tiền cho mày! Tao đợt này mới mở quán cà phê riêng nên cũng đang nợ nần tùm lum, nhưng vẫn muốn giúp gì đó cho mọi người. Mày nhắn tao số tài khoản nhé! Mà đừng ghi tên tao lên Facebook. Thôi mày làm việc tiếp đi!

Mình còn chưa kịp nói thêm gì thì nó đã cúp máy. Vẫn cái phong cách nhanh vội, hấp tấp từ ngày xưa của nó, làm gì cũng nhanh, chẳng để ai kịp ngăn lại. Tự nhiên nhớ ngày nhỏ còn ở với nhau trong khu phố nghèo, xóm có năm, sáu đứa chơi thân với nhau chứ mấy. Hôm thì mình có gói mì tôm trẻ em mang ra, mấy đứa ngồi vòng quanh rồi chia tay ra chờ chia đều để ăn; hôm thì nó có cái bánh mì nướng cháy, mấy đứa cũng ngồi vòng quanh chuyền tay nhau, mỗi đứa cắn một miếng. Bây giờ tan tác hết cả, chẳng mấy khi gọi hỏi thăm nhau được câu gì, mà hễ thấy hỏi là chỉ vì muốn giúp nhau thế đấy.

Cảm ơn mày! Mũi tao cay cay, cảm giác như lại ngồi cùng gặm một cái bánh mì mày nhỉ, chỉ có điều lần này mình chia được cho nhiều người hơn.

Mình nhớ lần còn ngồi xe về quê với bố, trước ngày mình tốt nghiệp vài tháng, bố hứa sẽ có mặt hôm mình bảo vệ khóa luận, rồi bỗng nhiên bảo: “Sau này con có tham gia từ thiện ở đâu, hay biết ai có hoàn cảnh khó khăn cần được giúp thì nói với bố nhé! Bố sẽ giúp!”

Bản thân mình tham gia các chương trình từ thiện nhiều, nhưng rất ít khi đứng ra kêu gọi, vận động. Mấy ngày qua tự liên hệ mọi người để quyên góp cũng chẳng phải dễ dàng gì. Có người nghe mình trình bày một hồi vẫn thấy hoài nghi, có người nghe xong ậm ừ bảo để suy nghĩ rồi cũng không liên hệ lại, có người thì thẳng thắn hơn là không muốn giúp những chương trình thế này. Đã có lúc mệt và căng thẳng quá, ngồi nghĩ thầm giờ chỉ cần nhắc máy lên gọi cho bố một cuộc là mọi chuyện đều dễ dàng hơn rồi. Nhưng may mắn sao, đa số mọi người đều ủng hộ rất nhiệt tình.

Trước hôm mình lên máy bay vào Hà Tĩnh, chị Hà gửi cho mình một tin nhắn: “Em nhắn cho chị số tài khoản để chị chuyển một chút đóng góp nhé! Hồi xưa, nhớ khi chị được trao quyết định làm đề tài nghiên cứu khoa học, chị sợ. Vì chả ai ủng hộ chị cả. Nhà thì nghèo, tốn thời gian, tiền bạc, trí tuệ... Duy nhất có

bố em là ủng hộ. Cậu gọi chị xuống công ty. Quà cậu tặng chị là một túi nặng sách, đủ loại, kèm lời nhắn: ‘Cố gắng và thành công!’. Nay chị cũng muốn gửi đến em lời nhắn ấy. Hi vọng em có thể giúp thêm được nhiều người hơn nữa như bố em từng làm."

Có đi nhiều, tìm hiểu nhiều mới biết đất nước mình còn nhiều hoàn cảnh éo le và cực khổ lắm, có những cái khổ mà chẳng phim ảnh hay câu chữ nào có thể lột tả hết được. Mình cũng chẳng thể giúp được tất cả mọi người, nhưng những năm tháng tuổi trẻ này còn có thể hăng say giúp được gì thì hãy cứ làm cho hết mình. Cố gắng và thành công! Rồi để kết quả những việc mình làm tự lên tiếng.

Tạm biệt Hà Tĩnh, một vùng đất nghèo nhưng có những con người quá đỗi thân thương. Chân thành cảm ơn tất cả. Đang trên xe ra sân bay Vinh và nghe cô Thu Hiền hát hay lắm:

“Đi mô rồi cũng nhớ về Hà Tĩnh...”

Yêu quê hương mình nhớ về từ thuở xa xôi

Đất nào cần thì còn mưa rơi, còn gió cuốn

Có công ta vun trồng thì màu đất lại thêm tươi.”

Câu chuyện thứ hai mươi sáu

Trời Sài Gòn mấy bữa nay lâm thâm, thi thoảng mưa ào xuống một cơn rồi lại lất phất ướt tóc người.

Chiều tối nay trời chưa mưa, hai vợ chồng bán cháo lòng trước cửa khu nhà mình dọn hàng ra sớm. Hai anh chị người Bắc, chắc nhiều việc, vừa dọn đồ vừa lời qua tiếng lại, rồi quạu nhau hoài:

- Có mấy bước chân thôi sao tôi phải mang làm gì cho vướng víu?

- Mấy bước chân thì cũng đủ để ướt đầu rồi. Mai lặn quay ra đó ồm thì ma nào chăm cho?

- Ông cứ lo việc của mình cho xong đi!

Nói rồi bà vợ với lấy cái làn, ôm theo cục tức định leo lên xe đạp bỏ đi, ông chồng chạy theo níu tay lại, đưa cho vợ mình cái nón và cái áo mưa:

- Thôi thì bà đội tạm cái nón vào cũng được, áo mưa để giở. Việc của tôi thì cũng là việc của bà. Việc của bà cũng là việc của tôi. Tôi thương bà nên mới vậy. Bà có thương tôi thì đội vào không mai tôi bán một mình buồn lắm!

Bà vợ chẳng nói năng gì, đội nón, cầm lấy cái áo mưa rồi đạp xe đi thẳng.

Quán có mỗi một khách khi ấy đang ngồi ăn là mình, ông chủ lúc sau quay lại mang thêm cho mình ly trà đá:

- Ly này mời cậu! Cho anh xin lỗi khi nãy mất bình tĩnh mà vợ chồng to tiếng quá!

Mình tỏ vẻ ngạc nhiên:

- Ủa tiếng gì thế hả anh? Cháo ngon quá em mãi ăn không có biết trời đất là gì cả!

Anh nghe vậy bật cười ha ha. Mình cũng cười theo. Trời bắt đầu lác đác vài hạt mưa, anh chạy vội đi lấy cái dù lớn ra che cho xe hàng, lấy cả cái bạt căng ra chỗ mình đang ngồi ăn, miệng không ngừng lẩm bầm:

- Để vợ tôi đi chợ về rồi hãy mưa lớn nhé!

Sài Gòn mưa quá, đợi chú bảo vệ tìm mãi mới mượn được cái ô đi kiểm đồ ăn tối. Thèm ăn bánh bao nên cố đi bộ một đoạn xa xa ra quầy bánh bao quan trọng cái hẻm nhỏ trên đường Thành Thái mà mua. Mang bánh về gần đến nhà, thấy có con bé bán vé số người bé tẹo, ướt nhẹp, đứng trú mưa ngay gần cổng viện Trưng Vương, hỏi em ăn gì chưa, hần lắc đầu, thế là lại đưa hần cái bánh bao rồi quay đầu đi mua cái khác. Quay lại thì thấy cô bánh bao đã dọn hàng gần xong rồi: “Trời mưa quá chắc chẳng có khách nữa nên cô về sớm! Mai lại ăn ghen con!”

Mặt tiu ngriu ôm cái bụng đói (mà vẫn đầy mỡ) đi về, thấy có hàng hủ tiếu gõ đứng trú mưa ngay trước cửa nhà, chú bảo vệ rồi mấy anh thợ xây gần đó đang ngồi ăn. Chú thấy mình thì gọi to: "Ăn gì chưa con? Lại đây ăn hủ tiếu nè! Hủ tiếu ngon nhất Sài Gòn đây! Mười hai ngàn một tô ăn no đến mười hai giờ tối!". Giọng chú lè nhè giả giọng người rao nửa vờ khiến mọi người đều bật cười, tiếng cười át cả tiếng mưa. Mình ngồi xuống tham gia cùng. Dưới hiên nhà, cái bóng điện sắp cháy chập chờn, chỉ có bóng đèn từ xe hủ tiếu gõ là rõ nhất, rọi cả đường mưa, năm ông người to như tịnh ngồi xồm hì hụp cắm mặt vào tô hủ tiếu mà ăn. Tối nay quả thật hết sức no lành.

Hôm nọ ngồi uống trà với chị, chị người miền Tây, đẹp, giọng nói cũng ngọt ngào. Chị kể ngày mới lên Sài Gòn, có bạn chị đi qua khu nhà tạm ven sông, thấy có bà lão tật nguyền đưa tay ra xin tiền để về quê. Chị lấy trong túi ra một trăm ngàn đưa bà rồi đi. Đi được một quãng, chị chợt nhớ ra thế này: “Tiền đó chỉ đủ để đi xe khách về quê, thế bà lấy đâu ra tiền mà đi từ đó ra bến xe chứ?”, nên chị quay lại liền chỉ để đưa thêm tiền cho bà. Mà lúc quay lại thì thấy bà lão hoàn toàn lạnh lặn, đang đứng nói chuyện với một anh thanh niên đi mô tô. Thấy chị, bà vội leo lên xe rồi hai người đó chạy đi mất hút.

Nghe chị kể đến đó, mình định bật cười kêu chị khờ quá. Nhưng chị chưa nói hết:

- Lúc đó mới biết mình bị lừa. Mà chị nghĩ thế này: Có khi bữa đó người ta lừa mình rồi thì sẽ không đi lừa người khác nữa. Coi như mình cũng đã giúp được ai đó. Nên chị lại vui vẻ đi về. Em tin nổi không? Ba năm sau chị gặp lại hai người đó gần chợ Bà Chiểu! Cả hai đang bán bột chiên. Quán đông khách lắm, chị ghé vào ăn, mà họ không nhận ra chị. Bột chiên họ làm vừa rẻ, vừa ngon, có mấy cậu bé chạy bàn người nhỏ nhỏ, thấy khách xung quanh bảo là bọn nhóc trước bán vé số rồi sau được hai mẹ con chủ quán gọi vào cho làm việc, nuôi ăn. Nghe đến đó chị suýt rơi nước mắt.

Mình ngồi nghe rồi im lặng uống nốt chén trà. Chuyện ngày ấy kể ra khéo người ta chỉ cười thương chị, hoặc nếu chị nghĩ đó là giúp người thì khéo người ta lại nghĩ chị đang gián tiếp cổ xúy cho một hành động xấu. Chẳng ai ngờ, có khi chính chị cũng không ngờ việc tốt chị gieo đi hôm đó lại có thể làm nên hai con người có những hành vi đẹp sau này. Dĩ nhiên chẳng ai biết hết được những câu chuyện sâu thẳm phía sau, nhưng chị cũng chẳng bận tâm lắm.

Một năm ở Sài Gòn, không biết bao nhiêu người hỏi mình ở đây có khác nhiều với Hà Nội không, sống trong này thích hơn Hà Nội nhiều à? Mình mỉm cười nghĩ bụng, chắc họ đọc báo đài rồi coi trên mạng cũng đủ thông tin so sánh giữa hai vùng miền rồi mà. Nhưng vẫn vui vẻ trả lời:

- Tớ nghĩ Hà Nội và Sài Gòn cũng có những điều khác biệt. Ở đâu cũng vậy: có người tốt thì cũng có người chưa tốt, có điều đẹp đẽ thì cũng có điều chưa được đẹp, có chuyện rất vui thì cũng có chuyện hơi bị buồn. Nhưng bản thân tớ chắc do luôn tôn trọng sự khác biệt thành ra yêu thích cả hai nơi. Tớ thấy cuối cùng thì điều quan trọng nhất vẫn là thái độ và cách nghĩ mà ta chọn với tất cả mọi chuyện. Tớ chọn cách nghĩ tích cực, như bà chị miền tây của tớ, nghĩ tích cực rồi mình làm những hành động tích cực, chẳng quan trọng kết quả sẽ ra sao. Cậu không cần phải yêu thương tất cả, không cần phải sống bao dung với vạn sự trên đời (mà cũng khó lòng như thế lắm), nên cậu hãy nghĩ về những gì khiến cậu hạnh phúc, làm những gì khiến cậu thoải mái, và sống vui trọn vẹn cho từng giây phút của hiện tại này. Chỉ cần thế thôi, Sài Gòn hay Hà Nội cũng đều đáng yêu lắm.

Câu chuyện thứ hai mươi bảy

Thuở nhỏ, trên những ngọn đồi nắng chiều đổ vát, tiếng lá bạch đàn xào xạc và thánh Tư nô đùa qua con đường lầy lội sau trận mưa rào, mấy đứa chúng tôi (gồm tôi và cái Trang Mít, thằng Mạnh Còi, thằng Việt Thối) nắm lấy cặp quần nhau rờn rần lên căn cứ phía bên sườn đồi ủ gió. Căn cứ của chúng tôi cũng chẳng có gì đặc biệt, chỉ là cái hốc đá nhỏ có dây leo phủ xung quanh, ít rơm bọc lấy từ lối vào, một bộ tú lơ khơ, một bàn cờ cá ngựa, mấy con búp bê đã cũ, và đồ ăn thay đổi theo từng hôm do mỗi đứa vụng trộm giấu mang đi từ nhà. Những người bạn tuổi thơ ấy của tôi giờ mất hút rồi, thỉnh thoảng nhìn thấy bọn trẻ con đuổi nhau ngoài phố tôi lại nhớ họ, nhớ vậy thôi chứ không biết làm cách nào liên lạc lại, mà hình như có cách thì bản thân tôi cũng không còn đủ thiết tha để tìm về.

Rồi năm tháng trôi đi, mỗi một giai đoạn trưởng thành, tôi lại gặp gỡ và chia tay với những người bạn của cuộc đời như vậy. Cuộc sống đưa chúng ta đến bên nhau vì một lý do nào đó rồi đẩy mỗi người đi xa có khi chẳng vì lý do nào cả. Tôi cũng thôi mơ mộng ngồi hàn gắn lại những vết thương lở vấp ngày xưa. Có thể chúng ta sẽ không còn ngày ngày nắm lấy cặp quần nhau để đi lên căn cứ, không còn cùng ngồi dưới gốc cây già nua của quán cũ để hàn huyên những chuyện trời ơi đất hỡi, tất cả nồng nàn rồi bỗng chỉ còn là phẳng phất. Tôi biết rồi sẽ đến thời điểm này, khi mình lại một mình, ngồi đâu đó trong thành phố xa lạ của tôi, nhìn mùa lạt đi lạt lại trên mái phố, không lo âu, chẳng buồn phiền, thấy lòng nhẹ như mây trời khi chợt nghe đâu đó những tiếng cười trong veo treo qua một mảnh trời, giữa một trận mưa rào năm cũ...

Tôi muốn gặp lại Tú, và muốn ngồi kể lại câu chuyện về những chàng trai thánh Mười hai, cái đầu vô tư và lưng thì dựa vào những gia đình không hoàn hảo. Có cái hẹn bốn năm trời tưởng gần mà cũng biệt tăm. Hôm nay ghé lại Facebook thấy Tú đang du học ở Bỉ để chuẩn bị trở về làm giảng viên cho trường đại học của cậu. Nhìn trên ảnh thấy cậu chẳng khác xưa nhiều, nhưng răn rỏi hơn. Tôi nhớ mình đã từng khâm phục và chắc sẽ luôn khâm phục cậu, chàng trai với ý chí và bản lĩnh to lớn ấy, kể cả đến bây giờ. Tôi nghĩ cậu đang hạnh phúc, với những gì cậu xứng đáng được nhận sau bao nỗ lực cậu đã bỏ ra. Và kể cả tôi nghĩ không chuẩn lắm, thì tôi vẫn luôn mong cậu hạnh phúc.

Tôi muốn gặp lại Hoa, người tôi đã từng yêu và rồi không thể đến được với nhau. Tôi muốn nghe Hoa kể những lời chân thật và thú vị, muốn kể Hoa nghe những bước đi mỗi ngày của tôi để lớn lên trong cuộc đời này. Tôi muốn thấy cô gái tài năng và hay cười ấy ngay giữa sân trường một ngày nắng gió, và khiến tất cả mọi người cùng phải cười theo vì sự hóm hỉnh của mình. Sau những mâu thuẫn, hiểu nhầm không thể gỡ bỏ, giờ chúng tôi không còn giữ liên lạc. Nhưng sáng nay con đường buốt lạnh và đầy nắng, tôi lại muốn gặp cô trên đó, hoặc chỉ cho cô thấy mùa đông Hà Nội đẹp đến thế nào, muốn cô nhận một lời xin lỗi.

Tôi muốn gặp Hiếu, cậu bạn tôi từng nghĩ đã là thân nhất của mình. Tôi muốn gọi Hiếu lang thang la cà buổi sáng, trưa về ăn cơm với mẹ, rồi chiều lại la cà lang thang. Tôi muốn tâm sự cho cậu nghe về những chuyện vui buồn diễn ra mỗi ngày, nghe cậu lải nhải những chuyện buồn vui của cậu không sót một từ. Tôi và cậu sẽ bày ra đủ thứ trò để chọc phá nhóm bạn thân và để cuộc sống của hai thằng tưởng như không bao giờ biết nhàm chán. Tôi muốn cảm ơn cậu vì đã luôn ở bên mình khi khó khăn, như một người anh. Giờ chúng tôi không còn chơi với nhau nữa, hôm nọ tình cờ gặp lại, tôi cũng ngại ra chào, tôi đã luôn cố gắng để có thể lấy lại tình bạn đáng trân trọng ấy nhưng không được. Chỉ là thật tốt khi tôi vẫn luôn nhớ về cậu với những ký ức đẹp nhất.

Tôi muốn gặp lại Giang, người tôi đã yêu thật lòng và chưa bao giờ thật sự quên được. Muốn ghé qua khu Giang ở mỗi khi mệt mỏi, dù nhà hai đứa ở xa nhau, chỉ vì tôi thấy bình yên khi ngồi cùng cô trên cái ghế

đá phía dưới tòa nhà. Tôi muốn cùng Giang đi bộ hết mấy vòng Hồ Gươm, đèo Giang vòng quanh Hồ Tây cho hết buổi chiều. Chuyện chúng tôi kể nhau nghe dường như chẳng bao giờ thấy đủ, và kể cả khi chẳng ai nói gì thì tôi cũng thấy lòng mình ngập tràn thứ cảm giác dễ chịu, bình yên vô cùng. Tôi muốn nhắn tin chúc cô ngủ ngon và sáng dậy mỉm cười khi nhận tin của cô. Muốn chuẩn bị một món quà đặc biệt, thiệp viết tay nắn nót, và gây bất ngờ chỉ để mong nhìn thấy cô cười nụ cười đẹp nhất. Tôi tham quá nhưng tất cả giờ chỉ còn là ký ức xa vời. Mấy lần gặp lại nhau, tôi nghĩ lòng mình vẫn rồi ren một mớ tình, nhưng chúng tôi chỉ ngồi đó và chuyện trò như những người bạn tâm giao lâu ngày không gặp. Tôi muốn gặp cô hôm nay để ngày mai và nhiều ngày sau tôi sẽ còn thêm điều để nhớ.

Tôi cũng muốn gặp lại chính mình của những ngày xưa chẳng bao giờ cũ ấy.

Và nhiều người nữa tôi muốn gặp lại, có người chỉ vì lâu rồi không liên lạc, có người đã qua đời, có người giờ đã chẳng còn gì nhiều trong cuộc sống của nhau. Tất cả là tại hôm nay nắng đẹp đến nao lòng, nên tôi chỉ muốn gặp lại những người bạn ấy, ôm lấy họ, xin lỗi họ, cảm ơn họ, trò chuyện với họ, vui đùa thoải mái như một ngày xưa rất thiết tha. Nhưng rồi những cái muốn rất viễn vông ấy cũng chỉ để hiểu sâu hơn lòng mình.

Điều mình cần, là tiếp tục con đường của mình và để họ bước trên con đường của họ.

Điều mình cần, là một chút nhớ nhung, một tiếng thở dài thật dài, là họ trong những bài hát ký ức đẹp nhất, chỉ cần thi thoảng khẽ run lên trong một ngày đông lạnh đầy nắng mặt trời của tuổi trẻ này.

Điều mình cần, là yêu thương.

Câu chuyện thứ hai mươi tám

Chú Năm nhà ở đầu xóm, ngay chỗ cây lộc vừng tuổi còn nhiều hơn cả cái xóm nghèo. Trước chú làm thủ thư ở một thư viện nhỏ trong nhà thờ huyện, sau về hưu, chú treo cái bảng gỗ, mua mấy bộ bàn ghế nhỏ, chiều chiều dạy chữ cho lũ trẻ con trong xóm. Chú hiền lành, sống chan hòa, hay giúp đỡ mọi người. Vợ chú là cô Hương, bị thoái hóa cột sống cổ, làm gì cũng khó khăn, nên việc trong nhà chú lo hết. Cô chú có duy nhất một anh con trai tên Hiến, chú rất nghiêm khắc với con, chẳng bao giờ bọn trẻ thấy chú cười với anh, chỉ thấy mấy bận anh bị chú bắt quỳ trước hiên nhà vì kết quả năm ấy đứng... thứ hai toàn khối. Thế nên trong mắt bọn trẻ, anh Hiến giống như một siêu nhân, học rất giỏi, sau này nghe nói anh làm tiến sĩ, lập gia đình rồi xây cả căn nhà to trên thành phố, muốn đưa bố mẹ lên mà cô chú nhất định chỉ quanh quẩn bên cái xóm nghèo ời là nghèo.

Ngày nhận tin chú nhập viện vì tai biến mạch máu não, cả xóm ai cũng buồn. Khi xe cấp cứu đưa chú về, người ta bảo nhau chú giờ chỉ sống thực vật, lũ trẻ nghe thấy thế cũng truyền tai nhau: giờ thấy Năm giống cây lộc vừng chúng mày ạ.

Thời gian đầu, người trong xóm rồi lũ trẻ còn thay nhau qua thăm hỏi, ngồi trò chuyện với chú; dần dần thấy chú mãi không nói gì, chỉ nằm hờn hển qua cái ống thở, người qua thăm cũng xa vắng dần. Chỉ có cô Hương vợ chú là còn ở lại. Cô không cho anh con trai thuê người giúp việc, một mình cô chăm chú từ việc cho ăn uống, lau người, đến thay bím, thay quần áo... Sáng sớm cô đọc báo cho chú nghe, chiều mở cái đài cũ mèm rề rề phát chương trình chú thích, đến đêm cô kê cái giường gấp nằm cạnh năm tay chú, chúc chú ngủ ngon rồi mới ngủ. Anh Hiến chắc bận lắm nên vài tháng người ta mới thấy anh đưa vợ con về thăm chú một lần, anh chỉ ở nhà vài ba hôm rồi lại đi. Có người trách anh bất hiếu, có người thông cảm thì bảo rằng: “Nó đi làm mới có tiền nuôi cái cây như thế chứ”. Suốt mười năm trời cô Hương như vậy, anh Hiến như vậy, chú Năm thì vẫn mãi như cây lộc vừng, thi thoảng rung rinh khi có một cơn gió mát lành lùa qua hay có lúc cũng tươi sáng nếu có vài tia nắng ban mai đậu vào. Da dẻ chú luôn hồng hào, chú nằm hôn mê mà khuôn mặt lúc nào cũng như đang mỉm cười.

Ngày chú Năm đi, người ta chỉ nghe chú nấc lên một tiếng rồi ngủ rất an nhiên. Trời mưa phùn, đoàn đưa tiễn thi thoảng lắng mới nghe được tiếng khóc to, còn không chỉ như khóc thầm, họ có hẳn mười năm để chuẩn bị cho ngày này rồi cơ mà. Cây lộc vừng hôm ấy cũng trút sạch đợt lá cuối cùng để chuẩn bị cho mùa mới.

Hồi sau đó, bà con trong xóm bảo nhau chuyện như vậy rồi mà cô Hương vẫn thấy bất ngờ. Hóa ra gần ấy năm chăm sóc người chồng nằm bất động trên giường, cô vẫn tin rằng chú lắng nghe được hết, hiểu hết, cảm nhận được hết. Cô vẫn luôn nghĩ chồng mình đang nhảy cùng mình một điệu nhạc tình yêu nào đó, thành ra khi chú ra đi, cô không khỏi bàng hoàng. Đám trẻ sau này nghe bố mẹ chúng kể, mới biết năm anh Hiến vừa tròn năm tuổi, anh lên cơn co giật ghê lắm. Chú Năm chân đất bế anh chạy một mạch từ nhà vào viện, nước mắt ngấn dài, cầu xin hết người này đến người kia cứu anh. Khi anh qua cơn bệnh nặng, ngủ ngon lành, cả đêm chú xin bác sĩ cho thức bên giường năm tay anh để cầu nguyện, ông bác sĩ đồng ý dù thấy khó hiểu với lời cầu nguyện: “Bố yêu con rất nhiều”. Sau này khi anh đi học xa, chú tâm sự với cô Hương điều chú mong muốn nhất là nhận được một lá thư của cậu con trai đi học xa nhà, chẳng cần dài, có khi chỉ ngắn ngắn thôi để chú biết là anh vẫn sống tốt, nhưng mong ước của chú mãi không thành.

Bọn trẻ vô tư, lại lắm lời, đem kể nhau nghe câu chuyện ấy dưới gốc cây lộc vừng, đúng ngày anh Hiến về thăm mộ bố. Buổi chiều, cô Hương đem hoa ra thăm và nói chuyện với chú Năm như mọi ngày, thấy dưới chân mộ có viên đá chặn một phong thư gửi chú Năm, cô mở ra đọc đi đọc lại cho chú nghe, thi thoảng

ngừng, nước mắt chảy rung rinh cả thảm cỏ xanh trước mộ:

“Bố à! Con Hiền đây. Đạo này con vẫn ổn, con sống rất tốt. Con cũng yêu bố rất nhiều!”

Câu chuyện thứ hai mươi chín

Có lần cà phê tình cờ, tôi kể cho một người anh khóa trên nghe rằng mình rất thích học Ung thư, ngày ấy đang đi các chuyên khoa lẻ, học khoa nào cũng thấy có điều thú vị. Anh nghe xong nhăn mặt nhìn tôi rồi bảo: “Em chọn vì ngành ấy đang hot, tương lai nhiều người mắc phải à? Bệnh nhân em biết sớm hay muộn rồi cũng chết. Em có còn tâm không mà định kiểm chác từ những con người như thế nữa?”. Câu nói khiến tôi rợn buồn. Tối tôi về kể lại cho mẹ nghe, mẹ đồng tình với anh: “Con vốn nhạy cảm, mẹ sợ con khó có thể vượt qua những áp lực tâm lý nặng nề.” Vài ngày tiếp theo, thi thoảng gặp gỡ mấy người bạn, tôi lại kể cho họ nghe về sở thích mới của mình. Ai cũng nghĩ giống ông anh bác sĩ, hoặc là giống mẹ. Tôi ngày ấy chưa đủ hiểu để chia sẻ lại cho mọi người thấy ung thư cũng là một ngành đáng để yêu thích. Tôi cứ cất tạm câu chuyện ấy vào một góc nhỏ ngăn nắp trong đời mình, biết rằng một ngày mình sẽ lại mở nó ra.

Hai năm sau đó, tôi chứng kiến rất nhiều người xung quanh mình lần lượt ra đi vì ung thư. Bà trẻ của tôi mất sau hai năm chiến đấu với ung thư phổi; mẹ của một cô bạn được chẩn đoán ung thư vú; một cô gái tôi chưa từng gặp mặt, hơn tôi ba tuổi và mới qua đời sau một thời gian đương đầu với leukemia. Rồi rất nhiều câu chuyện của những người từ vô danh đến nổi tiếng khác nữa mắc ung thư mà tôi biết được. Càng ngày họ càng đón nhận chẩn đoán ấy một cách nhẹ nhàng hơn và không một ai tôi biết có ý buông xuôi hay đầu hàng số phận. Tôi thấy ở những năm tháng ấy (không biết là bao lâu), họ luôn có một niềm tin mãnh liệt với cuộc đời này, sống hết mình và chia sẻ nguồn cảm hứng ấy đến cho tất cả mọi người đang sống, dù mắc bệnh hay không.

Đi làm được ba tháng, tôi nhận thấy rằng hầu hết bệnh nhân COPD* đến điều trị ghép tế bào gốc đều ở độ tuổi trung bình 60-70, có những bệnh nhân đến 78 tuổi. Tất cả họ, ở những năm tháng sau này (không biết là bao lâu), đều mong mình gặp ít đợt cấp hết mức có thể, hô hấp dễ dàng hơn để được hít thở thật sâu, thật trọn vẹn từng giây phút vui vẻ, bình yên bên gia đình.

* Bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính thường do hút thuốc lá lâu năm.

Đêm trước, tôi mở lại câu chuyện nhỏ ngày xưa, giờ đã có câu trả lời cho riêng mình để đón nhận và đồng hành. Khát khao trau dồi chuyên môn để điều trị căn bệnh hiểm nghèo (không riêng gì ung thư) cho tất cả mọi người vẫn thật bé nhỏ, nhưng các bác sĩ có thể làm thức tỉnh và góp phần nuôi dưỡng khát khao được sống của mỗi bệnh nhân. Dù ít dù nhiều, tôi mong mình có thể chia sẻ tinh thần lạc quan, sự vui vẻ của bản thân đến mỗi người bệnh, để họ có một cái nhìn bao dung và tươi sáng hơn với cuộc đời này, để họ tiếp tục tin yêu và sống thật sâu, để mỗi giây phút cho đến sau này (dù không biết là bao giờ) sẽ trở thành những tháng năm tuyệt vời nhất của cuộc đời họ. Không chỉ là bệnh nhân ung thư, mà tất cả chúng ta, dù sớm dù muộn đều sẽ chết, vậy đâu chỉ thêm một năm, một tháng hay một ngày, ta cũng hãy khiến nó trở nên trọn vẹn và ý nghĩa. Kiểm chác từ bệnh nhân? Phải kiểm chứ! Kiểm cho thật nhiều niềm vui và khát vọng sống vốn ngủ quên cùng họ trên giường bệnh.

Chuyện thứ ba mươi

Mùa hè, bạn đến tận nhà, mừng rỡ khoe ba bạn sau một thời gian điều trị ung thư tuyến giáp giai đoạn I đã được bác sĩ kết luận hiện không còn tế bào ung thư, buổi ấy bạn cười tươi hơn nắng, lòng mình cũng vui lây như một cơn gió hè ngọt lành, mát dịu.

Mùa đông, mình qua tận nhà bạn, căn nhà vốn vắng người này lại càng heo hút hơn. Ba tháng sau khi nhận được tin lành, ba bạn đột ngột qua đời sau tai nạn xe hơi. Bạn vẫn tươi cười, nói chuyện mà đôi mắt lúc nào cũng u buồn. Gian phòng tối lạnh chốc chốc lại được sưởi ấm bằng một tiếng thở dài.

Có một chuyện khiến bạn được an ủi phần nào, đó là bác sĩ điều trị ung thư cho ba bạn có mặt trong lễ viếng, lễ truy điệu, 49 ngày và cả 100 ngày, giúp đỡ cho gia đình bạn. Bạn thấy ông buồn như thể đó là lỗi ở ông, giống như ông cũng vừa mất đi một phần rất lớn của cuộc đời.

Giữa ông bác sĩ ấy và bệnh nhân mà ông từng trực tiếp điều trị, dường như luôn có một sự gắn kết vô hình, vượt xa cả bệnh án, phòng mổ, thuốc điều trị... Để đến lúc bệnh nhân ra đi, dù vì bất cứ lý do gì, vẫn đủ khiến ông đau lòng. Với kinh nghiệm đã trải qua, có lẽ ông hiểu rõ hơn ai hết lần này số phận gọi bệnh nhân đi theo một cách không phải do ông và ông cũng không thể can thiệp gì hơn được nữa, có lẽ ông làm vậy vì bản thân ông cũng cảm thấy buồn đau, như vừa mất đi một phần rất lớn của cuộc đời.

Số phận đem mỗi chúng ta đến trong cuộc sống này rồi đưa chúng ta đi luôn có một lý do mà ta sẽ chẳng bao giờ hiểu được đó là điều gì. Có khi "số phận" cũng chỉ là một khái niệm ta nghĩ ra để có lý do khóa lấp những huyệt hổng trong lòng mình. Tôi buồn khi nhớ lại nụ cười tươi hơn nắng của bạn mùa hè ấy, buồn khi tưởng tượng mình như bác sĩ kia, dốc lòng điều trị, hạnh phúc thế nào khi thấy bệnh nhân khoẻ lại, để rồi cuối cùng ngơ ngác nhìn mọi thứ đều trở nên mơ màng.

Mùa hè, khi những ngọn nắng vẫn cao vợi và thi thoảng lòng người lại mím cười như có một cơn gió hè trong lành, mát dịu vừa thổi qua, bạn rủ tôi ra mộ ba, kể cho ba bạn nghe bạn đã trưởng thành như thế nào trong suốt một năm vừa qua, lâu rồi lại thấy bạn cười tươi hơn nắng: “Ba biết không? Bác sĩ Q. trước điều trị cho ba ấy, bác mới được nhận giải thưởng gì lớn lắm vì những đóng góp cho cộng đồng. Bác vẫn tiếp tục khám bệnh và điều trị cho nhiều bệnh nhân khác. Không phải ai cũng may mắn khỏi bệnh được như ba, nhưng qua bài trả lời phỏng vấn của họ trên báo, con thấy ai cũng hạnh phúc. Bác sĩ cũng chỉ là con người, luôn có những điều vượt quá khả năng chuyên môn, mỗi mất mát trải qua là một mảnh ghép để họ hoàn thiện bức tranh nghề nghiệp, tiếp tục tin tưởng và đem niềm tin ấy chia sẻ với những người bệnh sau này, để ai cũng có thể lạc quan và tin vào những điều tốt đẹp. Phải không ba?”.

Nhà bạn nghèo, kinh tế gia đình trong cả vào đồng lương lái xe chở rác của bố. Hôm bạn tâm sự về cậu em trai mười tuổi bị u não, sống mũi tôi cay sè, hỏi tớ có thể giúp gì không? Bạn chỉ cười hiền: “Bạn kiên nhẫn ngồi nghe tớ nói là quá đủ rồi”.

Điều trị hóa chất vài đợt, thấy bạn thông báo tình hình sức khỏe của em trai bạn đã khá lên. Không phải lo cho em nữa, bạn quyết tâm theo đuổi ước mơ với bầu trời, cũng là ước mơ đỡ dần kinh tế gia đình phần nào.

Ngày nào cũng thấy bạn đăng ảnh em trai mình, cậu bé đầu trọc lốc cùng khuôn mặt rất sáng và thông minh, ảnh nào thấy bé cũng cười, và bé yêu anh trai mình vô hạn, cũng như bạn yêu bé. Sức khỏe ổn hơn, bé lại

thay anh giúp bố mẹ việc nhà.

Hôm nhận được tin con trai chính thức làm tiếp viên, bố đưa em trai theo xe ra tận sân bay đón bạn, cái xe xanh kèn còi đã gắn bó với bố bạn bao năm. Nhìn bức ảnh ba bố con bạn cười bên tay lái, hạnh phúc ấy đẹp vô cùng.

Dù đã đi làm và công việc bận hơn, nhưng thấy bạn vẫn dành nhiều thời gian cho gia đình, cho em trai.

Thấy anh em bạn ôm nhau ngủ bình yên trên cái giường trong phòng bệnh, chẳng ai nỡ than phiền sao người nhà lại lên cả giường cho bệnh nhân.

Hôm nay nhận được tin dữ, sống mũi lại cay cay. Bạn buồn lắm, bố mẹ bạn buồn lắm, cái xe xanh già nua cũng buồn. Những cơn dông cuối chiều cũng chẳng thể nào cuốn trôi đi được từng ấy nghẹn ngào.

Nhưng mình mãi nhớ nụ cười của thằng bé trong bức ảnh ba bố con chụp trên chiếc xe chở rác - một nụ cười đầy hạnh phúc, và là thứ hạnh phúc trong vắt rất vô ưu.

Câu chuyện thứ ba mươi mốt

Có lần trong một chuyến bay chiều, tôi cố gắng đặt vé cạnh cửa sổ, phía bên dãy ghế có thể ngắm được màu trời hoàng hôn, nhưng vừa kịp ngồi xuống thì có một bà lão già yếu lắm rồi, lần đầu bà được đi máy bay và hỏi tôi có thể đổi chỗ cho bà không, tôi đồng ý. Đổi qua ngồi cạnh lối đi bên phải, và bên trái tôi là hai mẹ con người Ấn Độ đang sống tại Singapore.

Khi máy bay vừa bắt đầu chuyển bánh, cậu con trai quay sang hỏi tôi có phải người Việt Nam không, cậu giới thiệu vừa cùng mẹ kết thúc chuyến du lịch ngắn ngày tại Việt Nam, rằng cậu rất thích đồ ăn, con gái và danh lam thắng cảnh ở đây. Bà mẹ thấy vậy cũng quay sang mỉm cười chào và bắt chuyện. Dù khá mệt sau một ngày dài phải đi lại, dự định của tôi là ngủ một giấc, nhưng thấy họ nhiệt tình, tôi cũng vui vẻ trả lời. Chúng tôi chia sẻ rất nhiều, về những điều tốt đẹp của Việt Nam, về con người, về bản thân, về công việc và cuộc sống, về sở thích... Tôi cảm giác có nhiều điều rất hợp và muốn nói cho họ. Chỉ đến khi tiếp viên thông báo máy bay chuẩn bị hạ cánh, tôi mới nhận ra mình đã nói chuyện cùng họ suốt cả chuyến bay, như thể những người bạn quen biết lâu năm, thực sự thoải mái và nhẹ nhõm.

Xuống đến sân bay, tôi tặng hai mẹ con họ một hộp ô mai và tạm biệt, họ sẽ bắt chuyến bay ngay sau đó để trở về Sing. Họ đưa tôi tờ giấy có viết địa chỉ, số điện thoại bên Sing và hẹn tôi hãy gọi để họ lưu số lại sau vì đợt này đi cả hai mẹ con cùng quên điện thoại, tôi thì lại quên mất không đưa thông tin liên lạc của mình. Vừa về đến nhà, tôi vội tìm tờ giấy ấy để gọi nhưng không còn thấy nữa, chắc tôi đã làm rơi khi chạy theo taxi. Cảm giác rất tiếc nuối, nhưng tôi chỉ bật cười.

Tôi nghĩ về duyên số, rằng mỗi người ta gặp trên đường đời này đều đúng là người mà ta cần gặp. Tôi từ bỏ việc ngắm hoàng hôn để có được những người bạn mới dễ chịu, hợp tính, hợp chuyện. Chúng tôi có khoảng hai giờ bay để nói chuyện và chia sẻ một cách vô tư, cuối cùng tôi lại để mất liên lạc với họ. Tôi nghĩ lại về đường đời đã qua, không biết đã bao lần tôi có cơ hội gặp được một người bạn dù mới quen nhưng tạo cho tôi cảm giác tin tưởng và muốn trở nên thân thiết. Nhưng cái sự thân thiết ấy cũng chỉ tương đối trong một thời gian, để rồi cuối cùng, có người còn ở lại thì thấy nhạt nhòa, có người ra đi và mang theo những hồi ức đẹp, chỉ là sớm hay muộn. Cuộc đời là một chuỗi những hội ngộ và chia ly chẳng ai có thể hẹn trước.

Tôi nhớ lại những tháng ngày mơ mộng, từng rất vui vì có một người bạn thân mới, và rất buồn khi mất đi một người bạn thân khác. Giờ đây, trong cái khoảnh khắc vừa có được lại vừa mất đi khi tờ giấy liên lạc không còn nữa, tôi tiếc nuối nhưng lại bật cười, chấp nhận rằng mỗi người ta gặp trên đường đời đều đúng là người mà ta cần gặp, và họ sẽ đi đúng thời điểm mà họ cần đi. Cảm xúc của con người thay đổi theo từng trải nghiệm họ nhận được mỗi ngày, và cùng một trải nghiệm thì mỗi người lại rút ra được những chiêm nghiệm khác nhau, nên người bạn thân với bạn của hôm qua chưa chắc đã còn chơi thân với bạn trong ngày mai tới. Điều cuối cùng chúng ta nên trân trọng, chắc chỉ nên là khoảnh khắc dễ chịu một cách tuyệt vời khi còn có thể ngồi cùng nhau, trong hiện tại, phải là hiện tại.

Câu chuyện thứ ba mươi hai

Có khi nào chúng ta mãi miết đi qua cuộc đời từng ngày, từng ngày, bỗng mệt mỏi và dừng lại nghỉ ngơi trên một dải đường đầy nắng, rồi khi ngẩng đầu nhìn bầu trời nheo mắt qua những tán cây, chợt nhận ra thời gian đã mang đi từ trong chiếc túi kỷ niệm của ta quá nhiều.

Ta nhận thấy mọi sự đều đã ngả sang một mùa mới, mà lòng ta thì vẫn bộn bề những lo toan của mùa cũ, biếng lười chẳng vội dọn. Sáng sớm nhìn thấy gió mưa hàn huyên bên ô cửa, ngửa người giật thót tim, sợ sệt nhận ra còn bao nhiêu thứ chưa kịp trả lại, hoặc quên đi. Mùa từ từ vòng qua những con phố nhỏ, từng ô cửa phủ rêu, hẻm ngõ vời cao giăng đầy dây điện còn màu mè thêm quần áo, rồi dần hiện lên một khoảng trời xưa trong vắt như đêm Hà Nội sau cơn mưa đầu đông, còn dừng dừng chưa muốn tạ từ.

Trong ký ức của chúng ta, đã là cả tình yêu và tình bạn. Những mối tình có bình an hạnh phúc, có bất thành lìa chia xa, có cái giật mình sớm qua, rồi cuối cùng trở về với những tiếng thở dài trong cuộc đời mỗi người. Ta ngồi trên một chuyến xe buýt dật dờ đi từ bến này qua bến nọ, còn chưa kịp thân quen, chưa kịp yêu say đắm một ai vậy mà đã phải nói lời tạm biệt.

Có những người trong chúng ta, họ mê say và cuồng nhiệt, họ cũng già nua và cũ kỹ, đôi khi họ bỗng bật để cảm xúc trôi trong lãng phí, hoặc vụng về làm mất những kỷ ức rồi sau này ôm hối tiếc.

Có những người như chúng ta, còn dành cả đời học cách để dành.

Dưới mái hiên cũ rách xé ngang trời một vệt buồn, đêm mưa đổ xuống thành phố cả một màu hắt hiu. Mất điện, cửa sổ treo nghiêng ngọn nến lập lòe soi mưa đang rúc rích ngoài hiên, tôi và bạn ngồi đó bên chén rượu, bạn ôm ghi-ta, tôi ê a hát một bản tình ca chưa hiểu hết lời. Tôi coi đó như một quãng thời gian bình yên và đẹp đẽ nhất của tuổi trẻ, bình yên cả khi nhắc đến và nhớ về.

Hà Nội lại bắt đầu bước vào một mùa đông mới, lại những tháng ngày buồn thiu lênh đênh trôi đi trên mái phố. Tôi ngồi với bạn trong một quán cà phê không cửa kính, chỉ có ánh sáng từ ngọn đèn đường chiếu vào loang lổ một mảng tường đầy kỷ niệm. Đã không biết bao năm trời chúng tôi không liên lạc kể từ ngày bạn đi, tôi thường tự tưởng tượng ra đâu đó trên mặt đất ngoài kia, bạn đang kiếm tìm những trải nghiệm, cũng như tôi, và chúng tôi để dành đó, mong được kể cho nhau nghe, một ngày hội ngộ không hẹn trước.

Giờ này, cả hai chúng tôi đều xa nhau, và đều xa Hà Nội. Thình thoảng thềm quá, tôi lại trộm ước về một đêm mưa có rượu ngon với bạn, ước vậy thôi dẫu biết kỷ niệm có đẹp đẽ bao nhiêu thì giờ cũng mơ hồ như sương khói. Những kiểu gì mỗi lần trộm ước ấy, tôi cũng nghe thấy bạn ngêu ngao: “Tao muốn mang Hồ Gươm đi trú đông.” Còn tôi càu nhàu: “Mày lại chuẩn bị xuyên tạc cái gì đấy?” Rồi chúng tôi cùng cười to, cạn chén rượu đầy, dưới cơn mưa rét lạnh của đêm đông, dưới những nỗi buồn lửng lơ hình như đã bám riết lấy Hà Nội từ khi hai đứa còn chưa ra đời, dưới những ngọn đèn đường nhòe trong giá buốt, giữa tiếng thảng bạn tôi khàn khàn, đục đục:

“Tôi muốn mang Hồ Gươm đi trú đông

Nhưng làm sao mang nổi được sông Hồng?

Làm sao gói nổi heo may rét?

Thôi đành để hồ cho gió bắc thổi.”

Bạn tôi à! Cuộc đời từ lúc tao với mày trưởng thành rồi hiểu nhiều hơn, không biết bao lần đã phải ngâm

ngươi mà thốt lên hai chữ “thôi đành” rồi nhỉ? Nhưng cứ tin tao đi! Trên con đường hàn gắn những mảnh vụn của trái tim sau này, chúng ta rồi sẽ học được cách yêu thương ai đó, một nơi nào đó, hay một điều gì đó chân thành mà sâu sắc hơn.

Câu chuyện thứ ba mươi ba

Đang chạy xe thì có điện thoại, số của một người bạn từ tiểu học, hơn chục năm rồi không liên lạc, lấy lại số trong một lần tình cờ tìm thấy nhau trên Facebook. Hồi đó ghét nó nhất cái lớp 5B. Nó là chi đội trưởng, lại ham hố công tác Đội ở trường, suốt ngày cứ bám thầy tổng phụ trách. Nghe nói lên cấp hai, rồi cấp ba, nó vẫn ham hố thế, được làm cả bí thư Đoàn trường hai năm liền, thế là mình vẫn ghét, ghét cái thẳng tưng hơi quá, la liếm hơi nhiều, ý thức kỷ luật hơi cao mà tác phong thì điệu thôi rồi. Chính vì thế mà rất lâu rồi không liên lạc, chỉ thấy nó vẫn chăm ghé Facebook mình update thường xuyên, gửi lời chúc mừng sinh nhật, chúc mừng năm mới thường niên.

- A lô.

A lô, Tuấn hả? Tớ Thăng đây.

- Ủ! Chào cậu! Lâu lắm không gặp.

- Ủ! Tớ gọi điện nói nhanh thôi rồi phải chuẩn bị đi bây giờ. Đợt vừa rồi bận quá nên không kịp hẹn gặp cậu. Tớ mới xin chuyển công tác lên A Lưới, lên đó dạy học cho bọn trẻ con. Cậu ở nhà giữ gìn sức khỏe. Sau này nhất định phải trở thành một bác sĩ thật tốt nhé.

- O' sao lại lên A Lưới? Hôm trước thấy cậu mới khoe trên Facebook là được chọn vào làm gì cho Chính phủ cơ mà?

- À tớ từ chối vụ đó rồi! Cũng dẫn đo suốt nhưng đã quyết rồi thì chiến thôi. Thế nhé! Có gì vào đến trong đó mà có mạng thì tớ nhắn tin. Bye cậu.

Định chúc nó lên đường bình an thì thấy đã tắt máy rồi. Thăng đáng ghét ấy kể ra cũng là một đứa rất tài, học hành giỏi giang, năng nổ hoạt động, lại còn mới xin được công việc ngon nghề hơn cho chính phủ, tương lai cứ gọi là ngời ngời. Thế mà nó vụt hết tất cả để lên một vùng hẻo lánh, đói nghèo, kham khổ như A Lưới đòi giúp mọi người. Sao trên đời lại sinh ra những đứa khiến mình ghét đến thế chứ? Mà ghét nó một thì phải ghét mình mười.

Bà bán hàng mã ngay vỉa hè gần cổng chợ đã mấy chục năm trời, từ khi nhà còn chưa chuyển về gần góc đó, chỗ lối đi heo hút đầy rác bẩn giống như ai đi ngang qua rồi cũng sẽ muốn quên ngay tức khắc.

Rằm, mừng một nào mẹ cũng dặn ra mua cho bà ba đình tiền vàng cả trầu cau, thân quen đến độ mỗi lần sau đó, bà sắp sẵn ra, cất gói cẩn thận để chờ thằng béo ục ịch nhà kia ra lấy về, mà lần nào qua bà cũng giữ lại cho quả này, bánh nọ, hỏi chuyện học hành, bạn gái ra sao. Thằng béo quý bà nên cũng gọi là “bà béo” (bà của thằng béo). Có bận nó quên lời mẹ, đi mua từ hàng khác, bà mang đến tận nhà gõ cửa, nó hồn nhiên bảo không cần nữa, bà chỉ mỉm cười mang đi, hẹn mừng một tháng tới.

Mẹ gọi điện từ tận Sài Gòn, dặn ra mua đồ, sắp lễ, chuẩn bị cúng rằm. Thằng béo giờ lớn nhiều rồi, mà vẫn béo, lâu lắm rồi không ghé lại lối đi heo hút ngày xưa. Nó tìm quanh chỉ thấy một bé gái nhỏ ngồi trông hàng:

- Bà béo mọi khi vẫn bán hàng ở đây đâu rồi con?

Đứa bé mặt bần như ngàn năm rồi chưa lau, chỉ có đôi mắt là trong vắt ngược lên nhìn:

- Bà con mới mất, hôm nay là tròn trăm ngày chú ạ.

Xin phép vào thắp cho bà nén nhang, mẹ biết chuyện cũng dặn dò cẩn thận gửi kính vong linh bà. Hơn chục năm trời cười cười, nói nói, bà cháu hàn huyên không biết bao nhiêu mùa gió trôi qua quanh khu chợ này, thế mà đến tên bà cũng còn chưa biết. Có những mối nhân duyên của cuộc đời thật lạ kỳ, cứ thế trong veo chảy vào rồi trôi ra khỏi đời ta nhẹ nhàng mà đầy thấm thía. Mong bà yên nghỉ. Những đình tiền, bộ quần áo mã... bây giờ hay đến mãi về sau, con sẽ vẫn ghé qua mua của nhà mình, để mỗi lần có cơn gió nào ghé qua thổi tung cả đám tro vừa đốt dở, là con biết có một người bà đang mỉm cười nhìn nhân thế an yên.

PHẦN 4: CHUYỆN Ở BỆNH VIỆN

“... Đó là sự bình tĩnh khi thấy lại nhịp tim của bệnh nhân trên màn hình, sau ba mươi phút vật lộn cấp cứu ngừng tuần hoàn, đặc biệt ở những bệnh nhân tuổi còn trẻ.

... Đó là khi đưa được đứa bé đỏ hỏn người còn đầy nước ối cất lên tiếng khóc chào đời đầu tiên trong một ca rau tiền đạo còn dây rau thì cuốn cổ vài vòng mà nếu không tiên lượng được thì mất cả mẹ lẫn con.

... Đó là thời khắc cháu bé bị điếc bẩm sinh, sau mổ cấy điện cực ốc tai và luyện tập ngôn ngữ, đã cất lên tiếng nói đầu đời, dù chỉ là một âm thanh không thành nghĩa nhưng lại khiến cho tất cả gia đình và bác sĩ vỡ òa trong sung sướng.

... Đó là khi cứu sống được bé gái bốn tuổi, u não chèn ép đến mức biến dạng cả hai mắt, bố mẹ cháu đã gần như buông xuôi, cuối cùng sau hơn tám giờ phẫu thuật, cháu đã được cứu sống và từ đó nhận luôn bác sĩ là cha đỡ đầu. Dù chỉ nhận một trăm hai mươi lăm ngàn đồng thù lao cho ca mổ, nhưng tình cảm sau đó của gia đình và của cháu bé mới là điều vô giá và tạo nên vinh quang đi theo bác sĩ suốt đời nghề còn lại.

Vinh quang của ngành Y nằm trong sứ mệnh mang lại một cuộc sống tốt hơn cho xã hội, chứng minh cho xã hội thấy rằng vẫn còn một thế giới nhân văn... Vinh quang ấy không thể bị dập tắt bởi bất kỳ điều gì. Vinh quang ấy càng lớn, càng chứng tỏ con người còn tin tưởng vào một cuộc sống tốt đẹp...”

(Nguồn: bacsinoitru.vn - Tác giả: DrBlack)

Câu chuyện thứ ba mươi tư

Năm thứ ba đại học, đi phụ mổ ở Việt Đức, ca mổ đêm chưa bắt đầu được bao lâu thì bác sĩ mổ chính nhận được tin mẹ mất. Chú rất bình tĩnh, tiếp tục cùng mọi người trong kíp mổ hoàn thành sau ba giờ. Mùi khâu cuối cùng vừa dứt, chú xin phép rồi thay đồ thật nhanh đi ra ngoài. Minh tình cờ nghe tiếng chú khóc nức nghẹn ở cầu thang, rồi dáng chú vội biến mất cuối hành lang. Hai hôm sau, đã lại thấy chú ở viện, niềm nở với mọi người, và tiếp tục những ca mổ còn đang chờ.

Năm thứ năm đại học, đi trực một mình ở cấp cứu Viện Nhiệt đới, chị bác sĩ nội trú đang chuẩn bị mở khí quản cho bệnh nhân uốn ván thì bệnh nhân giường chéo bên trở nặng. Các bác sĩ và nhân viên y tế khác ngay lập tức đến cấp cứu cho bệnh nhân, còn chị hét lên mắng mình phải tập trung vào công việc đang làm vì thấy mình lơ đãng nhìn sang bên ấy. Minh cùng chị vừa hoàn thành xong thủ thuật thì bệnh nhân trở nặng cũng bắt đầu được sốc điện khử rung, bệnh nhân đêm ấy không may mắn như trên phim thường chiếu. Sáng hôm sau thay đồ, nghe các chị điều dưỡng nói chuyện, mình mới biết bệnh nhân tử vong khi ấy là ông nội của chị bác sĩ nội trú kia.

Hôm qua, năm đầu tiên đi làm, vừa từ phòng mổ hút mỡ cho bệnh nhân về thấy chị điều dưỡng làm cùng đứng ngoài cầu thang, mắt đỏ hoe. Nhưng ngay sau đó thấy chị vào rửa mặt và tiếp tục hoàn thành công việc, vẫn tươi cười, nhiệt tình chỉ dẫn cho bệnh nhân. Sau hỏi thăm mọi người ở khoa, biết tin ông ngoại chị vừa mất, mà công việc của khoa còn nhiều, chị đặt vé máy bay, thu xếp xong hết việc mới vội thay đồ về.

Hôm lên viện tỉnh đón bố về, giữa dòng người đứng chật kín từ cổng viện, sụt sùi, mình bình tâm vào gặp bác sĩ, nghe bác giải thích, rồi mới đến bên bố, hôn lên trán ông. Khi đưa bố về, mình cũng là người quyết định rút máy thở cho ông. Bác sĩ khi ấy chỉ đến cạnh và thì thầm vào tai mình: “Con bản lĩnh lắm! Chú tự hào khi có những đồng nghiệp như con sau này.” Thực ra lúc ấy chân mình chỉ muốn ngã xuống ngay.

Cuộc đời nhiều nỗi buồn và không ít niềm đau, mất đi người thân là niềm bất hạnh chẳng ai muốn có, sớm hay muộn ta vẫn phải trải qua. Nhưng sau tất cả, ta phải lựa chọn thái độ của mình với những sầu bi ấy. Khóc hay cười, vui hay buồn, sống tiếp một cuộc sống lạc quan hay chịu rơi vào hố sâu của những cơn buồn tăm tối, tất cả đều do chính mình lựa chọn. Quyết định ấy lại càng khắc nghiệt và phải thật nhanh chóng với những người đã chọn nghiệp cứu người. Đến một lúc nào đó giữa “cuộc đời về cơ bản là buồn” ngoài kia, người ta chỉ biết mỉm cười và an nhiên trước mọi biến chuyển của cuộc sống, biết vui ngay cả khi đã rất buồn.

Câu chuyện thứ ba mươi lăm

Nam không phải bệnh nhân ở giường mình phụ trách, nhưng vì cậu bé được chuyển xuống từ khoa hô hấp đúng hôm mình trực nên thi thoảng mình vẫn qua chơi, nói chuyện với em.

Nam mười bốn tuổi, nằm ở khoa đã gần hai tháng rồi. Em đang khỏe mạnh, học rất giỏi thì lần ra sốt, lên cơn hen ác tính. Điều trị ở khoa hô hấp một tháng thì em được chuyển xuống khoa hồi sức tích cực. Tại đây, sau nhiều lần tháo ống nội khí quản và cái máy thở không thành công, các bác sĩ mời hội chẩn bên chuyên khoa nội thần kinh và phát hiện ra em bị nhược cơ, tình trạng tiến triển rất nhanh, đến nay các cơ hô hấp của em gần như không hoạt động được và việc thở phải phụ thuộc hoàn toàn vào máy.

Nam rất thích đọc sách, lần nào đi qua giường của em, mình cũng thấy em đang cầm một cuốn sách đọc dù mắt em cận nặng lắm rồi còn sức cơ ở tay cũng đã yếu nên cầm sách khó khăn. Thi thoảng đêm trực mà không quá nhiều việc mình cũng tranh thủ ra cầm sách giúp Nam để em đọc.

Sáng nay giao ban, anh Trưởng trưởng khoa đề nghị bác sĩ điều trị làm việc với người nhà để cho em về nhà nằm hoặc chuyển qua một bệnh viện khác vì nguy cơ nhiễm khuẩn chéo ở khoa rất lớn và nếu cố giữ em lại cũng không được. Cũng may gia đình em có điều kiện nên mọi người đồng ý mua máy thở và đưa em về nhà. Lúc ra coi chị bác sĩ điều trị giải thích, thấy mẹ của Nam mắt đỏ hoe thở dài: “Vậy là thằng bé sẽ phải nằm đó với cái máy thở như vậy cả đời hả bác sĩ?”. Chị bác sĩ khẽ gật đầu, mẹ Nam bật khóc.

Trước khi Nam về, mình thấy ai đó mua tặng em bộ Truyện cổ Grimm, là bộ sách mà mình cực kỳ yêu thích. Mình mượn Nam mấy cuốn sách đọc qua rồi tâm sự với em: “Ngày bé nhà anh nghèo lắm nhưng bố vẫn cố gắng mua sách về cho anh đọc, mà toàn là truyện cổ tích thôi, bộ Truyện cổ Grimm bảy cuốn của những năm 96 giờ anh vẫn còn giữ nguyên. Anh luôn thích đọc truyện cổ tích, những cuốn truyện cũng phần nào định hình nên tính cách và con người anh bây giờ. Thế giới cổ tích thú vị lắm, ở đó em có thể thoải mái tưởng tượng và sống trong bất kỳ cuộc đời nào mà em mong muốn, ở đó những ước mơ tồn tại mãi chẳng có gì dập tắt được, và điều đặc biệt nhất mà cổ tích dạy cho anh đó là những kỳ tích không phải điều gì quá xa vời trong cuộc sống nếu ta vẫn còn tin tưởng.” Mình nháy mắt xoa đầu chào Nam rồi đi.

Biết đâu được kì tích sẽ xảy ra với Nam, và một ngày nào đó mình lại tình cờ gặp em đang ngồi đâu đó trong thế giới ngoài kia, đọc những cuốn truyện cổ tích như vậy cho bao đứa trẻ khác? Nghĩ đến điều ấy thôi cũng thấy lòng bình yên lắm.

Câu chuyện thứ ba mươi sáu

Bệnh nhân cũng là con người, có người dễ thương, có người lại khó tính đến mức khó chịu. Hôm qua khám cho một bác sáu mươi hai tuổi mới nhập viện, hỏi đặt ra câu hỏi là bác im lặng, hoặc cầu nhàu, hoặc bác trả lời một đằng, vợ bác trả lời một nẻo. Bác thì trách chữa bệnh kiểu gì mà ngày một nặng, vợ bác chỉ sửa lại đôi chút rằng bệnh cải thiện thấy rõ. Các triệu chứng thực thể và xét nghiệm thì dĩ nhiên ủng hộ vợ bác, mà mình kệ, cứ để bác trách, than phiền, hoặc mình độc thoại.

Hôm nay, ngồi theo dõi ghép tế bào gốc cho bác dưới khoa Hồi sức, định chỉ im lặng vì sợ một tiếng động thôi cũng làm bác nổi trận tam bành, vậy mà bác chợt quay ra bắt chuyện hỏi mình, rồi tâm sự rất nhiều chuyện đời của bác. Bác kể bác yêu nghề xây dựng như thế nào, tự hào khi có hai đứa con học rất giỏi đều đang du học ở nước ngoài ra sao. Bác rất thương bác gái ở nhà phải lo cho bác từ việc mặc quần áo, tắm giặt, đến đi vệ sinh... Giờ tất cả những gì bác mong muốn chỉ là có đủ sức khỏe để tự lo cho bản thân mình, không phải phiền ai cả. Bác khó chịu với mọi người cũng chỉ vì cảm thấy bất lực với bản thân, Mình kiên nhẫn lắng nghe bác nói, lúc ấy nằm trước mặt mình là một người đàn ông, người cha, người chồng nhân hậu với một trái tim rất ấm áp, không phải ông già khó tính, lạnh lùng, hay than thở, nhàu nhĩ mà mình thấy mỗi lần qua khám.

Quay về phòng lưu viết hồ sơ, chợt nhớ bác Nam Cao từng viết:

“Chao ôi! Đối với những người ở quanh ta, nếu ta không cố tìm hiểu họ, thì ta chỉ thấy họ gàn dở, ngu ngốc, bần tiện, xấu xa, bỉ ổi... toàn những cớ để cho ta tàn nhẫn, không bao giờ ta thấy họ là những người đáng thương, không bao giờ ta thương...”

Nhưng cuộn băng trong đầu những bác sĩ mới hành nghề như mình, khi gặp bệnh nhân khó chịu như vậy, thường bị xức ở đoạn này, mất vài giây chỉ tua đi tua lại mỗi câu “không bao giờ ta thương, không bao giờ ta thương, không bao giờ ta thương...” Xức tí thôi rồi lại tua tiếp:

“Một người đau chân có lúc nào quên được cái chân đau của mình để nghĩ đến một cái gì khác đâu? Khi người ta khổ quá thì người ta chẳng còn nghĩ gì đến ai được nữa. Cái bản tính tốt đẹp của người ta bị những nỗi lo lắng, buồn đau, ích kỷ che lấp mất.”

Suy cho cùng, tất cả chúng ta ai cũng có những niềm riêng, ai cũng khổ. Chữa bệnh hóa ra không chỉ là câu chuyện thăm khám rồi kê đơn giữa bác sĩ và bệnh nhân. Chữa bệnh còn cần cả một sự kiên nhẫn, cảm thông, thấu hiểu và chia sẻ những cảm xúc rất con người, giữa con người với con người, giữa những người ít nhiều đều khổ như nhau.

Câu chuyện thứ ba mươi bảy

Chào cậu!

Đêm trực hôm nay dài quá phải không cậu?

Nhưng cảm ơn cậu vì vẫn còn nhớ đến người bạn cũ này.

Chắc cậu lại vừa chứng kiến một bệnh nhân nữa rời xa thế giới này mà bản thân cậu không thể làm gì hơn. Dù sau ngần ấy năm, cậu vẫn chỉ dám giấu đi một tiếng thở dài và lại ngồi tâm sự với tờ. Rồi chúng mình lại cùng tự nhủ thôi thì bệnh nhân của mình đã được đến một nơi yên bình hơn còn chúng mình lại tiếp tục hành trình với những bệnh nhân khác chỉ vì mục đích để tất cả chúng ta còn được cười nói với nhau trong thế giới nhiều khi buồn ối là buồn này.

Cậu còn nhớ cảm giác lần đầu tiên khi cậu ép tim ngoài lồng ngực, hồi sức thành công cho một bệnh nhân mười tám tuổi, ngừng tim sau tai nạn sét đánh không? Điều ấy thật kỳ diệu cậu nhỉ: việc cứu sống một ai đó í! Nhưng ranh giới giữa sự sống và cái chết chẳng phải quá mong manh đó sao? Hơn một tháng trời sau khi bệnh nhân nằm viện, cậu tích cực điều trị, tự nhủ cuộc đời của một cậu bé mười tám tuổi còn biết bao thứ để trải nghiệm, đã bao lần có những tín hiệu tích cực vụt lên rồi lại tắt ngay, để rồi cuối cùng chính cậu lại ép tim ngoài lồng ngực cho cậu bé ấy, nước mắt chảy lúc nào không hay. Bác sĩ như chúng mình cũng chỉ là con người cả thôi, có tài giỏi thế nào cũng chỉ chữa được bệnh, chứ đâu có chữa được mệnh người. Nhưng tờ thấy thật vui vì ngay sau đó cậu vẫn chỉ chọn giữ lại những cảm xúc tích cực, và tiếp tục con đường quá đổi gian nan.

Chắc cậu cũng bắt đầu mệt mỏi rồi, sau ngần ấy năm miệt mài làm việc, những đêm thức trắng theo dõi bệnh nhân, những ngày bóp bụng chờ lương về để rồi lại thở dài suy nghĩ xem chi tiêu thế nào cho hợp lý. Chắc cậu cũng bắt đầu mệt mỏi rồi, sau ngần ấy dịp lễ tết không thể về nhà, hay ăn trọn vẹn cùng mẹ một bữa cơm chỉ vì bận trực. Chắc cậu cũng bắt đầu mệt mỏi rồi, sau ngần ấy năm cứu sống và chữa khỏi cho không biết bao nhiêu con người để rồi cuối cùng hôm nay, dù cậu đã làm đúng chuyên môn, hết sức mình nhưng người nhà bệnh nhân vẫn lên tiếng ai oán đổ hết lỗi lầm lên cậu sau khi bệnh nhân ra đi. Chắc cậu mệt thật rồi, khi quay ra nhìn các ngành nghề khác thấy hạnh phúc biết bao...

Nhưng để tờ nhắc cậu nghe về cái ngày cậu dành tiền lương vừa nhận để đóng tiền tạm ứng giúp bệnh nhân vì nhà bệnh nhân chưa chuẩn bị đủ tiền. Tháng đó cậu phải nhịn đói nhiều hơn, nhưng cảm giác thấy bệnh nhân khỏe lên mỗi ngày khiến cậu quên đi hết.

Ngày bệnh nhân xuất viện, người nhà mang vào tận phòng làm việc một cặp gà trống mái to thiệt to: “Cả nhà cả cửa chỉ còn thế này cũng phải mang lên biếu bác”. Cậu nhìn con gà trống vừa phet ra một bãi xuống nền nhà mà bật cười, dù ngày đó cậu không nhận, dặn họ mang về nuôi cho đẻ thành cả đàn rồi cậu sẽ xuống tận chuồng để chọn. Hôm đó cậu được một bữa no tấm lòng, bù cho cả tháng.

Để tờ nhắc cậu nghe về những con người rất đáng yêu cậu từng gặp trên mảnh đất này. Họ vẫn luôn tin vào cậu, tin vào những người bác sĩ, họ cũng biết yêu thương và giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn hơn. Người tốt, việc tốt vẫn còn nhiều lắm trên đất nước mình, và đó là hạt giống niềm tin mà cậu đã từng ươm mầm đấy thôi, trong những năm tháng tuổi trẻ đầy nhiệt huyết của chúng mình. Y tế nước ta còn nhiều thiếu thốn, lần ấy có người hỏi so sánh với các ngành khác thì bác sĩ ở Việt Nam thật quá thiệt thòi, đứa nào đã oang oang đứng lên nói ngay không suy nghĩ: “Ngành nào thì cũng có những khó khăn và vất vả riêng, sao có thể so sánh vậy được. Quan trọng là chúng ta đã lựa chọn con đường cho mình thì dù thế nào cũng phải làm cho thật tốt! Có đói, có nghèo, có bị chửi oan, có ấm ức ra sao cũng an nhiên mà làm công

việc của mình thôi: cứu người. Giờ ai cũng kêu không làm ngành Y vì khổ, không làm ngành Y vì y tế tiêu cực... thì ai sẽ làm bây giờ? Đến bao giờ mới hết tiêu cực? Mà thật ra đã sống trên đời này ai cũng khổ cả thôi, biết gặt cái khổ của bản thân qua một bên mà nghĩ cho những cái khổ của người khác thì cuộc sống chẳng dễ chịu hơn sao? Rồi thì y tế nước mình cũng có ngày tốt lên thôi".

Vậy nên cảm ơn cậu những lúc như thế này vẫn còn nghĩ đến tớ. Để rồi đọc xong những dòng này, sáng mai thôi, cậu lại tiếp tục hăng say với công việc bác sĩ của mình, lại nhóm lửa tiếp tục thắp cho đam mê mà cậu theo đuổi suốt bao năm qua. Bởi vì niềm tin vào sự tử tế, vào tương lai tốt đẹp vẫn luôn hiện hữu trong cậu như ngày nào.

À cho tớ nhắc cậu lần thứ n rằng tìm một người để yêu đi! Suốt ngày lo cho người khác thì cậu cũng cần phải có một người lo cho mình chứ? Sau bao lần tổn thương, cậu chỉ biết tự ôm lấy mình, rồi sợ hãi chẳng dám mở lòng tiếp với ai. Tìn tớ đi. Rồi sẽ có người sẵn sàng chờ cậu ở nhà với một bữa cơm, một người khiến cậu thấy bình yên mà quên hết mệt mỏi, một người có thể nhẹ nhàng giúp cậu trút hết âu lo mà cậu đeo mang mỗi ngày, và một người luôn ôm chặt cậu mỗi khi cậu giật mình trong đêm khi tưởng có điện thoại hay tiếng chuông cấp cứu. Nhưng đừng có ngồi đó mà chờ đợi! Nhắc mộng lên và đi tìm đi!

Luôn tin tưởng và yêu thương cậu!

Tớ. (Vâng! Là tớ đây! Chính là cậu của mười năm trước đấy! Không phải ra cái vẻ ngạc nhiên đâu!)

Câu chuyện thứ ba mươi tám

“Cái giường nào đắt giá nhất trên đời? Đó là giường bệnh viện, vì nếu có tiền, bạn có thể mượn tài xế lái xe cho bạn, nhưng không thể dùng tiền để thuê người chịu bệnh hộ bạn.”

(Steve Jobs)

Bệnh nhân nữ, mười bốn tuổi, nhập viện vì ngộ độc Paraquat. Lúc em nhập viện, mình đón em trong tình trạng tỉnh táo hoàn toàn, miệng họng nhiều mảng tổn thương loét, em được lọc máu ngay sau đó (năm giờ sau uống) và điều trị tích cực. Hàng ngày qua thăm bệnh thấy em vẫn ngồi cười nói, thi thoảng trầm ngâm tâm sự rằng em thấy hối hận thế nào vì đã uống chai thuốc ấy để tự tử sau lần tranh cãi với bố mẹ và bố em chỉ lơ nhặng lời nói rằng ông không cần có một đứa con như em sống trên đời. Sáng hôm ấy đến viện thấy em đã vào đợt suy hô hấp cấp, được đặt nội khí quản thở máy, X-quang phổi trắng xóa vì các dải xơ, diễn tiến rất nhanh, đến chiều thì mình ra ép tim cho em, suốt gần một giờ đồng hồ mới được nghỉ. Chị bác sĩ trực chính vỗ vai mình: “Thôi được rồi em, để chị ra báo gia đình thời gian tử vong.”

Ngay phía đầu giường em vẫn treo tấm phim X-quang phổi với hai phế trường trắng xóa.

Giường bệnh ngay tối hôm ấy nhận một ca bệnh nhân nam, sáu mươi tám tuổi, nhập viện vì lý do ngừng tuần hoàn sau tai nạn đuối nước đã được cấp cứu kịp thời nhưng tiên lượng nặng. Theo lời cháu của bệnh nhân kể lại: “Ông em cả đời ở quê làm ruộng, mơ ước một lần được đưa bà ra biển để coi biển hình dáng ra sao, mà bà đi trước ông cách đây năm năm rồi nên ông không thiết tha nữa. Cả nhà ai cũng nghèo, cô bác cố gắng tích cóp mãi cũng đủ tiền, liền động viên ông để ông đi biển một lần này cùng cả nhà, nói mãi ông mới gật đầu. Ngày được đứng trước biển, ông gạt nước mắt gọi tên bà, thương lắm, em bảo ông cuối cùng thì bà cũng được nhìn thấy biển rồi ông ạ, qua đôi mắt của ông. Nào đâu chiều hôm ấy...”. Bệnh nhân được hồi sức tích cực suốt đêm, đến sáng hôm sau gia đình kiên quyết xin về: “Toàn bộ gia sản dành dụm hết cho chuyến đi vừa rồi của ông rồi thưa bác sĩ”. Khi gia đình vào đón bệnh nhân về, mình đang làm thủ thuật cho bệnh nhân giường bên cạnh, cậu cháu nước mắt ngấn dài vuốt tóc ông: “Về nhà thôi ông, về với bà ông nhì!”

Sáng hôm sau đi làm, đã lại thấy vẫn cái giường ấy một bệnh nhân mới, nam, bốn mươi tuổi, tỉnh táo hoàn toàn, da dẻ hồng hào, ngồi hút sữa ròn rột, nói chung là rất khác biệt so với năm mươi giường bệnh còn lại toàn những nhân vật "ngậm tẩu" trong im lặng. Hỏi ra mới biết bệnh nhân đang theo dõi nhồi máu cơ tim ngày thứ năm mà trên khoa hồi sức tim mạch hết giường nên đành chuyển xuống đây nằm. Lúc mình đi khám, chú thủ thi: “Bác sĩ trên tim mạch nói rằng tôi sắp được ra viện rồi bác sĩ. Về nhà còn kịp sinh nhật con trai. Cháu nó học giỏi lắm! Vừa nhận được hai học bổng toàn phần đi Mỹ đó.” Vừa nói chú vừa lôi một tấm ảnh đặt dưới gối ra cho mình coi: “Tài sản lớn nhất đời tôi đó bác sĩ!”. Nhìn gương mặt tự hào của chú khi kể về con trai khiến mình thấy rất xúc động. Đêm hôm ấy nhà mất điện nên lại lò mò qua viện, vừa đến đã thấy chú nằm bất động, người lạnh ngắt, mồm đã “ngậm tẩu” như bao bệnh nhân khác, ngực đeo máy ép tim, monitor báo nhịp theo đúng nhịp của máy ép. Chưa kịp hỏi thì chị điều dưỡng đi qua đã thở dài: “Bệnh nhân vừa tử vong rồi bác sĩ! Cả tối cấp cứu rồi hồi sức tích cực mà không được. Bác Đạt đang giải thích cho người nhà rồi”.

Lúc gia đình vào đưa chú về, chợt nhớ ra điều gì, mình nhắc cậu con trai: “Dưới gối của chú có cất đồ, chú bảo là tài sản lớn nhất của đời chú, anh nhớ mang về!”. Cậu con trai gật đầu cảm ơn, khẽ nhắc gối lên rồi bật khóc.

Ba giờ sáng ngày hôm sau, có bệnh nhân mới chuyển vào, mình không ngủ được nằm nghe nhạc, anh Đạt

ngáp ngẩn ngáp dài đi vào lay mình: “Dậy! Dậy dậy đi cu! Lại là giường bệnh của chú kìa!”

Câu chuyện thứ ba mươi chín

Dừng lại thôi bác sĩ, đã đến lúc em phải nói lời tạm biệt rồi.

Những tháng ngày qua nằm viện, phải ngâm cái ống rồi thở theo máy khiến em khó chịu vô cùng. Không biết đã bao lần rút được ống ra, em mừng rỡ, vậy mà chỉ chưa đầy một ngày sau, em lại thấy trời đất như sụp xuống trước mắt mình, và khi tỉnh dậy lại vẫn cái ống ngâm mồm gắn cùng máy thở. Bác sĩ bảo phải đặt vậy mới có hi vọng sống. Nghĩ về ba má, về em gái đang đợi nhà, em lại nuốt nước mắt mà cố gắng.

Mỗi ngày nằm đấy nghe thấy tiếng các bác sĩ nói chuyện, những bệnh nhân xung quanh đều lần lượt được gia đình xin về lo hậu sự, em lo sợ cho chính mình. Mà đêm đó, thấy bác sĩ ra nắm tay em, kể em nghe câu chuyện về anh thanh niên nọ sau khi cứu người khỏi đám cháy thì bị ngạt, rồi rơi vào tình trạng ARDS gì đấy, nằm mê man thở máy suốt ba tháng trời, ngay lúc người nhà chuẩn bị ký vào đơn xin cho về thì anh ấy tỉnh lại. Thế nên em lại mỉm cười trong lòng, có thêm chút hi vọng.

Phòng bệnh nặng không cho người nhà vào thăm, hằng ngày em chỉ nằm nghe các bác sĩ và điều dưỡng đi xung quanh, chào hỏi nhau, chào hỏi bệnh nhân dù ai cũng nằm hôn mê với cái máy thở. Em thấy những đêm trắng miệt mài chăm sóc từng bệnh nhân của mọi người. Em thấy có cô điều dưỡng trẻ sụt sùi khóc vì mẹ ốm mà không về kịp vì đang trong ca trực nhiều bệnh nặng. Em thấy anh bác sĩ ngày nào đi thăm bệnh cũng động viên bệnh nhân cố gắng mặc dù chính anh đang sốt và tay còn đang cầm theo chai dịch truyền. Em chưa từng tưởng tượng nổi các y bác sĩ lấy đâu ra năng lượng để làm việc và hết mình vì chúng em - những người đang chơi vơi giữa ranh giới của sự sống và cái chết đến như vậy, chưa bao giờ hiểu mọi người lấy đâu ra tinh thần để chứng kiến và vượt qua hết bao nhiêu mất mát trong bệnh phòng này. Nhưng lần anh thanh niên nọ tỉnh dậy sau ba tháng, thấy kể khi ra viện, anh đã đến nắm tay, xin nhận cô bác sĩ điều trị cho mình làm mẹ, vì cô đã giúp anh được sinh ra thêm một lần nữa, em càng thấu cảm.

Sáng nay em thấy trong người dễ chịu vô cùng, thấy bác sĩ nói với nhau rằng em lại sắp được rút cái ống kia ra khỏi miệng lần nữa, và tình trạng của em khá lên nhiều, lòng em mừng rỡ. Em tưởng tượng ra cảnh ba má sẽ cảm động ra sao khi thấy em trở về, nghĩ đến cảnh ấy thôi mà vui chảy nước mắt. Ngay khi cái ống được rút ra, em cảm giác như mình vừa trút bỏ được cả một gánh nặng lớn nhất cuộc đời, ấy vậy mà chỉ năm phút sau trời đất lại như sụp đổ ngay trước mắt. Lần này em chập chờn rơi trong cơn mê tỉnh thức, mỗi lần tỉnh em thấy bác sĩ đang đè chặt hai tay từng nhịp trên ngực mình, miệng lầm bầm “Cố lên nào!”. Nghe vậy em càng cố gắng để thoát ra, nhưng khi cảm giác dễ chịu ban sáng một lần nữa quay lại, em biết đã đến lúc phải nói lời tạm biệt rồi thưa bác sĩ.

Sáng nay bác sĩ lại kể em nghe một câu chuyện nữa, về cậu thanh niên nọ với sở thích đi phượt, đang trên hành trình xuyên Việt, niềm vui chưa trọn vẹn thì cậu qua đời sau một cơn cảm nặng. Cuộc đời vốn vô thường vậy đó phải không bác sĩ? Biến cố luôn ập đến vào những lúc mọi chuyện tưởng như rất an lành. Thi trượt một kỳ thi lớn, thất bại trong cuộc phỏng vấn một công việc yêu thích, phá sản, bị từ chối khi muốn trao đi một tình yêu chân thành... dường như tất cả những nỗi buồn ấy rồi sẽ chẳng là gì khi người ta cảm nhận được sự dễ chịu trong em ngay lúc này. Những tháng ngày nằm điều trị ở đây giúp em nhìn ra một điều về niềm hi vọng, đó là thứ chưa bao giờ bị dập tắt, là điều nuôi dưỡng và thúc đẩy cả các bác sĩ và bệnh nhân nặng như chúng em cùng nhau chiến đấu đến giây phút cuối cùng. Mặc cho bao sự ra đi vẫn diễn ra với mười người, chỉ cần một người ở lại thì hi vọng vẫn còn tiếp tục. Chúng ta sống và hi vọng, kể cả là những giấc mộng hão huyền thì chúng ta vẫn cần hi vọng. Cái kết trong câu chuyện cuộc đời mỗi người đều giống nhau cả thôi, vậy chúng ta chỉ có thể làm nó khác đi bằng cách sống sao cho đáng sống, sống sao cho bản thân ta cảm thấy tự do và hạnh phúc. Hi vọng là một điều thực sự cần trên con đường ta sống.

Dừng lại thôi bác sĩ, đã đến lúc em phải nói lời tạm biệt rồi. Nếu được, em nhờ bác sĩ hãy kể lại với ba má em, với em gái em rằng những ngày qua em đã kiên cường chiến đấu đến thế nào, xin bác hãy kể cho mọi người về niềm hi vọng, rằng giờ em đang thực sự tự do và hạnh phúc. Một lần nữa em muốn cảm ơn các y bác sĩ, vì tất cả, thật nhiều.

Câu chuyện thứ bốn mươi

Mẹ bạn ăn uống lành mạnh, thể thao giữ gìn sức khỏe đều đặn. Tuần trước cô thấy đau nhức bên sườn, đi chụp chiếu kiểm tra phát hiện u phổi đã di căn hạch. Hôm nay hẹn bạn qua viện ngồi để mình coi kết quả, thực ra là muốn động viên bạn thêm phần nào, mà thấy bạn buồn rười rượi. Bạn cứ thắc mắc hoài tại sao mẹ bạn không hề có triệu chứng gì, giữ gìn sức khỏe cẩn thận như thế mà khi ra bệnh rồi lại ở giai đoạn muộn vậy. Mình chủ yếu ngồi nghe bạn nói, tự thấy có chia sẻ thêm gì lúc này cũng thật thừa.

Bệnh nhân mình tham gia điều trị hôm đó suy hô hấp, có chỉ định đặt nội khí quản. Trong lúc các bác sĩ đang tập trung làm thì bà bệnh nhân giương bên cứ than... mắc tiểu hoài. Mình có ra trấn an bà mà không được, đành thở dài. Mấy bữa sau bà được chuyển qua một buồng bệnh khác, vẫn tiếng thở than, la mắng, và khó chịu với mọi điều, mà thấy anh bác sĩ điều trị cho bà khoe tình trạng sức khỏe của bà tốt lên nhiều rồi, chắc nay mai cho bà ra viện. Mình nghĩ cũng mừng cho bà. Ngày ngang qua bệnh phòng không còn nghe tiếng bà, hỏi bạn điều dưỡng sao cho bà xuất viện sớm hơn dự kiến à? Bạn mặt buồn hiu: "Đêm qua trong lúc người nhà đi vệ sinh, bệnh nhân cố với tay lấy đồ, ngã, tụ máu ngoài màng cứng, chuyển qua Chợ Rẫy rồi bác".

Đang ngồi soạn đồ chuẩn bị bay vào Sài Gòn thì nhận được tin nhắn của Trang: “Bệnh nhân Kỳ qua đời rồi anh ơi!”. Mình sửng sốt. Mọi ký ức của mình về chú đều rất tươi đẹp. Một người dễ chịu, hiền lành, luôn nở nụ cười. Hồi chú đến viện điều trị là đã từng tai biến vài lần, chủ yếu hai chi dưới phải ngồi xe lăn. Bệnh phổi cũng nặng mà sau ghép tế bào gốc cải thiện lên thấy rõ. Mình chột giật mình, nhắn tin lại ngay: “Chú vào đợt cấp COPD lại hả em?”. Nếu đúng chú ra đi vì bệnh phổi thì mình áy náy lắm. “Không anh ơi! Chú bị tai biến lần nữa. Nặng quá không qua khỏi”. Mọi thứ khi ấy với mình còn nặng nề hơn.

Chiều xuống thăm chú bệnh nhân mới cai thở máy được giờ thứ năm, thấy chú thở mệt hơn nhiều, các cơ hô hấp không còn sức sống. Nghĩ thầm chắc khó mà duy trì hết bốn mươi tám giờ, sẽ lại phải đặt nội khí quản trở lại. Mà vẫn vào chỉ lại cho chú cách thở rồi động viên: “Chú phải cố lên chú nhé! Quyết tâm nói không với máy thở! Đây là khẩu hiệu mới đấy! Để mai con in ra một bản treo lên cho chú!”. Chú khẽ gật đầu. Có những thời điểm trong viện mà hai phút thôi cũng thấy dài như thế hai năm.

Về khoa, thở dài, lôi trong tủ sách ra cuốn *Nhà giả kim* như một thói quen, đọc đi đọc lại không biết đã bao nhiêu lần, mà lần nào mở ra cũng tìm đọc những dòng ấy trước:

“Rồi nếu có phải đánh nhau thì cái ngày tôi chết cũng đẹp như mọi ngày khác. Tôi không sống trong quá khứ hay tương lai. Tôi chỉ có hiện tại và chỉ quan tâm đến hiện tại. Nếu ta lúc nào cũng ở trong hiện tại được thì ta là người hạnh phúc. Như thế ta sẽ thấy rằng sa mạc này vẫn đang sống, rằng bầu trời vẫn đầy sao và người ta đánh nhau vì đó là đặc trưng của con người. Như thế cuộc đời sẽ thành một ngày hội lớn, một buổi lễ lớn vì đời bao giờ cũng chỉ là khoảnh khắc ta hiện đang sống.”

Đời bao giờ cũng chỉ là khoảnh khắc ta hiện đang sống.

Câu chuyện thứ bốn mươi mốt

Thư của một cậu bé mắc bệnh bại liệt gửi anh sinh viên y khoa năm thứ năm!

Anh ơi! Cảm ơn anh và các anh chị khác, ba ngày vừa qua đã mang đến cho bệnh viện bé nhỏ của chúng em thêm nhiều niềm vui, tiếng cười.

Đã lâu lắm rồi em mới thấy chị Hồng Nhung cười nhiều như thế. Chị ấy luôn mặc cảm vì cái mũi bị sứt nên hay e ngại lắm. Thế mà có các anh chị đến, chị Nhung muốn ôm hết từ người này đến người khác, cười vui mãi thôi. Dù em nhìn thấy sự khó chịu thoáng qua trên nét mặt của các anh chị nhưng cảm ơn anh chị vì sau đó đã nhanh chóng tạo ra cả một bầu không khí vô cùng thoải mái trong căn phòng.

Bởi em biết không riêng gì chị Nhung, mà tất cả những đứa trẻ như bọn em đều thiếu thốn tình thương và mong muốn được yêu thương là ngọn lửa luôn nhen nhóm trong lòng. Bọn em có đôi bạn sinh ra với khuôn mặt hơi dị thường, tính cách hơi bất thường, nhưng tình cảm mà chúng em gửi gắm mỗi lần ngồi tâm sự đủ thứ chuyện không liên quan, khoác vai, hay ôm lấy anh chị... là thứ tình cảm thật thà, chân chất đến phi thường.

Trong những ngày anh chị ở viện, chắc hẳn đôi lần các bạn có lấy đồ của các anh chị không chịu trả, đem giấu đi, nói chuyện vô lễ, hoặc trêu các anh chị nhiều quá, mong các anh chị đừng giận dữ, cũng đừng để bụng nhé. Bọn em hoặc chưa ý thức được hết những gì đang làm, hoặc là cố tình làm vậy để mong được các anh chị quan tâm thôi.

Hôm qua, em tình cờ nghe có anh chị ngồi nói chuyện với nhau về những đứa trẻ như chúng em rồi sẽ chẳng làm được gì. Ngay lúc đó em rất muốn giới thiệu cho anh chị biết về bạn Tình, bạn Í hay nói linh tinh thế thôi nhưng có khả năng ghi nhớ rất tốt, bạn Í còn nhớ tóc bạc cho các cô chú nhân viên ở đây không đau chút nào. Em cũng muốn dẫn các anh chị đến xem bé Diệu Hương, dù nói ngọng và thiếu tập trung nhưng bé tính nhẩm rất nhanh và chính xác. Còn có cả anh Minh chân đất có thể đan vòng rất đẹp nữa. Chúng em có thể làm được rất nhiều, nhờ các cô chú bác sĩ, y tá kiên nhẫn chỉ bảo. Nên mong các anh chị cũng kiên nhẫn với bọn em, chúng em nhất định sẽ cho mọi người thấy mình có thể làm được rất nhiều điều không tưởng.

Anh ơi! Hôm nay là buổi cuối anh chị ở đây với chúng em. Ngày mai vẫn căn phòng này, những trò chơi này, bài tập này... nhưng không có các anh chị tập cùng, chơi cùng, bọn em sẽ buồn lắm đấy. Những đứa trẻ thiếu năng trí tuệ, tự kỷ, chậm phát triển... như bọn em suy cho cùng vẫn là những nỗi cô đơn khắc nghiệt nhất mà cuộc đời tạo ra. Nhưng chúng em không bao giờ nghĩ mình kém may mắn, không cảm thấy bất công với số phận của mình, chúng em vẫn sống hồn nhiên, vô tư và đầy lạc quan với cuộc sống này.

Thay mặt các bạn, em chúc các anh chị sau này đều trở thành những vị bác sĩ có tài và có tâm, luôn nhớ đến tất cả chúng em như những bông hoa không được đẹp và thơm cho lắm nhưng đã từng một lần nở ra và ở lại trong khu vườn ký ức đầy nắng và gió của anh chị.

Bức thư này được soạn ra trong suy nghĩ của em, chắc chẳng ai chịu gửi đi và anh chị cũng sẽ khó mà nhận được. Nhưng em vẫn luôn tin tưởng vào những điều như thế, một cách mãnh liệt nhất, như thể ngày mai nắng vẫn chiếu vàng ươm bên ô cửa.

Từ em - một thằng bé bại liệt chẳng thể làm gì ngoài yêu thương.

Tái bút: Nếu như, bằng một cách phi thường nào đó, anh nhận được lá thư này, thì anh hãy rủ các anh chị khác quay lại viện chơi với bọn em nhé. Nếu được các anh chị mua thêm kem ốc quế nữa thì tuyệt vời ông

mặt trời!!!

Câu chuyện thứ bốn mươi hai

Sáng nay cho bệnh nhân ra viện. Cô vợ bệnh nhân bị lãng tại, lại hay quên, mình phải đứng dặn đi dặn lại mấy lần mới yên tâm ra làm phiếu xuất viện. Đang làm dở thì lại thấy cô lò dò ra hỏi lại những gì mình vừa nhắc, mình nhắc lại rồi ghi hẳn ra một tờ giấy cho cô.

Lúc sau thấy chị con gái lên đón bố mẹ về, hỏi mẹ coi bác sĩ có dặn gì không, cô đứng nói một lúc lại không nhớ, lục tìm cũng không thấy tờ giấy mình đưa, chị con gái nhăn mặt đứng trách mẹ:

- Con đã nói với má bao nhiêu lần rồi! Tính đã hay quên thì có gì ghi ra rồi cất đi! Nếu không thì mấy việc quan trọng để người khác nhớ giùm cho! Toàn cứ việc gì cũng muốn làm xong có lúc hỏng hết cả!

Mình thấy cô mặt buồn buồn, vẫn loay hoay tìm quanh tờ giấy mình đưa. Thấy vậy, mình gọi chị con gái ra nói chuyện riêng. Sau khi dặn chị những điều cần lưu ý cho bố, mình tâm sự:

- Hình như suốt tám ngày bố chị nằm viện, em thấy chỉ có mình mẹ chị ở đây chăm sóc ông thôi.
- Dạ vâng thưa bác sĩ! Nhà neo người quá! Bọn tôi ai cũng bận cả nên thi thoảng mới ghé qua. Có bà ở lại chăm ông là chính.

- Mẹ chị có tuổi rồi, lúc nhớ lúc quên, lại còn lãng tai. Lần nào qua khám cho ông, em cũng phải nhắc lại câu hỏi rồi dặn dò nhiều lần.

- Dạ vâng đúng rồi! Phiền bác sĩ quá!

- Không! Em không thấy phiền chị ạ! Em hiểu nên rất kiên nhẫn với cô. Em thấy cô thương chú, lo cho chủ từ lúc ăn, lúc ngủ. Những gì cô đang trải qua đều do tuổi già mà ra. Xin lỗi chị vì hơi nhiều chuyện nhưng đến em là người ngoài còn có thể kiên nhẫn được với cô, nên chị là con gái, em mong chị cũng kiên nhẫn và nhẹ nhàng với cô hơn. Chứ những lời chị nói với cô khi này cô nghe xong sẽ tổn thương lắm!

- Dạ! Cảm ơn bác sĩ! Tôi hiểu rồi! Lát tôi sẽ ra nói chuyện với má!

Mình ngồi viết thêm một tờ giấy lời dặn khác rồi đưa chị:

- Chị đưa cho bác gái tờ giấy này giúp em. Chị cứ bảo lúc này bác làm rơi ở chỗ bác sĩ là được ạ.

Lúc sau thấy chị con gái ra đưa cho cô tờ giấy, thì thầm gì đó vào tai rồi ôm cô, hai mẹ con cùng cười nghe chừng vui lắm. Mình qua chào cả nhà một lần nữa rồi quay về khoa.

Ngày cuối tuần đi làm thật là vui quá.

Chú bệnh nhân thấy bảo nhà giàu ghê lắm, thế mà con cái đứa thì bệnh chẳng nói, đứa khỏe ở nước ngoài cả rồi, gửi tiền về cho ba đi viện, thuê hẳn một bà giúp việc ở quê lên săn sóc ba. Anh em họ hàng gì đâu cũng chẳng thấy một ai tới thăm. Mà kể ra thì tính chú cũng khó chiều lắm lắm.

Bữa ghép tế bào, chú có cơn khó thở, xử trí hết cách thấy spO2 trở về ổn định rồi mà chú vẫn than mệt. Mình ngồi với chú từ mười rưỡi sáng đến hai giờ chiều, thấy chú ngủ rồi mới dám nhờ má Xuyên điều dưỡng trưởng khoa hồi sức coi giùm một chút để chạy đi kiếm gì ăn đỡ. Chẳng dám nhờ cô giúp việc kia lại coi vì thực ra bệnh tình của chú thì cô cũng có coi được gì đâu.

Sau ghép tế bào về, chú vẫn cứ than mệt hoài, mệt hoài, chỉ nằm một chỗ, khám lâm sàng rồi kiểm tra đủ

cả, thấy tình trạng vẫn đang cải thiện dần, mà chú cứ sốt ruột nên mình cũng chẳng an tâm. Có bữa chú cứ đòi về mà đâu có được, mình mệt mỏi quá cũng đành phải nói thẳng luôn: “Chú gọi được các con về đây lo cho chú thì con cho chú về! Con cái gì mà để ba bệnh nặng vậy nằm một mình trong viện”. Thế chú im lặng không nói gì nữa.

Sáng nay qua thăm bệnh thấy chú có thể tự đứng lên, đang lọ mọ thay nước cất trong cái bình để thở oxy mà mình mừng chỉ muốn lao ra ôm lấy chú.

Tối đọc sách đang buồn ngủ thì điện thoại kêu:

- Có phải bác sĩ Tuấn không ạ?

- Dạ vâng. Ai ở đầu dây bên kia thế ạ?

- Chào bác sĩ! Tôi là con của bệnh nhân S. Đang điều trị ghép tế bào gốc ở viện Vạn Hạnh. Tôi gọi điện muốn cảm ơn các bác sĩ và nhân viên ở bệnh viện đã nhiệt tình chăm sóc cho ba tôi. Bữa rồi nghe ba tôi bảo tôi phải về thì bác sĩ mới cho ba xuất viện chứ không thì không có ai chăm ba nên tôi đã đặt vé ngay để về rồi.

- Được vậy thì tốt quá ạ! Người ốm rồi bệnh chỉ mong có gia đình ở bên chăm sóc là nhất. Em cứ thấy bệnh của chú tiến triển chậm mà tìm mãi không ra lý do. Có khi là do chú nhớ các con quá mà vậy đó.

- Vâng ạ! Cảm ơn bác sĩ!

Xong cuộc điện thoại cũng phải nhắn tin ngay cho mẹ:

“Hôm nay con lại làm thêm được một việc tốt đó mẹ! Vui ghê! Mẹ ngủ ngon nhé!”

Mình vẫn còn nhớ ngày đầu tiên nhận bệnh nhân dưới khoa cấp cứu chuyển lên, chủ được chẩn đoán đợt cấp của COPD giai đoạn IV, mức độ D theo GOLD, thể trạng suy kiệt, suy hô hấp độ 2, người chỉ có da bọc xương, mọi sinh hoạt cá nhân đều không thể tự làm được, ngay đến cả việc tự ngồi dậy dường như cũng là điều không thể, vì các cơ lâu không vận động đều đã teo lại hết.

Quá trình chú nằm điều trị ở viện cũng rất gian nan. Nhiều lần vào đợt khó thở, phải chuyển chú từ buồng bệnh qua buồng chăm sóc đặc biệt, được vài hôm ổn định chuyển về thì chú lại khó thở lại. Các bác sĩ và nhân viên y tế trên khoa cũng như mọi bệnh nhân nằm cùng phòng đều lắng đầu nghĩ tình trạng của chú chắc không qua nổi Tết này. Nhưng kể cả những lúc mệt mỏi, dễ buông xuôi nhất, mình vẫn rất xúc động khi thấy vợ của chú ngày đêm túc trực cạnh bên, chăm sóc chồng, không một lời than thở.

Bình thường để ghép tế bào gốc thì tình trạng của bệnh nhân phải trong giai đoạn ổn định và thể trạng cũng được chuẩn bị tốt nhất trước khi ghép. Dù vậy, còn nước còn tát, cũng do vợ chú tha thiết nữa, nên chị trưởng khoa cũng quyết định ghép tế bào gốc ngay sau khi nâng cao được thể trạng phần nào cho chú.

Sau ghép tế bào gốc ngày thứ hai, chú tiếp tục khó thở, điều trị tích cực mà không thấy cải thiện, chú nằm đó, thở oxy, tận dụng mọi cơ hô hấp để thở, mắt nhắm nghiền, có lúc mình đã mừng tưởng trong đầu về thất bại trong ghép tế bào gốc cho chú nhưng còn hi vọng thì còn phải tiếp tục. Và mình vẫn nhớ đó là một buổi sáng sớm sau Tết, ngang qua phòng bệnh của chú, mình đã thực sự xúc động khi thấy cảnh cô vợ chú vẫn đang gục đầu ngủ bên giường bệnh, còn chú đang loay hoay ngồi dậy để tự thay bím cho mình... Ngày chú xuất viện, cô chú hỏi mình: “Giờ cái phổi thì đỡ mệt rồi, mà cái chân này chắc hết hi vọng rồi phải không bác sĩ?”. Mình trả lời ngay: “Sao lại hết hi vọng được? Chân là do chú nằm lâu ngày, ít vận động

nên cơ teo lại thôi, giờ cứ phải tập dần dần như con dạn bữa trước. Chú phải luôn hi vọng là sẽ đi được, rồi dần dần có khi chạy bộ được luôn í chứ”.

Hôm nay, hai tháng sau khi xuất viện, chú vào để tái khám, và như mọi khi vẫn là vợ chú đi cùng. Chú da dẻ hồng hào, cười rất tươi, nói chuyện rôm rả, và điều bất ngờ nhất là chú có thể tự đứng lên cân, đã tăng thêm được ba kí rồi. Chú còn tự đi lại được khi có người đỡ, điều mà chính bản thân chú đã từng không tin là có thể xảy ra. Mình xin phép cô chú cho mình được chụp lại một tấm ảnh có cả hai vợ chồng để chia sẻ, cô chú vui vẻ đồng ý.

Mình từng đọc được một bài báo viết về việc tình yêu có thể đẩy lùi ung thư, mình thì nghĩ tình yêu chân thành thực sự có thể chiến thắng rất nhiều căn bệnh khác. Cô vợ chú vẫn bảo với mình: “Không có các y bác sĩ ở bệnh viện chắc chú không có được ngày hôm nay”. Còn mình chỉ nhỏ nhẹ nói với cô: “Chú được như vậy tất cả là nhờ cô và tình yêu mà cô dành cho chú đấy!”

Câu chuyện thứ bốn mươi ba

Bệnh nhân COPD có tăng CO2, máu phải đặt nội khí quản thở máy. Lúc sau thấy con gái bệnh nhân ra kéo áo mình hỏi thăm tình hình. Nghe mình nói xong, chị thở phào:

- Bác sĩ nói vậy thì tôi yên tâm rồi. Đêm qua ba cứ nắm tay má rồi chào má để đi hoài. Sức thì yếu mà vẫn cố thều thào: “Bà ở lại tôi đi trước đây!”. Bà chỉ biết khóc nức lên vỗ vào ngực ông mà bảo: “Nói đi bao nhiêu lần rồi mà có đi đâu hả trời! Tồn biết bao nhiêu tiền của vô viện hết lần này đến lần khác! Lần nào cũng chào mà rồi có đi đâu. Ông thấy tốt đẹp thì ông đi luôn đi rồi tôi theo!”. Má thấy ba vậy lần nào cũng giận rồi kêu lên thế chứ thương ba nhiều lắm, có bao giờ chịu để ba nằm một mình đâu. Có lúc thấy má mệt lắm rồi, tôi động viên má về mà má cố nài: “Để má ở lại không lúc ổng dậy không thấy má thì biết làm sao?”, nói rồi má nắm tay ba ngồi yên vậy.

Mình nghe chị kể xong mà cũng rưng rưng. Nên bảo tình yêu nào có cao cả, thiêng liêng, xa xôi gì đâu!

Chú Độ mấy buổi mình qua thăm còn thấy mệt nhiều, hôm nay qua không thấy chú ở phòng dành đi thăm bệnh phòng khác trước. Sang đến nơi thấy chú đang ngồi đó, cười nói rôm rả với hai chú bệnh nhân khác của mình, mình ngạc nhiên:

- Ôi! Cả ba chú biết nhau ạ?
- Thân thiết là đằng khác đó bác sĩ! Trước cùng nằm một khoa điều trị dưới Đồng Nai mà.
- Ha ha! Ngày xưa các chú là bạn hút thuốc cùng luôn ạ?
- Không! Hút thì mỗi ông một nhóm nhưng mà có duyên nên cấp cứu cùng một viện, mà lại còn mấy lần vô cùng một ngày. Giờ ông Bắc cho đi thử ghép tế bào gốc trước rồi tôi với ông Phin đi theo. Dưới kia còn mấy anh em nữa vẫn đang thấp thỏm chờ tin, có hiệu lệnh phát là lên đây điều trị liền.
- Ha ha! Chú Độ mọi hôm mệt lắm mà bữa nay thấy khỏe lên nhiều quá!
- Cứ gặp anh em bạn bè là vui, bệnh nó tự đi đâu hết đó bác sĩ!
- Vâng ạ! Thế để con khám luôn cho cả ba chú nhé!

Nói xong mình thấy cả ba chú cùng ngồi xoay lưng lại, kéo áo lên cho mình. Mình bật cười:

- Dạ không! Lần lượt từng người một chứ ạ. Con khám chú Độ trước, còn lâu lắm nên chú Bắc và chú Phin cứ kéo áo xuống đi ạ.

Mấy chú nghe thế đều cười ha hà với nhau:

- Đời người đúng là có được hai lần làm trẻ con mấy ông nhì! Tui thấy như hồi đi học đúng xếp hàng chờ khám sức khỏe đó!

Phòng bệnh bữa nay vui ghê.

Hôm qua khám và cho nhập viện một bệnh nhân PBP (Liệt hành não tiến triển) với các triệu chứng điển

hình, thấy rất háo hức và thú vị. Nhưng hôm nay qua hỏi bệnh thì lòng lại chùng xuống khi thấy cô không nói được, không ăn uống được. Cô nhờ mình lấy cho cô cốc nước mà cứ uống chút là cô lại sặc, các cơ miệng đều yếu không tạo được áp lực để cô hút nước từ ống hút nên mình phải dùng thìa bón nước cho cô. Cô có cuốn sổ nhỏ để viết cho mình đọc. Chữ cô rất đẹp, nhưng cứ lúc mình hỏi về bệnh, cô bắt đầu viết triệu chứng ra là ngập ngừng rồi thở dài.

- Liệu ghép tế bào gốc xong tôi có thể ăn uống và nói chuyện lại được như bình thường không bác sĩ?

- Con cũng rất hi vọng vào điều đó cô ạ!

- Nhưng bác sĩ không dám chắc đúng không?

Mình khẽ gật đầu. Cô buồn rười rượi quay mặt đi. Cô năm mươi lăm tuổi, được chẩn đoán mắc căn bệnh oái năm cách đây tám tháng với các triệu chứng ban đầu từ khoảng một năm rưỡi trước, mà đến giờ bệnh của cô đã tiến triển đến mức nặng lên rất nhiều rồi. Đúng là chỉ biết hi vọng ghép tế bào gốc xong tình trạng bệnh của cô sẽ có thể cải thiện được phần nào, dù thú thật là y học có những bệnh mà mình chỉ biết chắc nó sẽ tiến triển nặng lên như thế nào nếu không được điều trị thôi chứ có điều trị cũng mù mờ chẳng biết đi về đâu.

Chào cô rồi đi theo dõi bệnh nhân tiếp, trước khi ra khỏi buồng chợt nhớ ra điều gì, quay lại toe toét cười:

- Biết đâu cô lại là người đầu tiên điều trị khỏi được bệnh này thì sao. Nên mình cũng không được từ bỏ hi vọng cô nhé!

Cô cười tươi rồi gật đầu.

Mình có hai chú bệnh nhân rất đáng yêu, một chú trong Nam, một chú ở ngoài Bắc. Bữa ghép tế bào đợt 1, hai chú ghép cùng với nhau, lại nằm cùng buồng bệnh, xin số rồi giữ liên lạc với nhau lúc nào mình không biết.

Đợt này chú ở ngoài Bắc có việc nên ghép tế bào muộn hơn vài ngày, chú ở trong Nam thấy vậy cứ hỏi mình mãi, rồi chú tự gọi điện hỏi thăm chú ngoài Bắc. Hôm nay chú trong Nam chuẩn bị xuất viện thì chú ngoài Bắc đang bay vào để nhập viện, mình khám xong rồi hỏi chú trong Nam coi có thắc mắc gì không. Chú nói cười rôm rả:

- Tui cũng không có thắc mắc gì nhưng mà tui có một mong muốn thế này bác sĩ coi giúp được không. Là cái giường bệnh tui đang nằm đây rất thoải mái nên tui muốn giữ lại cho ông M. (bệnh nhân ngoài Bắc) nhập viện rồi ống nằm đây luôn có được không? Chiều nay là ống nhập viện rồi nè!

Mình hơi ngạc nhiên nhưng cũng gật đầu:

- Dạ được chứ ạ! Chú yên tâm!

Chú gật đầu rồi vỗ vai mình cảm ơn, miệng cười hà hà coi bộ vui lắm lắm.

Thế nên mới nói tình người chân thành giản dị vậy thôi mà, đâu có phân biệt Nam Bắc vùng miền mỗi một chi đâu. Người ta còn giữ cho nhau chữ tình, chữ nghĩa để sống thì cuộc sống có bao năm cũng thế mà nhẹ nhàng, mà dễ thương đến lạ.

- Chú à! Chú có bao giờ thấy đau hay tức bụng gì không chú?
- Không có bác sĩ ơi!
- Vậy có bao giờ chú thấy cảm giác chán ăn, rối loạn tiêu hóa hay gầy sút cân thất thường không ạ?
- Cũng không luôn.
- Kể cũng lạ.
- Có vấn đề gì hả bác sĩ?
- Dạ không ạ! Con chỉ hỏi thêm cho kĩ hơn thôi chú!

Chú nhập viện vì đợt cấp COPD, sau ba ngày điều trị hiện giờ đã bớt ho khạc đờm, bớt khó thở nhiều. Mà bữa chú vào vì khó thở, mình nghĩ miên man thế nào lại cho chú đi làm siêu âm bụng, kết quả trả về cho hình ảnh u gan đa ổ. Mình hỏi lại bệnh sử và khám lại một hồi chẳng có triệu chứng gì định hướng đến kết quả trên, chú cũng chỉ mới tình cờ phát hiện được qua lần nhập viện này, mình hỏi người nhà coi có muốn cho chú chụp thêm CT ổ bụng và xét nghiệm AFP không. Mọi người đều đồng ý. Có kết quả về, mình mời bác sĩ ngoại lên hội chẩn ngay.

- Trên phim CT và các kết quả cận lâm sàng hiện có thì tôi nghĩ nhiều đến khả năng ba chị có một ung thư đầu tụy đã di căn nhiều ổ tới gan và phần lớn các hạch trong ổ bụng rồi. Với tuổi của ông và tình trạng bệnh phổi tắc nghẽn như vậy thì hiện cũng không thể can thiệp ngoại khoa thêm gì.
- Vậy khả năng ba tôi còn sống được bao lâu hả bác sĩ?
- Điều này cũng khó nói trước được, khả quan nhất là một năm hoặc hơn nhưng thường là chỉ tính theo vài tháng.
- Dạ cảm ơn bác sĩ.

Mình thấy cô con gái mắt đỏ hoe, lau vội nước mắt rồi đi về phía mình:

- Tôi có thể nhờ bác sĩ một việc được không ạ? Chuyện là ba tôi này giờ cứ hỏi kết quả tình hình của ba thế nào mà tôi cũng đang rối quá chưa biết nói sao với ba. Gia đình cũng không muốn cho ba biết ba bị như vậy. Liệu bác sĩ có thể...
- Dạ được! Em hiểu rồi chị!

Mình mở cửa phòng bệnh vào gặp chú.

- Con chào chú! Chú thấy trong người thế nào rồi ạ?
- Tui thấy khỏe lên nhiều rồi bác sĩ! Bớt ho, bớt khạc đàm đi mà giờ tôi đi vệ sinh cũng không thấy khó thở nữa. Chừng nào thì tui có thể ra viện hả bác sĩ?
- Dạ chú đang dùng kháng sinh đường tiêm truyền nên ít nhất phải bốn, năm ngày nữa làm xét nghiệm lại mà kết quả tốt thì mới được về chú ạ.
- À bác sĩ! Thế kết quả chụp CT bụng rồi xét nghiệm máu của tui thế nào rồi bác sĩ?
- Dạ ổn cả chú ạ! Tất cả đều tốt hết!
- Đó! Tui đã nói với mấy đứa con tui rồi! Ngoài cái bệnh phổi này ra thì tui khỏe lắm! Có bệnh tật gì khác bao giờ đâu!

- Con nghe kể chú vẫn uống rượu bia nhiều ạ?
- Bậy nào! Thi thoảng tui mới uống thôi! Mà uống vui thì hết mình luôn! Khà khà...
- Vậy giờ về chú phải bớt dần đi cho con nha! Kết quả bây giờ thì tốt không có nghĩa nó còn tốt mãi. Chú cũng có tuổi rồi mà! Chúc năng đào thải của gan rồi thận nó cũng không còn được khỏe như xưa nữa!
- Chắc chắn rồi bác sĩ! Bác cứ yên tâm! Lần này về là tui bỏ!
- Ha ha! Con cảm ơn chú!
- Tui phải cảm ơn bác sĩ mới đúng chứ!

Đóng cửa phòng lại, mình vội hít một hơi thật sâu và vượt nhanh cái sống mũi đang sắp đỏ ửng lên. Nhìn đôi mắt chú vẫn sáng bừng đầy lạc quan và khao khát sống, mà không chỉ là sống, chú còn mong được sống thật khỏe. Mọi sự quá bất ngờ ngay cả với con, nên con cũng chẳng đỡ bối rối hơn con gái chú là bao khi phải đứng gieo cho chú một tin mừng không có thật. Sớm hay muộn chú cũng sẽ biết, và cần phải biết về bệnh của mình, nhưng chỉ hôm nay thôi, con cảm ơn vì còn được thấy chú nói cười vui như vậy.

Câu chuyện thứ bốn mươi tư

Thân gửi em sinh viên Y năm thứ ba mới đi lâm sàng!

Anh cũng không hơn em nhiều tuổi, cũng chỉ là bác sĩ mới ra trường, nếu em là trang giấy trắng thì có thể nói anh là trang giấy trắng tinh. Ha ha. Nhưng hôm nay thấy em viết một status khoe rằng em đã khám và nắm được hết bệnh nhân trong khoa, từ mai em sẽ dành thời gian ngồi hành lang đọc sách. Anh chợt muốn viết cho em vài dòng.

Tháng Ba năm ấy, trời mưa phùn và lạnh. Chị bác sĩ mừng rỡ chạy vào khoe với mọi người trong tua trực đã tìm ra cách để chữa khỏi cho bệnh nhân rồi. Sau khi nghe chị trình bày, ai cũng gật đầu đồng ý. Tối chưa ăn xong, chị đã kéo anh đi cùng để thông báo tin vui với người nhà. Mọi người vui lắm, mừng lắm. Chị bác sĩ quay đi và dặn anh rút kim truyền cho bệnh nhân. Thấy mọi người ở lại bàn nhau, chi phí để điều trị theo phương pháp ấy quá đắt đỏ, lại phải ra nước ngoài, nhà làm nông nghèo túng nằm viện từng ấy ngày đã nợ chồng chất rồi. Chị bác sĩ động viên mọi người cố gắng góp nhặt, vay mượn thêm, chị cũng sẽ giúp một phần, tất cả vì bệnh nhân. Anh để ý khi chị nói xong, nước mắt ngấn dài, vội quay đi giấu. Bệnh nhân khi ấy vẫn ngủ ngon lành.

Đêm hôm ấy đang ngủ, anh nghe thấy mọi người hô hoán bên ngoài gọi bác sĩ cầu cứu. Bệnh nhân nháy từ tầng bốn của bệnh viện xuống tự vẫn. Sau khi được các bác sĩ cấp cứu kịp thời, bệnh nhân đã qua cơn nguy kịch. Sau này kể lại, hóa ra khi ấy bệnh nhân đã tỉnh rồi, nghe mọi người bàn nhau, thấy vợ khóc, thấy mình còn sống thì còn khổ cho gia đình, tuyệt vọng quá, anh bước qua bờ vực.

Sau câu chuyện ấy, anh thấy chị bác sĩ cũng bị ám ảnh nhiều. Mỗi lần gặp lại, chị vẫn nhớ mà nhắc anh: "Sau này làm bác sĩ, em nhớ phải quan tâm cả đến cuộc sống, hoàn cảnh, tinh thần của bệnh nhân. Đừng chỉ chăm chăm lo điều trị cho căn bệnh thể chất em nhé!"

Đi làm mới được một thời gian ngắn nhưng anh mãi nhớ câu chuyện hồi ấy và lời dặn dò của chị. Nếu có dịp gặp và chia sẻ với em hay các em sinh viên sau này, anh sẽ nói với các em rằng:

Thời gian học ở mỗi khoa không dài, các em đừng cố gắng hỏi quá nhiều bệnh nhân. Hãy tìm và hỏi một bệnh nhân mới nhập viện (khi triệu chứng còn rõ ràng) cho một mặt bệnh mà em cần học. Nắm bắt thật tốt lý do vào viện, bệnh sử, tiền sử, khám cho họ thật kĩ, nghĩ xem em sẽ cho họ làm thêm các xét nghiệm cận lâm sàng gì, nghiên cứu hồ sơ bệnh án xem họ được điều trị ra sao... Tất cả những điều đó phải có được sau khi các em đã đọc và nắm vững lý thuyết ở nhà. Hơn tất cả, đừng dừng lại ở đó! Sáng hôm sau hãy quay lại khám và theo dõi đúng bệnh nhân ấy! Không phải tìm một bệnh nhân khác mà đúng bệnh nhân em đã hỏi và khám hôm qua ấy, bởi triệu chứng bệnh nhân thay đổi mỗi ngày và em sẽ thấy rất nhiều điều kỳ diệu. Hãy tập thói quen theo dõi cho đến khi họ ra viện, kể cả khi em đã chuyển qua học khoa khác thì cũng hãy quay lại xem bệnh nhân của mình. Coi họ như người nhà mình, hỏi xem họ làm nghề gì, hoàn cảnh gia đình ra sao... Mỗi ngày đến khám, kể cả bệnh nhân có khó tính đến mấy thì em cũng đừng quên hào phóng mà cho đi một nụ cười, hỏi xem đêm qua họ có ngủ được không, ăn có ngon miệng không. Thỉnh thoảng em cũng hãy chia sẻ cho họ đôi chút về cuộc sống của mình, như thế em muốn họ đặt niềm tin nơi em thì cũng hãy để họ cảm thấy rằng em tin tưởng ở họ vậy.

Anh thấy em là một sinh viên chăm chỉ, tài năng và thông minh. Những gì anh chia sẻ chỉ là một cách học khác mà anh nghĩ em có thể tham khảo. Mong em luôn giữ được ngọn lửa đam mê với con đường đầy vất vả này, bởi hạnh phúc mỗi khi nhìn thấy một người bệnh của mình khỏe mạnh và trở lại với cuộc sống bình thường thực sự đẹp và sung sướng lắm.

Hôm nọ có một em sinh viên sắp ra trường gọi điện chia sẻ với mình mục đích sau khi tốt nghiệp bác sĩ của em là thi đỗ bác sĩ nội trú, trau dồi chuyên ngành cho thật tốt, trở thành một bác sĩ nội trú thật giỏi rồi sau này xin vào làm ở một bệnh viện tuyến trung ương. Mình nghe xong giơ tay khen: “Quá tuyệt!”. Em quay ra hỏi mình: “Anh thì sao ạ? Hồi đó ra trường anh có mục đích gì?”. Mình gãi đầu cười.

Với mình, một sinh viên Y trước khi ra trường, ngoài chuyện học chuyên môn, nên ít nhất từng một lần tham gia các hoạt động ngoài chuyên môn. Có thể là học một ngoại ngữ mới, học một loại nhạc cụ mới, chơi một môn thể thao, tham gia một câu lạc bộ ngoại khóa, đi tình nguyện, đi du lịch bụi ít nhất một nơi ngoài thành phố, làm thêm một công việc... Mỗi lần như vậy, mình sẽ có cơ hội được gặp gỡ thêm nhiều người, tiếp cận được thêm nhiều mảng sáng tối của cuộc sống để đến khi ra trường bớt bỡ ngỡ.

Mình có biết vài người cùng khóa, vài người trên khóa, và cả các em dưới khóa. Kiến thức chuyên môn rất giỏi nhưng kiến thức về xã hội có người chỉ là con số không. Có chị thủ khoa nội trú đầu vào, ra trường không xin ở lại viện tuyến trung ương được vì suất đó đã có chủ rồi. Chị ngồi bật khóc rồi than thở khắp nơi về sự bất công, vì chị ít va vấp trong đời để hiểu mọi thứ vốn rất công bằng, chỉ có điều công bằng không có nghĩa bằng nhau. Có bạn sáu năm cày cuốc tốt nghiệp bằng giỏi, tưởng nội trú trong lòng bàn tay thế mà cuối cùng vẫn trượt trắng cả, thế là bạn mất phương hướng không biết phải làm gì tiếp theo, suốt một năm qua vẫn cứ chơi với khắp viện này đến phòng khám nọ, cuối cùng bây giờ gật đầu chấp nhận ngồi làm một công việc hành chính mà bản thân bạn không hề yêu thích.

Một sinh viên Y ra trường, chắc chắn các kiến thức cơ sở của nghề phải nắm vững nhưng không có nghĩa là sáu năm trời học hành chỉ biết cắm mặt vào sách vở, cặm cuội vùi đầu trên thư viện và giải trí bằng việc đọc thêm sách chuyên ngành. Mỗi người bước vào trường đều có một hoàn cảnh gia đình khác nhau, chẳng ai có thể thay đổi được việc mình sinh ra trong gia cảnh thế nào, nhưng mỗi chúng ta chỉ sống có một lần và đều có thể tự quyết định được sẽ sống như thế nào cho đáng sống nhất.

Hôm nọ có một em sinh viên sắp ra trường hỏi mình:

- Hồi đó ra trường anh có mục đích gì tiếp theo ạ?

Mình gãi đầu cười:

- Mục đích của anh à? Đơn giản lắm! Đó là sống, và sống thật tốt! Mình phải sống được đã rồi mới nghĩ đến chuyện cứu ai thì cứu chứ, ha ha. Mà cuộc sống thì không chỉ gói gọn trong cuốn Atlas giải phẫu, sinh lý học, bệnh học, hay mấy cuốn sách chuyên ngành, không chỉ đơn giản như con đường từ nhà tới trường, từ giảng đường lên thư viện. Anh nghĩ mình cứ nên học làm người song song với học làm nghề, vì cái nghề của mình chắc cũng phải học cả đời như học làm người thôi.

Em cũng bật cười:

- Suy nghĩ của anh đúng là đơn giản thật! Thôi em học bài tiếp đây!

- Ủ, anh cũng học đây, bác sĩ có sống tốt mà dốt quá thì cũng chẳng mong cứu được ai đâu hu hu.

Câu chuyện thứ bốn mươi lăm

Trước giờ đi làm ở viện có chị bác sĩ ở lâu hai rất ít cười, mặt mũi lúc nào cũng lạnh tanh. Lần nào gặp chị, mình cũng mỉm cười chào, vậy mà đến một động tác gật đầu thôi chị cũng kiếm lăm, dễ khiến người ta cảm thấy khó chịu, nhưng mà mình vẫn mỉm cười chào mỗi lần gặp chị.

Sáng nay ở nhà để xe, thấy chị loay hoay mãi không đưa được xe máy vào, mình chạy ra giúp, chị gật đầu cảm ơn. Lúc sau lại gặp chị trong thang máy, mình lại toe toét cười chào chị, lần này chị cũng cười rồi gật đầu. Mình bất ngờ quá mà thốt lên:

- Lần đầu em thấy chị cười đấy! Chị cười đẹp quá!
- Thấy chị nghiêm mặt lại ngay nhìn mình, đang lo lắng căng thẳng thì thang máy dừng ở lầu hai, trước khi bước ra thấy chị quay lại:
- Cảm ơn em nhiều lúc ở nhà xe nha!

Rồi chị cười rất tươi bước tiếp, để lại thằng bé lòng hân hoan rất nhiều niềm vui.

Ôi cuộc sống cứ ngập tràn những điều bất ngờ nho nhỏ mỗi ngày, nếu mình không ngừng yêu thương nó, rồi cũng sẽ có lúc bao thương yêu ấy được trả lại xứng đáng. Một nụ cười có thể biến những khuôn mặt khắc khổ, lạnh lùng nhất trở nên dễ thương, đáng yêu vô cùng. Nên mình luôn sống với một phương châm khi đến với mọi người:

“Quên đi nhé ngày buồn tênh vô cớ

Tôi sang chơi gạ bán một nụ cười.”

Gạ hoài, gạ mãi rồi cũng bán được thôi. Mừng lăm.

Hôm nay vừa đi khám bệnh về thì chị điều dưỡng gọi ra hỏi:

Bác sĩ Tuấn! Bác sĩ Tuấn! Sao lúc nào cũng thấy bác sĩ Tuấn tươi cười hết vậy? Ông bệnh nhân đó khó chịu lắm đó. Lần nào chị qua làm thuốc cho ông cũng thấy bực mình.

- Dạ! Em biết mà! Em cũng thấy khó chịu chứ. Nhưng chị có biết mắt tôm không?
- Mắt tôm ngoài Bắc đó hả? Biết chứ! Ừa, nhưng mà có liên quan gì ở đây hả bác sĩ?
- Thế tốt rồi! Em đọc ở đâu đó người ta bảo rằng nếu cuộc đời có bất chợt ném mắt tôm vào bạn thì cũng đừng vội bực tức, cứ bình thản bấm số đặt ngay một suất bún đậu về chấm ăn chị ạ.

Chị điều dưỡng chống cằm suy nghĩ một lúc rồi nhìn mình thờ dãi:

- Chị chưa ăn bún đậu chấm mắt tôm bao giờ và cũng chẳng hiểu bác sĩ đang nói gì nữa. Bác sĩ đi thẳng vào vấn đề được không?

Mình mặt tui ngriu, lắc đầu, cúp đuôi xách bệnh án chào chị rồi đi tiếp.

Mỗi lần trước khi bệnh nhân chuẩn bị xuất viện, cậu đều dặn dò họ rất kĩ về cách dùng thuốc, chế độ ăn uống, tập luyện, và không bao giờ quên nhắc họ phải giữ được tinh thần lạc quan, phải luôn có niềm tin rằng bệnh của mình rồi sẽ cải thiện tốt, sẽ sớm được sinh hoạt như bao người khỏe mạnh khác.

Bữa nay vừa đi khám bệnh về, cậu nhận được tin một bệnh nhân mới hai tháng trước điều trị ở khoa cậu đã qua đời, vì một lý do chẳng đâu vào đâu. Cậu còn nhớ như in nụ cười hiếm hoi của ông cụ đó suốt từ bữa nhập viện cho đến ngày xuất viện, và cậu cũng đã động viên ông về sự lạc quan có tác dụng như thế nào, cậu nhớ cả cái gật đầu đầy chắc chắn của ông khi hứa với cậu rằng mọi chuyện đều sẽ tốt đẹp như cậu và ông cùng tin là vậy. Nhưng rồi tất cả bỗng đều trở thành hư không.

Cậu tâm sự với chị, biết mình cũng là con người như bao người khác, chỉ là cậu đang làm một công việc chống lại số phận, không có nghĩa cậu có trên tay chiếc chìa khóa của số phận, nhưng sao số phận lại nghiệt ngã vậy chị nhỉ. Cậu nhận ra có một điều buồn hơn cả việc bất lực nhìn bệnh nhân bệnh quá nặng, ngoài khả năng điều trị của bác sĩ. Đó là khi người bác sĩ bằng tất cả năng lực, cố gắng tranh đấu, kéo lại được sự sống của một người từ tay tử thần, để rồi một ngày họ nhận được tin bệnh nhân qua đời, vì một lý do chẳng đâu vào đâu.

Sáng hôm sau chị đi khám bệnh, cậu cũng đang đứng khám ở giường bên cạnh, nghĩ cậu chắc còn buồn, chị định quay ra hỏi thăm thì thấy cậu đang ân cần nhắc bệnh nhân trước khi ra viện:

“Chú phải suy nghĩ tích cực, sống lạc quan vào. Phải tin tưởng rằng mình sẽ hết bệnh thì bệnh tự khắc mau khỏi. Thuốc của bọn con chỉ là một phần nhỏ xíu thôi à.”

Đúng là cậu vẫn còn buồn, buồn lắm, nhưng lời hứa của bệnh nhân đã khuất vẫn còn đó, niềm tin và sự lạc quan của ông ấy vẫn còn nguyên vẹn đó, như nhắc nhở cậu cần phải tiếp tục, cố gắng nhiều nhiều hơn nữa, mang cả phần lạc quan của ông tiếp tục đi san sẻ cho những người bệnh sau này.

Sài Gòn bắt đầu vào mùa mưa mới, những cơn mưa vội đến, vội đi nhưng cũng đủ để ướt hết cả hồn người.

Bệnh nhân nhảy từ tầng năm xuống tự tử ngay trong khuôn viên viện. Không phải là lần đầu nghe chuyện hay chứng kiến. Người nhảy vì nghèo không đủ tiền trang trải viện phí, lại không muốn làm liên lụy tới gia đình. Người nhảy vì bệnh đau đớn quá tưởng không thể khỏi. Người nhảy vì thương xót hay tin đứa con vừa ra đời chưa bao lâu đã qua đời. Người nhảy vì đang trong giai đoạn trầm cảm của tâm thần phân liệt. Ai cũng buồn.

Các y bác sĩ luôn có mặt kịp thời để cấp cứu những con người khốn khổ ấy. Nhưng người may mắn sống được, thì suốt đời thành ngư ngấn, số còn lại thì chỉ biết để một dấu lặng ngư ngắc cho đời.

Điều trị bệnh trên cơ thể đã là điều không dễ, quan tâm và chăm sóc được tinh thần cho người bệnh lại càng khó hơn nhiều. Sau khi đấu tranh với chính thần chết để giành giật sự sống cho con người thì ngay lập tức các bác sĩ lại phải đối mặt với cuộc đấu tranh diễn ra trong chính mỗi bệnh nhân.

Dẫu biết quyết định hay lựa chọn là ở bản thân mỗi con người, nhưng sao vẫn thấy lòng những nhức.

“Tôi vẫn còn nhớ mẹ thường hay nói với tôi, khi một ai đó buồn, họ cần rất nhiều người để chia sẻ. Nỗi buồn chỉ vơi đi bằng tình thương chứ không phải có một phương thuốc nào hết. Khi chia sẻ một

nỗi buồn, chúng ta sẽ không buồn hơn, nhưng người khác lại vui hơn. Và đừng bao giờ quay lưng lại với một người như vậy. Họ cần những khuôn mặt hơn là những viên thuốc. Họ cần những bàn tay, những tô cháo, những quả ôi hái để đầu giường. Họ cần mỗi buổi tối ghé lại ngồi với họ trong im lặng. Họ cần chúng ta dẫn họ lên đồi cuối một mảnh vườn, và thỉnh thoảng hỏi có thích ăn bắp rang không?...”

(Nguyễn Ngọc Thuận)

Ngày trước trong bệnh viện mình có mở một lớp tiếng Anh giao tiếp do một thầy giáo người Bermuda tên Brent giảng dạy. Mình rất ấn tượng với thầy Brent vì thầy luôn nhiệt tình, tràn đầy tinh thần lạc quan và lan tỏa chúng đến mọi người trong lớp học, ngay cả người rụt rè nhất rồi cũng dám mạnh dạn giao tiếp với mọi người bằng tiếng Anh. Bài học đầu tiên thầy dạy không phải là về thứ ngôn ngữ mới, mà là về cách giao tiếp giữa con người với con người: quan sát và lắng nghe. Thầy mong mọi người hãy tự tin nhìn thẳng vào mắt nhau khi giao tiếp, và biết chú ý lắng nghe khi ai đó đang nói, như một cách tôn trọng người khác cũng như tôn trọng chính bản thân mình. Dù không sắp xếp được thời gian để theo lớp nhiều tuổi nhưng mình học được rất nhiều bài học cuộc sống từ một ông giáo nước ngoài.

Trưa nay tình cờ ngang qua phòng cấp cứu, thấy thầy Brent đang nằm đó truyền thuốc. Mình chạy quachào thầy, thầy vẫn nhận ra mình và có hỏi thăm lý do sao không thấy mình tham gia học tiếp, hay do thầy dạy tệ quá? Mình định trả lời mà thấy thầy có vẻ mệt và yếu hơn rất nhiều so với hồi mới gặp nên mình thắc mắc về bệnh của thầy trước. Thật ngạc nhiên là ông giáo tây già đầy sức sống và lạc quan mình biết ngày nào lại nắm lấy tay mình và tâm sự rất nhiều nỗi buồn về bệnh tình mà thầy đang mắc, về khoảnh khắc đáng giữa sự sống và cái chết trên giường bệnh cách đây vài năm, về những lo lắng của thầy cho sức khỏe của bản thân hiện tại cũng như người vợ thầy hết lòng yêu thương. Mình đứng đó lắng nghe thầy nói mãi, nói mãi, chỉ biết nhìn vào đôi mắt u buồn và nắm lấy tay thầy. Lúc sau có điện thoại gọi, thầy dừng lại và nói mình hãy đi lo công việc, hẹn gặp mình vào một ngày không xa. Mình cũng chúc thầy mau khỏe mạnh trở lại và không ngừng hi vọng, không ngừng tin tưởng vào những điều tốt đẹp. Thầy cười rất tươi, ra dấu đồng ý rồi nói với mình: "My mind is always full of positive things!" (Tâm trí tôi luôn tràn đầy những điều lạc quan)

Mình cũng gật đầu, nắm chặt tay thầy tạm biệt lần cuối.

Đóng cánh cửa phòng cấp cứu lại, trong đầu mình cứ rối vòng vì những nỗi buồn mà thầy Brent chia sẻ. Hóa ra để có thể sống đầy lạc quan và mang niềm lạc quan ấy đến cho mọi người, bản thân thầy cũng như bao người buồn bã khác trên cuộc đời này từng trải qua đủ nhiều đón đau, mất mát. Hóa ra nỗi buồn vẫn được cất rất kĩ ở đâu đó, và thi thoảng ta chỉ còn thấy nó ánh mắt họ nhìn, qua nụ cười gượng gạo, qua một lần thấy họ bần thần khi ngang qua một con đường nhỏ có bóng dáng người xưa, hay thi thoảng thấy họ lơ đãng vì một bản nhạc không đâu không cuối. Hóa ra tất cả những người như họ đều cần được ôm ấp, vỗ về, sẻ chia... Tất cả những người như họ đều có lúc chỉ biết ngồi loay hoay với những vụn vỡ của riêng mình, chờ một ai đó đến nắm chặt lấy tay họ, ngồi cạnh họ, để họ có thể dựa vào và cảm thấy thật sự bình yên.

Câu chuyện thứ bốn mươi sáu

Từ ngày vào làm ở viện, mỗi lần đi xuống cầu thang mình rất hay gặp hai bà cháu, cậu cháu đẩy xe lăn cho bà vào chạy thận, toàn ngồi đợi đến ngủ gật ở hàng ghế chờ cho tới lúc bà xong. Bữa nay thấy cậu vừa lo đẩy bà, vừa xách nặng quá nên mình chạy ra đỡ giùm. Đường ra cổng thấy bà ngược lên nói khê với cậu:

- Mai con ở nhà ôn bài đi, ngày mốt thi rồi. Để bà nhờ cô Ba hàng xóm đưa đi một bữa.

Cậu cháu lắc đầu nguây nguậy:

- Con mang sách theo rồi ngồi học đợi ngoại cũng có sao đâu. Ngoại đừng lo!

Bà gật đầu, cười hiền nắm lấy tay cậu, rồi quay ra phía mình:

- Bác sĩ trẻ vậy chắc bà vẫn còn khỏe lắm nhỉ! Như tôi già rồi ốm yếu thế này vất vả cho con cháu lắm.

Mình cười rõ tươi:

- Vâng! Bà của con giờ sống an nhiên lắm ạ.

Rồi mình cũng nhớ bà ngoại vô cùng. Bà bị viêm khớp dạng thấp, những năm tháng cuối đời bà ở với nhà mình. Khi ấy mình còn học cấp hai, chiều nào cũng đi dạo với bà một vòng quanh hồ Trúc Bạch, bữa nào bà mệt thì chọn vòng lại con phố Phố Đức Chính có hàng quẩy nóng thơm lừng, kiểu gì bà cũng cho mình vào ăn no. Tối không có bài về nhà là mình xuống phòng ngồi bóp chân cho bà, đêm nào lạnh quá là ôm bà ngủ luôn vì chỉ có phòng bà là có máy sưởi. Có hôm tâm trạng không vui, về xin: “Bà cháu mình nghỉ một hôm nhé?”. Bà lại xoa đầu bảo: “Chân bà đau, nghỉ một ngày sẽ không đi được nữa, Tũn (tên ở nhà của mình, bà vẫn gọi mình như thế từ bé) đưa bà đi rồi bà mua quẩy nóng cho Tũn ăn”. Cứ nghĩ đến đồ ăn ngon là mình lại đẩy sức sống, nên lại nắm tay bà đi dạo. Cứ thế, cứ thế, được khoảng hai năm thì bà đi rồi chẳng bao giờ về nữa. Hôm ấy trời mưa phùn và lạnh, Hà Nội vào những ngày đầu đông, cũng là sinh nhật mình. Mình ngồi trong phòng bà, bật máy sưởi lên rồi mà vẫn lạnh.

Hồi trước Tết về Hà Nội, có quay lại quán quẩy nóng ăn, vẫn thơm ngon như ngày nào. Vợ chồng chú bán quẩy nhận ra, hỏi thăm đi đâu lâu quá mới thấy ghé. Hỏi cả tình hình sức khỏe của bà. Mình cười rõ tươi bảo giờ bận công tác xa nhà, thi thoảng về chơi, bà ngoại con vẫn khỏe, bà sống vui và an nhàn lắm, chỉ là giờ bà chuyển qua sống cùng ông ngoại ở xa quá, thi thoảng bà vẫn nhắc về quán quẩy nóng của cô chú rồi tấm tắc khen ngon.

Tiền hai bà cháu nhà nọ ra đến cổng. Mình nhận được tin bệnh nhân đang điều trị xin về. Bệnh nhân nữ, bảy mươi chín tuổi, nhập viện với chẩn đoán Đợt cấp của COPD. Bà bảo nằm trong viện một mình buồn quá, có cô con gái ngồi đó than ngắn thở dài nói với mình ở nhà các cháu thì đi học, các con thì đi làm, không vào đây với bà được. Thành ra cả bệnh nhân lẫn người nhà đều muốn cho bà xuất viện, không điều trị nữa. Mình nghe xong chột buột miệng kể lại câu chuyện hai bà cháu đưa nhau đi chạy thận vừa xong kia, mong gia đình nghĩ lại để bà ở viện điều trị nốt theo phác đồ còn đang dở. Cả căn phòng im lặng. Rồi cô con gái quay ra nói với bệnh nhân:

- Hay thế này! Tối con ký hồ sơ xin bác sĩ cho má về nhà ngủ rồi sáng con lại đưa má vào viện điều trị tiếp?

Bệnh nhân mỉm cười, gật đầu đồng ý.

Cả hai người bà, không biết rồi sẽ còn có bao nhiêu thời gian để mỉm cười như vậy trên cuộc đời này nữa?

Một ngày nào đó trong năm tháng sau này, khi điều gì đến rồi cũng phải đến, mong rằng mỗi chúng ta đều có thể bình yên khi nghĩ về những người thân yêu của mình.